

पान नं. : ३०३०१७०६०

डि.स.का. दर्ता नं. : १६८७/२०६४/०६५

“उद्यमशीलता विकास र दीगो आर्थिक लक्ष्य प्राप्तिका लागि नव सृजनशील”

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
NAWA SRIJANSIL SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

१५^{औं} वार्षिक साधारण सभा

वार्षिक प्रतिवेदन

२०८३ असोज ३ गते शनिबार

डिजिटल प्रतिवेदन

का.म.न.पा-७, गणेशस्थान मार्ग
चाबहिल, काठमाडौं
०१-४५५७२८८, ४५७४५१४

Email: info@nawasrijanshil.com

Nawa Srijanshil

www.nawasrijanshil.com

संचालक समिति		सल्लाहकारहरु		लेखा सुपरिवेक्षण समिति	
विश्वनाथ अर्याल	अध्यक्ष	केशवराम नेपाल	सल्लाहकार	विश्वराज लामिछाने	ले.सु.स संयोजक
राम प्रसाद लुईटेल	उपाध्यक्ष	टिकादत्त भट्टराई	सल्लाहकार	शारदा भट्टराई	ले.सु.स सदस्य
विजया लामिछाने	सचिव	नारायण प्रसाद आचार्य	सल्लाहकार	देवकी धिताल	ले.सु.स सदस्य
दामोदर सापकोटा	कोषाध्यक्ष	केशर सिन्चुरी	सल्लाहकार		
इन्द्रमणी नेपाल	संचालक सदस्य (राजिनामा)	सालिकराम पौडेल	सल्लाहकार		
प्रदिप रिसाल	संचालक सदस्य (राजिनामा)				
एककृष्ण पराजुली	संचालक सदस्य				
गोमा पराजुली	संचालक सदस्य				
मुक्तिनाथ पराजुली	संचालक सदस्य				

सेवा संपरिक्षण तथा पृष्ठपोषण उपसमिति

राम प्रसाद लुईटेल	संयोजक
रामप्रसाद सापकोटा	सदस्य
-	सदस्य

शिक्षा तथा तालिम उपसमिति

विजया लामिछाने	संयोजक
दिपक पुडासैनी	सदस्य
रोशन नेपाल	सदस्य

ऋण लगानी तथा असुली उपसमिति

दामोदर सापकोटा	संयोजक
नेत्र प्रसाद धिताल	सदस्य
विष्णुलोचन नेपाल	सदस्य

जोखिम विश्लेषण तथा नव प्रवर्द्धन उपसमिति

इन्द्रमणी नेपाल	संयोजक
सुर्दर्शन पौडेल	सदस्य
रमेश खत्री	सदस्य

सदस्य सुरक्षा तथा कल्याणकारी उपसमिति

प्रदिप रिसाल	संयोजक
संजित नेपाल	सदस्य
प्रकाश अधिकारी	सदस्य

व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा सञ्चार उपसमिति

एककृष्ण पराजुली	संयोजक
शिव बा. रायमाझी	सदस्य
मधुसुदन बास्कोटा	सदस्य

महिला तथा उद्यमशीलता विकास उपसमिति

गोमा पराजुली	संयोजक
कमला रिसाल	सदस्य
सुभद्रा सापकोटा	सदस्य

ऋण निरिक्षण तथा अनुगमन उपसमिति

मुक्तिनाथ पराजुली	संयोजक
विमल नेपाल	सदस्य
-	सदस्य

कर्मचारीहरु

अर्जुन अर्याल	व्यवस्थापक
अनिता नेपाल	ऋण अधिकृत
सुनिल राई	लेखा अधिकृत
सरिता बुढाथोकी	लेखापाल
विनिता नेपाल	कम्प्युटर सहायक
सरस्वती कोईराला अर्याल	सदस्य सेवा प्रतिनिधी
सानुमाया पुरी	सदस्य सेवा प्रतिनिधी
सरस्वती अधिकारी अर्याल	सदस्य सेवा प्रतिनिधी
सरस्वती अधिकारी न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. NAWA SRIJANSHIL SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

१९^{औं}

वार्षिक साधारण सभा

वार्षिक प्रतिवेदन

२०८३ असोज ३ गते शनिबार

विषय सूची

विषय	पेज नं.
अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन	४
कोषाध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन	७
लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन	१८
लेखा परिक्षण प्रतिवेदन	२२

द.नं. १६८७/०६४/०६५

प्यान नं. ३०३०१७०६०

“उद्यमशीलता विकास र दीगो आर्थिक लक्ष्य प्राप्तिका लागि नव सृजनशील”

आवृत्ताको लागि

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि
Nawa Srijanshil Saving & Credit Co-Operative Society Ltd.

नेफ्स्कून

मिति : २०८३/०५/०२ गते

प.स.-०८३/०८४

च.नं.-२३

श्रीज्यू

विषय : उन्नाइसौ वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित हुने बारे ।

यस सहकारी संस्थाको मिति २०८३ भाद्र १ गते बसेको संचालक समितिको २५औं बैठकको निर्णय अनुसार संस्थाको १९औं वार्षिक साधारणसभाको कार्यक्रम देहाय बमोजिम संचालन हुने भएकाले उक्त सभामा यहाँको गरिमामय उपस्थितीका लागि हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

प्रस्तावहरू

१. संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यू द्वारा प्रस्तुत गरिने आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन माथि छलफल तथा पारित ।
२. कोषाध्यक्षज्यू द्वारा प्रस्तुत गरिने आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक (आर्थिक) प्रतिवेदन माथि छलफल तथा पारित ।
३. लेखा सुपरिवेक्षण समितिका तर्फबाट संयोजकज्यू द्वारा प्रस्तुत हुने आ.व. २०८२/०८३को वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत तथा पारित ।
४. संस्थाको आ.व. २०८२/०८३को वार्षिक लेखापरिक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल तथा पारित ।
५. चालु आ.व. २०८३/०८४ को लागी संस्थाको नीति तथा कार्यक्रम सहितको बजेट प्रस्तुत तथा पारित ।
६. उत्कृष्ट सदस्य सम्मान, शैक्षिक सम्मान तथा पुरस्कार वितरण सम्बन्धमा ।
७. संस्थाको चालु आ.व. २०८३/०८४ को लागी लेखापरिक्षकको नियुक्ती तथा निजको पारिश्रमीक तोक्ने सम्बन्धमा ।
८. आ.व. २०८२/०८३ मा संस्थाले आर्जन गरेको खुद मुनाफा बाट सदस्यहरूलाई ९.२५ प्रतिशत नगद लाभांश वितरण गर्ने सम्बन्धमा ।
९. संस्थाको संचालक समिति बाट पारित नीतिहरूको अनुमोदन तथा आवश्यक नयाँ नीतिहरू तर्जुमाको लागी अख्तियारी प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।
१०. संस्थाको संचालक समिति तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिको चयन गर्ने सम्बन्धमा ।
११. साधारण सभाको निर्णय पुस्तिका प्रमाणित गर्न आवश्यक प्रतिनिधि चयन गर्ने सम्बन्धमा ।
१२. विविध ।

साधारण सभाको कार्यक्रम

मिति : २०८३ असोज ३ गते शनिबार

समय : बिहानको ८:०० बजे

स्थान : सूर्य इभेन्ट प्रा.लि., का.म.पा.४, धुम्बाराही, काठमाण्डौ ।

(Signature)

सञ्चालक समितिको आज्ञाले,
विजया लामिछाने
(सचिव)

पुनश्च :

१. संस्थाको नयाँ संचालक समिति तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिको चयनका लागी गठित निर्वाचन उप समितिले मिति २०८३/०५/१८ देखी आफ्नो कार्य प्रारम्भ गर्नेछ । निर्वाचन कार्यतालिका लगायत सो सम्बन्धि विस्तृत विवरण २०८३ भाद्र १८ गते बिहान ११ बजे निर्वाचन उप समिति मार्फत संस्थाको सूचनापाटिमा प्रकाशित गरिनेछ ।
२. शैक्षिक सम्मान तर्फ :- प्रमाणपत्र तह वा सो भन्दा माथि उत्कृष्ट अङ्क हासिल गरेका शेरार सदस्य वा निजका छोराछोरीहरूलाई शैक्षिक सम्मानको कार्यक्रम राखिएको हुँदा मिति २०८३ भाद्र ३१ गते भित्र लब्धाङ्क पत्र र पारिवारिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।
३. साधारण सभामा भौतिक रूपले स्वयं उपस्थित हुने सदस्यहरूको लागी रु २००१-रुई सय) परिवहन खर्च उपलब्ध गराईने छ ।

www.nawasrijanshil.com
email:nawasrijanshil@gmail.com

गणेश स्थान मार्ग, चावहिल -७, काठमाण्डौ
फोन नं. ०१-४५९७७८८, ४५७४९१४

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

अध्यक्षको वार्षिक प्रतिवेदन
(आर्थिक वर्ष २०८२/८३)

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको गरिमामय १९औं वार्षिक साधारण सभामा हाम्रो आमन्त्रणालाई स्विकार गरि पाल्नु भएका प्रमुख अतिथिज्यू, विशेष अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, मञ्चासिन आदरणीय व्यक्तित्वहरू, सञ्चालक समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, लेखा परिक्षकज्यू, लेखा सुपरिवेक्षण समिति संयोजक एवं सदस्यज्यूहरू, सल्लाहकारज्यूहरू, उपसमिति सदस्यज्यूहरू, पत्रकार एवं पर्यवेक्षकज्यूहरू, संस्थाका आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरू, व्यवस्थापकज्यू एवं कर्मचारी साथिहरू, आदरणीय उपस्थित सम्पूर्ण मान्यवर व्यक्तित्वहरूमा म विश्वनाथ अर्याल यस संस्थाको अध्यक्षको तर्फबाट र व्यक्तिगत तर्फबाट यहाँहरू सबैमा हार्दिक नमस्कार एवं न्यानो सहकारी अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरू, उपस्थित महानुभावहरू,

नेपालको सहकारी ऐन, २०७४ तथा यस संस्थाको विनियम २०६५ अनुसार संस्थाको अध्यक्षको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को समग्र प्रगति विवरण, नीतिगत उपलब्धि तथा आगामी रणनीतिक योजनाहरू समेटेर यो वार्षिक प्रतिवेदन यस १९औं वार्षिक साधारण सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्तै हर्षित छु ।

वर्तमान आर्थिक चुनौतीहरूका बाबजुद सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको निरन्तर विश्वास, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति र कर्मचारी वर्गको सामूहिक प्रयासले संस्थाले आफ्ना लक्ष्यहरू हासिल गर्दै अघि बढेको छ ।

१. संस्थागत सुशासन तथा सञ्चालन स्थिति

- सञ्चालक समितिका बैठकहरू : समीक्षा वर्षमा सञ्चालक समितिका कुल १३ वटा नियमित तथा विशेष बैठकहरू बसेका छन् ।
- नीति/कार्यविधि निर्माण : संस्थालाई प्रविधिमैत्री र व्यवस्थित बनाउन यो वर्ष विद्युतीय भुक्तानी आन्तरीक कार्यविधि र सम्पति शुद्धिकरण निवारण आन्तरिक कार्यविधि पाँचौं संसोधन बमोजिम पुनर्लेखन गरि लागू गरिएको छ ।
- तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि : सञ्चालक, विभिन्न उप-समिति र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न वित्तीय साक्षरता, सुशासन र AML/CFT (सम्पति शुद्धीकरण) सम्बन्धी तालिमहरू सञ्चालन गरिएको छ ।

२. समग्र वित्तीय स्थिति (मुख्य स्रोतहरू)

समीक्षा वर्षमा संस्थाले हासिल गरेका मुख्य वित्तीय उपलब्धिहरू संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार छन :

- शेयर पुँजी: रु. २,१५,३२,०००
- बचत सङ्कलन: रु. २३,६७,७५,५४२.३०
- ऋण लगानी (बाँकी): रु. २४,९०,४२,१८५.१२
- कुल कारोबार (वासलात): रु. २९,८२,७९,२४१.०९
- खुद नाफा (बचत): रु. ५३,३९,१४१.९४

(विस्तृत वित्तीय विवरण कोषाध्यक्ष र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।)

३. कानूनी अनुपालना तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण (AML/CFT)

- नियमनकारी निकायको निर्देशन : संस्थाले सहकारी विभाग, नेपाल राष्ट्र बैंक तथा स्थानीय/प्रदेश सरकारका निर्देशनहरूको पूर्ण पालना गरेको छ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण : शेयरसदस्यहरूको KYM विवरण अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई तीव्रता दिइएको छ । तोकिएको सीमाभन्दा माथिका कारोबारको अभिलेख व्यवस्थित गरी कानूनी प्रक्रिया पूरा गरिएको छ ।

४. सामाजिक उत्तरदायित्व र सदस्य सेवा

- वित्तीय साक्षरता : सदस्यहरूलाई नियमित बचत गर्ने बानी बसाल्न र सुरक्षित ऋण लगानीबारे सचेतना कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ ।
- सामाजिक कार्य : संस्थाको सामाजिक उत्तरदायित्व कोषमार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य तथा वातावरण संरक्षणका क्षेत्रमा विभिन्न राहत र सहयोग कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ ।

५. विद्यमान चुनौतीहरू

- देशको समग्र आर्थिक सुस्तताका कारण ऋण असुलीमा परेको दबाब ।
- सहकारी क्षेत्रप्रति बजारमा देखिएको विश्वासको सङ्कट र अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा ।
- भाका नाघेको ऋण (NPL) व्यवस्थापन र प्रविधि सुरक्षा (Cyber Security) ।

६. आगामी आ.व. २०८३/८४ को भावी दिशा तथा रणनीति

१. ऋण असुली अभियान : भाका नाघेका ऋणहरू असुलीका लागि विशेष रणनीति र कानुनी प्रक्रियाहरू प्रभावकारी बनाइनेछ ।
२. प्रविधिमैत्री सेवा : मोबाइल बैंकिङ, एसएमएस सेवा र क्यूआर (QR) कोड जस्ता डिजिटल सेवाहरूलाई थप सुरक्षित र सुदृढ बनाइनेछ ।
३. उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी : सदस्यहरूको आयआर्जन बढाउन साना तथा मझौला उद्यम (SME) र व्यवसायिक क्षेत्रमा सहूलियतपूर्ण ऋण लगानीमा जोड दिइनेछ ।
४. सुशासन र पारदर्शिता : आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप बलियो बनाउँदै संस्थाको वित्तीय स्थायित्व कायम राखिनेछ ।

७. धन्यवाद ज्ञापन :

संस्थालाई यो उचाइसम्म पुऱ्याउन सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरू, सञ्चालक समितिका साथीहरू, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, सल्लाहकारहरू, नियमनकारी निकायहरू, बाह्य लेखापरीक्षक तथा दिनरात खट्ने व्यवस्थापक लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी टिमलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । नव सृजनशील साकोसको गरिमामय १९औँ वार्षिक साधारण सभाबाट लामो समयदेखि निर्वाह गरिआएको सञ्चालक सदस्य, सचिव हुँदै वर्तमान सञ्चालक समितिको अध्यक्षका रूपमा दुई कार्यकाल यहाँहरूको माया, भरोसा, सहयोग र सहभागिताले मात्र सम्भव भयो भन्ने लाग्दछ । झण्डै सात वर्ष अध्यक्षको भूमिकामा रहेर सेवा गर्ने अवसर प्रदान गर्नु भएकोमा सृजनशील परिवारलाई हृदयदेखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनमा पनि नेतृत्वले संस्थाको गतिविधि र निर्णय प्रक्रियामा मेरो भूमिका आवश्यक महसुस गरेको खण्डमा मन, वचन र कर्मले यस संस्थाको श्रीवृद्धिमा लागि रहने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछु । साथै, यस नव सृजनशील साकोसको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै मौजुदा अध्यक्ष पदबाट बिदा लिन्छु ।

धन्यवाद ! जय सहकारी !! जय नव सृजनशील !!!

विश्वनाथ अर्याल
(अध्यक्ष)

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मिति: २०८३/०६/०३ गते शनिबार

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

चावहिल ७ काठमाण्डौ
कोषाध्यक्षको वार्षिक आर्थिक प्रतिवेदन
(आर्थिक वर्ष २०८२/८३)

यस नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको १९औं वार्षिक साधारण सभाका सभाअध्यक्षज्यू, प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, लेखापरीक्षकज्यू, सल्लाहकारज्यूहरू संचालक समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यज्यूहरू, लेखा सुपरिवेक्षण समितिका संयोजक एवं सदस्यज्यूहरू, अन्य उपसमितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरू, कार्यालय व्यवस्थापक एवं अन्य कर्मचारी साथीहरू लगायत यस १९औं वार्षिक साधारणसभालाई सफल पार्न उपस्थित हुनुभएका सम्पूर्ण आदरणीय शेयर सदस्य महानुभावहरूमा न्यानो सहकारी अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

आदरणीय शेयर सदस्य महानुभावहरू,

नेपालको सहकारी ऐन, २०७४, नियमावली २०७५ तथा यस संस्थाको विनियम २०६५ अनुसार संस्थाको कोषाध्यक्षको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वित्तीय अवस्था, बजेट खर्च तथा भावी आर्थिक योजना सहितको वार्षिक आर्थिक प्रतिवेदन यस १९औं वार्षिक साधारण सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा म गौरवान्वित महसुस गर्दछु ।

अब म गत आर्थिक वर्षमा संस्थाको वित्तीय स्थिति, कोषहरूको अवस्था र प्रमुख आर्थिक परिसूचकहरू निम्न बमोजिम प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु :

१. वित्तीय अवस्थाको संक्षिप्त झलक

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा संस्थाको समग्र वित्तीय प्रगति विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

क्र.सं.	विवरण	आ.व.२०८१/८२ (रु)	आ.व. २०८२/८३ (रु)	वृद्धि/घट (%)
१	शेयर पुँजी	२,१२,२८,७००	२,१५,३२,०००	१.४३%
२	कुल बचत (निक्षेप)	२२,०६,७९,१३५.९	२३,६७,७५,५४२.३	७.२९%
३	ऋण लगानी (बाँकी)	२२,०३,३५,८८१	२४,९०,४२,१८५.१	१३.०३%
४	जगेडा कोष	२,१२,४१,२११.६९	२,२५,०१,२२७.१९	५.९३%
५	अन्य कोषहरू	१,१५,२६,७०३.९२	१,१९,२४,७६५.९८	३.४५%
६	कुल कारोबार (वासलात)	२८,७१,७३,५४३.२	२९,८२,७९,२४१.१	३.८७%
७	कुल आम्दानी	३,९८,३४,०७९.३८	३,५६,८६,७२९.६	-१०.४१%
८	कुल खर्च	३,३९,०८,३७३.१	३,०३,४७,५८७.६६	-१०.५०%
९	खुद बचत (नाफा)	५९,२५,७०६.२७७	५३,३९,१४१.९३९	-९.९०%

२. नाफा/नोक्सान तथा कोषहरूको बाँडफाँड

समीक्षा वर्षमा संस्थाले कुल रु ५३,३९,१४९.९४ नाफा (खुद बचत) आर्जन गर्न सफल भएको छ । सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ४४ को प्रावधान अनुसार उक्त खुद बचत रकमलाई निम्न कोषहरूमा बाँडफाँड गर्न प्रस्ताव गर्दछु:

- जगेडा कोष (खुद बचतको २५%): रु १२,६०,०१५.४९
- संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष (२५%): रु ९,४५,०१९.६२
- सहकारी प्रर्वद्धन कोष (०.५%): रु १८,९००.२३
- शेयर लाभांश कोष (७०%) रु १९,७१,२९४.२४
- सहकारी शिक्षा कोष (५%) रु १,४०,८०६.७३
- सहकारी विकास कोष (५%) रु १,४०,८०६.७३
- सामुदायिक विकास कोष (५%) रु १,४०,८०६.७३
- घाटापूर्ति कोष (५%) रु १,४०,८०६.७३
- स्थिरीकरण कोष (५%) रु १,४०,८०६.७३
- अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष (५%) रु १,४०,८०६.७३

यस वर्ष शेयरसदस्यहरूलाई ९.२५% नगद लाभांश र संरक्षित पूँजी फिर्ता लाभांश अर्न्तगत बचतमा व्याज प्राप्त गरेबापत २.०८% ऋणमा व्याज तिरेबापत १.७३% वितरण गर्न सञ्चालक समितिको सिफारिस बमोजिम यो प्रस्ताव पेश गर्दछु ।

३. तरलता (Liquidity) तथा लगानी व्यवस्थापन

- तरलता स्थिति : संस्थामा बचतकर्ताहरूको बचत सुरक्षालाई प्राथमिकता दिँदै औसत १७.९७ % तरलता कायम गरिएको छ, जुन कानूनी मापदण्ड (न्यूनतम १५%) भन्दा बढी र सुरक्षित छ ।
- बैंक तथा वित्तीय संस्थामा मौज्दात : संस्थाको कुल तरलता रकम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मान्यता प्राप्त 'क' र 'ख' वर्गका वाणिज्य, विकास बैंकहरू, सहकारी बैंक तथा सहकारी संघहरूमा सुरक्षित रूपमा राखिएको छ ।

४. आगामी आ.व. २०८३/८४ को लागी प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमहरू :

प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमहरू यसै प्रतिवेदनको अनुसुचि १ मा समावेस गरिएका छन ति यसै प्रतिवेदनका अभिन्न अंग हुन सोको अध्ययन गरि सुभाब दिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

५. बजेट समीक्षा र आगामी आ.व. २०८३/८४ को प्रस्तावित बजेट

- बजेट समीक्षा : आ.व. २०८२/८३ मा अनुमान गरिएको लक्ष्यको ९०.८१% आम्दानी हासिल भएको छ भने खर्च ९०.७३% को सीमाभित्रै नियन्त्रित राखिएको छ ।
- प्रस्तावित बजेट (आ.व. २०८३/८४):
 - अनुमानित कुल आम्दानी : रु ३३,०२,३०,८७५.००
 - अनुमानित कुल खर्च : रु २२,४९,३२,०००.००
 - अनुमानित कुल नाफा : रु ५२,९८,८७५.००
 - अनुमानित कारोबार (वासलात): रु ३३,६९,००,०००.००

(विस्तृत प्रस्तावित बजेट पुस्तिकाको अनुसूची २ मा संलग्न गरिएको छ ।)

६. वित्तीय अनुशासन तथा जोखिम व्यवस्थापन

- ऋण नोक्सानी व्यवस्था : भाका नाघेका र जोखिममा रहेका ऋणहरूको सुरक्षणका लागि मापदण्ड अनुसार रु १,०३,५४,३८०.५९ ऋण नोक्सानी कोष (Loan Loss Provision) मा व्यवस्था गरिएको छ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (AML/CFT) पालना : रु. १० लाखभन्दा माथिका नगद कारोबार हर्को सीमा पार कारोबार (TTR) अभिलेख दुरुस्त राखिएको छ ।

७. निष्कर्ष तथा धन्यवाद

संस्थाको आर्थिक अनुशासन कायम राख्न, सदस्यहरूको हित बृद्धी गरी बचत बढाउन र शेयर सदस्यहरूको पुँजीलाई सुरक्षित राख्न कोषाध्यक्षको रूपमा म निरन्तर प्रतिबद्ध रहनेछु । अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयार पार्न सहयोग गर्नुहुने सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, बाह्य लेखापरीक्षक, व्यवस्थापक लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी टोली र विश्वास व्यक्त गर्नुहुने सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । साथै यहाँहरू तथा संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित नजिकिदै गरेको विजया दशमी, शुभ दिपावली तथा छठ पर्व लगायत सम्पूर्ण धर्मावलम्बीहरूको चाडपर्वहरूको सुअवसरमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ! जय सहकारी !! जय नव सृजनशील साकोस !!!

दामोदर सापकोटा
(कोषाध्यक्ष)

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मिति: २०८३/०६/०३ गते

अनुसूची १

क) वित्तीय व्यवस्थापन :

क्र.स	विवरण
१	संस्थाको प्रमुख वित्तिय स्रोत बचत भएकाले सदस्यहरूको बचतलाई सुरक्षित, नियमित र दिगो रूपमा वृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।
२	संस्थाको वित्तीय अवस्था थप सुदृढ र सुरक्षित बनाइनेछ । संस्थागत पुँजी वृद्धि लाई प्राथमिकता दिइनेछ । संस्थागत पुँजी १० प्रतिशत कायम गर्न पहल गरिनेछ ।
३	नयाँ सदस्य वृद्धि गर्दै विद्यमान सदस्यको सक्रियता बढाउनेछ । निष्क्रिय सदस्यको बचत कारोबार पुनः सक्रिय गराउनेछ । यस वर्ष कम्तिमा २ वटा बचत योजना बनाई लागु गरिनेछ ।
४	संस्थाको दैनिक कारोबार सञ्चालन तथा सदस्यको बचत फिर्ता गर्न पर्याप्त तरलता कायम गरिनेछ । साप्ताहिक रूपमा तरलताको गणना गरि कम्तिमा १५ प्रतिशत तरलता कायम गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
५	सदस्यको वास्तविक आवश्यकता र व्यवसायिक सम्भावनाका आधारमा सुरक्षित तथा उत्पादनशील क्षेत्रमा ऋण लगानी गरिनेछ । ऋण लगानीपुर्व सदस्यको आम्दानी, व्यवसाय र भुक्तानी क्षमताको मुल्याङ्कन गरिनेछ । ऋणको उद्देश्यअनुसार उपयोग भए/नभएको अनुगमन गरिनेछ । ऋणको वर्गीकरण तथा जोखिम विश्लेषण नियमित गरिनेछ । भाखा नाघेको कर्जा समयमै पहिचान गरी असली योजना बनाइनेछ । ऋणी सदस्यसँग नियमित सम्पर्क तथा कर्जा परामर्श गरिनेछ ।
६	स्थिर सम्पतिहरूको विमा गरिने छ । विमा गर्न नसकिने सम्पतिको प्रयोग गर्दा आवश्यक सावधानी अपनाइने छ । ऋणी विमाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । ऋण सम्बन्धी जोखिमलाई विषेश प्राथमिकता दिइनेछ ।
७	स्वरोजगार तथा उद्यमशीलता, उत्पादन तथा आयमुलक व्यवसाय र स्वदेशमा नै केहि गर्ने प्रण गरी व्यवसाय संचालन गर्न चाहने सदस्यहरूलाई आवश्यक पर्ने तालिम शिक्षा, उद्यमशीलता विकास प्रशिक्षण उपलब्ध गराउन संघ संस्था, स्थानीय सरकार लगायतसंग सहकार्य गरिनेछ ।
८	संस्थाबाट सदस्यलाई बचतमा प्रदान गरिने व्याजदर र ऋणमा लिइने व्याजदरको नियमित विश्लेषण गरि आवश्यक परिमार्जन गर्ने नीति लिइनेछ । प्रभावकारी वित्तीय व्यवस्थापन तथा आय वृद्धि गर्न आधार दर, फरकता दर, प्रतिस्पर्धी बजार दरको विश्लेषण गरी व्याजदर निर्धारण गरिने छ ।
९	सम्पति सुद्धिकरण निवारण कानुनको पुर्ण परिपालना गरिनेछ । के वाई एम फारम नियमित अध्यावधिक गरिनेछ । जोखिमका आधारमा सदस्यहरूको कारोबारको नियमित विश्लेषण गरिनेछ । नियामक निकायमा पेश गर्नुपर्ने सिमा कारोबार संकास्पद कारोबार तथा सम्भावीत जोखिमहरूको सुक्ष्म अध्ययन गरि नियमित प्रतिवेदन पेश गरिनेछ ।
१०	सहकारी नियमन प्राधिकरण, कर्जा सुचना केन्द्र ,सहकारी विभाग तथा स्थानीय सरकारबाट समय समयमा प्राप्त हुने नियम निर्देशनहरूको पालना गरिने छ ।
११	संस्थाको लेखामानलाई NFRS (Nepal Financial Reporting Standard) को आधारमा राखिनेछ । आन्तरिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन तथा बाह्य लेखापरिक्षण प्रतिवेदन समेत सोही प्रणालीमा तयार गरिनेछ ।

ख) सदस्यलाई सेवा

क्र.स.	विवरण
१	संस्थाका वास्तविक शक्ति सदस्य भएकाले सदस्यको आवश्यकता, सन्तुष्टि र विश्वासलाई केन्द्रमा राखी सेवा प्रवाह गरिनेछ । सदस्यको गुनासो तथा सुभाव संकलनका लागि प्रभावकारी क्युआर कोड सहितको प्रणाली स्थापना गरिनेछ ।
२	न्युन पुँजि बाट संचालन गर्न सकिने व्यवसाय, उत्पादनशिल क्षेत्र, घरेलु रोजगारी सिर्जना गर्न सकिने व्यवसाय लाई प्राथमिकताका साथ ऋण लगानी विस्तार गरिने छ । महिला बाट संचालन गरिने व्यवसायलाई ऋण लगानीमा प्राथमिकता दिइने छ ।
३	संस्थाका ४० प्रतिशत सदस्यहरूलाई यस वर्ष डिजिटल बैंकिङ्गको पहुँचमा पुऱ्याइने छ । डिजिटल भुक्तानी सेवा विस्तार गरिने छ, रियल टाइम मोबाईल कलेक्सन सेवा विस्तार गरिने छ । बैंकको एप बाट नव सृजनशील मोबाईल बैंकिङ्गको क्युआर स्क्यान गरि खातामा नै बचत लिन सकिने प्रविधिलाई थप प्रभाकारी बनाइनेछ ।
४	सदस्यहरूको समय बचत गर्न प्रविधिमैत्री सेवा विस्तार गरिनेछ । डिजिटल अभिलेख व्यवस्थापन, सदस्यको कारोबार विवरण सुरक्षित तथा व्यवस्थित गर्ने, SMS/ मोबाइलमार्फत कारोबार तथा सूचना प्रवाह विस्तार गर्ने, डिजिटल भुक्तानी प्रणालीको प्रयोग बढाउने, सदस्यलाई डिजिटल कारोबारसम्बन्धी जानकारी दिने र डाटा ब्याकअप तथा साइबर सुरक्षा प्रणाली बलियो बनाइनेछ ।
५	सदस्यलाई बचत, ऋण, ब्याजदर, सेवा शुल्क तथा संस्थाका अन्य नीतिबारे स्पष्ट जानकारी दिइनेछ । व्याजदरलाई स्थिर राख्ने उपायहरू अबलम्बन गरिनेछ । ऋणमा सदस्यहरूबाट लिने व्याजदर र बचतमा सदस्यहरूलाई प्रदान गरिने व्याजदर विचको फरकता दर ६ प्रतिशत भन्दा बढी नहुने गरि व्यवस्था गरिनेछ ।
६	सदस्यका लागि वित्तीय साक्षरता तथा सहकारी शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । बचत परामर्श, ऋण परामर्श, व्यवसायिक परामर्श, प्राविधिक परामर्श, कर परामर्श तथा कानुनी परामर्श लगायतका व्यवस्था गरिने छ ।
७	संस्थाका सुचना तथा जानकारीहरूलाई सदस्यहरूमाभ अविम्व पुऱ्याउनका लागि संस्थाको वेबसाइट, सामाजिक सञ्जालहरू फेसबुक, युट्युव, डिजिटल बोर्ड अडियो कल जस्ता प्रविधिहरूको प्रयोग लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८	विभिन्न बैंक वित्तीय संस्थबाट सोभै क्युआर स्क्यान गरि आफ्नो बचत तथा ऋण खातामा पैसा जम्मा गर्न सकिने प्रविधि विकास गरिएको छ । एटिएम सेवालाई निरन्तरता दिइने छ । ग्रीन पिन (OTP) सिस्टमको प्रयोग गरिने छ ।
९	शेयर सदस्यहरूले ब्याज प्राप्त गर्नु भए बापत तिर्नु पर्ने व्याजकर, लाभांस कर तथा संरक्षित पुँजि फिर्ता कोष प्राप्त बापतको कर आदि लाई उहाँहरूकै प्यानमा देखिने गरि इ.टि.डि.यस गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ आफ्नो पान नं राष्ट्रिय परिचयपत्र नं लगायत अध्यावधिक गर्नुहुन अनुरोध छ ।
१०	सदस्य तथा सदस्यका एकाघर परिवारको पारिन्, ब्रतबन्ध, गुन्यौचोलो, विवाह, चौराशी पुजा लगायतमा संस्थामा प्राप्त निमन्त्रणका आधारमा संस्थागत सहभागिता जनाइने छ । सदस्यको सुख दुखमा नव सृजनशील कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

११	सदस्यको गुनासो तथा सुभाष संकलनका लागि प्रभावकारी प्रणाली स्थापना गरि संस्था बाट प्रदान गरिने सेवाहरूलाई गुणस्तरिय, प्रभावकारी एवं विश्वासनीय रूपमा प्रयोग गर्न सकिने बनाइने छ । सेवाको गुणस्तरमा समय समयमा जाँच गरिने छ ।
१२	नियमित कारोबार गर्ने सदस्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ, नियमित मासिक बचतमा सबै सदस्यहरूलाई सहभागी गराइनेछ । लक्षित सदस्यहरूको बर्गमा पुग्ने खालका कार्यक्रम बनाई लागु गरिने छ ।

ग) संस्थाको आन्तरिक व्यवसायिकरण

क्र.स	विवरण
१	संस्थाबाट आयोजना गरिने कार्यक्रममा धेरै सदस्यहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरि कार्यक्रमहरू तय गरिने छ । कार्यक्रमहरू निर्माण गर्दा विभिन्न समिति उपसमिति र सदस्यहरूको समेत राय लिइने छ ।
२	संस्थाका कायम नीति एवं कार्यविधिहरूलाई आवश्यक परिमार्जन, संसोधन तथा पुनर्लेखन गरि पेपर लेस गर्दै लगिने नीति लिइनेछ । भौतिक उपस्थिति बिना नै अभौतिक रूपमा सेवा लिन सकिने प्रविधि विकास गरिने छ ।
३	भौतिक रूपमा कार्यालयमा उपस्थित भई नगदबाट मात्रै कारोबार गर्ने बानिलाई कमि गरि नगद रहित कारोबार गर्ने बानिको विकास गर्न आवश्यक प्राविधिक शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
४	संस्थाको विनियम तथा कोष परिचालन सम्बन्धि नीतिहरूको अधिनमा रहि सम्बन्धित लक्ष्य हासिल गर्न प्रयोग गरिने छ । सदस्यहरूको बचत र ऋणमा तिरेको व्याजको आधारमा कर तिरे पछिको नाफा र सो पछि जगेडा कोषमा २५ प्रतिशत जम्मा गरिसकेपछिको शत प्रतिशत मध्येको २५ प्रतिशत संरक्षित पुँजि फिर्ता कोषको वितरण सदस्यहरूको खातामा नै जम्मा गरिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५	प्रविधिहरू भरपुर प्रयोग मार्फत भर्चुअल बैठक, छलफल, गोष्ठी, नगदरहित सेवा लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
६	संस्थाको कार्यलय सुरक्षाका लागि पर्याप्त सि.सि.क्यामेरा थप गरिने छ । सबै सम्पतिहरूको विमा गरिने छ । संस्थाको डेटा सुरक्षाका लागि मल्टिपल लेयर सेक्युरिटी प्रणालिको प्रयोग गरिनेछ । रियल टाइम क्लाउड संग संगै म्यानुएली साप्ताहिक डाटा ब्याकअप लिइने व्यवस्था गरिनेछ ।
७	सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ । संस्थाका तर्फबाट समेत सामाजिक कार्यहरू आयोजना गरिनेछ ।
८	संस्थाको संचालक समिति तथा नेतृत्वमा कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला सहभागिताको प्रत्याभुति गराउने र महिला सदस्यहरूमा नेतृत्व विकास गराउन आवश्यक कार्यक्रम विकास गरिने छ ।
९	संस्थाको नेतृत्वमा आउने सदस्यहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंक, नेफ्स्कुन तथा प्रोस्कुन बाट तयार गरिएको मापदण्डहरूका आधारमा तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०	सदस्यहरूको सूचना प्रणाली (MIS) लाई व्यवस्थापन गरी जात, धर्म, पेशा, वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग, उमेरको आधारमा तथ्याङ्क तयार गरिने छ ।

घ) सिकाई एवं वृद्धि व्यवस्थापन

क्र.स	विवरण
१	समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको बैठकहरू नियमित गर्ने, बैठकमा सक्रियता र सहभागितालाई थप प्रभावकारी बनाइने छ । संस्थाका सबै समिति एवम् उपसमितिका पदाधिकारीहरूलाई नमुना बन्नको लागि अभिप्रेरित गरिने छ ।
२	समिति तथा उपसमितिहरूको वार्षिक रूपमा क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ
३	मानव संसाधनको क्षमता विकासका लागि तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण सहभागिता गराइने छ । समिति, उपसमिति तथा कर्मचारी क्षमता विकासको लागि छुट्टाछुट्टै बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
४	कर्मचारीहरूलाई लिखित कार्यविवरण तथा लक्ष्य दिई लक्ष्य अनुसारको प्रगतिको मुल्यांकन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिनइनेछ ।
५	कर्मचारीहरूलाई संस्थाको वित्तीय विश्लेषण, संस्थाको क्षमता, प्रतिस्पर्धी बजार एवम् विद्यमान नियम कानुन बमोजिम सेवा सुविधाहरू थप गर्दै लगिने छ ।
६	प्रचलित सहकारी ऐन नियम तथा कानुनको परिपालना गरिने छ । राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणमा तोकिएको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गरिनेछ । कर्जा सुचना केन्द्र निक्षेप सुरक्षण कोष तथा कर्जा असुली न्यायाधिकरण लगायत कानुनले निर्दिष्ट गरेका संस्थाहरूमा नियमित सहभागिता रहनेछ ।
७	मासिक रूपमा संस्थाको वित्तिय प्रतिवेदन प्रदेश सहकारी विभाग, विषयगत केन्द्रिय संघमा पठाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ भने विभागले अनुगमनका लागि तयार पारेको कोपोमिस सफ्टवेयर, नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय संघमा नियमित रूपमा विवरण अद्यावधिक गर्दै लगिने छ ।
८	संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिदै लगिनेछ । सामुदायिक हितमा लागि संस्थागत कोषहरू परिचालन गरिनेछ ।
९	समुदायको हित र सहकारी सिद्धान्त मुल्य मान्यताहरू अनुरूप संचालित संस्थाहरूसंग आवश्यक समन्वय गर्ने, सहकार्य गर्ने र आवश्यक पर्दा एकिकरण गरेर समेत संस्था संचालन गर्ने नीति लिइने छ ।

अनुसूची २

आम्दानी तर्फ

क्र.सं.	आम्दानी विवरण	रकम रु.मा
१	ऋण वाट प्राप्त व्याज	२,७५,८०,८७५.००
२	वैंक वाट प्राप्त व्याज	५,५०,०००.००
३	अन्य आम्दानी	२१,००,०००.००
	कुल आम्दानी	३०,२३०,८७५.००

खर्च तर्फ

क्र.सं.	खर्च विवरण	रकम रु.मा
१	वित्तिय खर्च	१,३७,००,०००.००
	- वचतको व्याज खर्च	१,३२,५०,०००.००
	- बाह्य ऋणको व्याज खर्च	४,५०,०००.००
२	संचालन खर्च	९२,३२,०००.००
	- कर्मचारी खर्च	६०,००,०००.००
	- सुशासन तथा कार्यक्रमिक खर्च	१७,४५,०००.००
	- प्रशासनिक खर्च	१३,३७,०००.००
	- वजार खर्च	५०,०००.००
	- ह्रास खर्च	१,००,०००.००
३	ऋण सुरक्षण खर्च	२०,००,०००.००
	जम्मा खर्च	२४,९३२,०००.००
४	जम्मा बचत	५२,९८,८७५.००
	-कर्मचारी बोनस व्यवस्था	५,२९,८८७.५०
	-आयकर २० %	१०,५९,७७५.००
५	खुद वचत	३७,०९,२१२.५०

खर्चहरूको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.मा
२	सञ्चालन खर्च	९२,३२,०००.००
क	सुशासन तथा कार्यक्रमीक खर्च	१७,४५,०००.००
१	नीति, योजना निर्माण तथा समिक्षा खर्च	५०,०००.००
२	सदस्य विस्तार अभियान तथा भेला खर्च	३०,०००.००
३	दिवस, शुभकामना तथा पर्व जन्य खर्च	३०,०००.००
४	अध्ययन, अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम खर्च	८०,०००.००
५	साधारण सभा तथा निर्वाचन खर्च	९,२५,०००.००
६	बैठक खर्च	३,३०,०००.००
७	तालिम तथा शिक्षा खर्च	१,००,०००.००
८	सदस्यता नविकरण खर्च	१०,०००.००
९	लेखा परिक्षण खर्च	१,६०,०००.००
११	पुरस्कार तथा सम्मान खर्च	१०,०००.००
१२	कानुनी व्यवस्था तथा प्रक्रिया खर्च	२०,०००.००
ख	कर्मचारी खर्च जम्मा	६०,००,०००.००
१	तलब तथा भत्ता खर्च	४९,००,०००.००
२	सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	६,००,०००.००
३	पोशाक खर्च	१,००,०००.००
४	अतिरिक्त सेवा भत्ता खर्च	४,००,०००.००
ग	प्रशासनिक खर्च जम्मा	१३,३७,०००.००
१	सूचना, संचार तथा ईन्टरनेट खर्च	१,३०,०००.००
२	वेबसाईट तथा नविकरण खर्च	७,०००
३	स्टेसनरी तथा मसलन्द खर्च	७०,०००
४	छपाई तथा प्रकाशन खर्च	६०,०००.००
५	कार्यालय घरभाडा खर्च	६,३०,०००.००
६	सफ्टवेयर खर्च	१,३५,०००.००
७	विमा खर्च	४०,०००.००
८	विद्युत तथा खानेपानी खर्च	६०,०००.००

९	अतिथी सत्कार खर्च	१,००,०००.००
१०	नखप्ने सामान खरिद	२०,०००.००
११	पुस्तक, पत्रपत्रिका तथा विज्ञापन खर्च	५,०००.००
१२	मर्मत संभार तथा सरसफाई खर्च	३०,०००.००
१३	भैपरी आउने खर्च	५००००.००
घ	बजार खर्च जम्मा	५०,०००.००
१	यातायात भाडा खर्च	२०,०००.००
२	दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च	३०,०००.००
ङ	ह्रसकष्टी खर्च जम्मा	१,००,०००.००

प्रस्तावित खुद बचतको बाँडफाँड

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.मा
	खुद बचत	३७,०९,२१२.५०
१	जगेडा कोष २५%	९,२७,३०३.१३
क	बाँकी खुद बचत	२,७८१,९०९.३८
१	सहकारी प्रवर्द्धन कोष ०.५%	१३,९०९.५५
२	संरक्षित पुँजी फिर्ता कोष २५%	६,९५,४७७.३४
ख	बाँकी खुद बचत	२०,७२,५२२.४८
१	शेयर लाभांश कोष ७०%	१४,५०,७६५.७४
२	संस्था विकास कोष ५%	१,०३,६२६.१२
३	घाटापूर्ति कोष ५%	१,०३,६२६.१२
४	सहकारी शिक्षा कोष ५%	१,०३,६२६.१२
५	सामुदायिक विकास कोष ५%	१,०३,६२६.१२
६	स्थिरीकरण कोष ५%	१,०३,६२६.१२
७	अन्य जोखिम कोष ५%	१,०३,६२६.१२

वासलात

क्र.सं.	पूँज तथा दायित्व	रकम रु.मा
१	शेयर पुजी	२,१९,००,०००
२	जगेडा कोष	२,३०,००,०००
३	अन्य कोष	१,७०,००,०००
४	वचत निक्षेप	२५,००,००,०००
५	वाट्य ऋण	१,००,००,०००
६	भुक्तानी दिनुपर्ने हिसाव	६०,००,०००
७	अन्य दायित्व हिसाव	९०,००,०००
	कुल	३३,६९,००,०००.
क्र.सं.	सम्पत्ती	रकम रु.मा
१	नगद तथा बैंक	५,७०,००,०००
२	लगानी हिसाव	२०,००,०००
३	ऋण लगानी हिसाव	२६,२६,७५,०००
४	पाँउनुपर्ने हिसाव	८२,२५,०००
५	स्थिर सम्पत्ति एवं अन्य सम्पत्ति	७०,००,०००
	कुल	३३,६९,००,०००

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

चावहिल ७ काठमाण्डौ

लेखा सुपरिवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन

(आर्थिक वर्ष २०८२/८३)

यस नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको १९औं वार्षिक साधारण सभाका सभाअध्यक्षज्यू, प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, लेखापरीक्षकज्यू, सल्लाहकारज्यूहरू संचालक समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यज्यूहरू, लेखा सुपरिवेक्षण समितिका सदस्यज्यूहरू, अन्य उपसमितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरू, कार्यालय व्यवस्थापक एवं अन्य कर्मचारी साथीहरू लगायत यस १९औं वार्षिक साधारणसभालाई सफल पार्न उपस्थित हुनुभएका सम्पूर्ण आदरणीय शेयर सदस्य महानुभावहरूमा न्यानो सहकारी अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

आदरणीय शेयर सदस्य महानुभावहरू,

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ४९ तथा यस संस्थाको विनियम २०६५ बमोजिम गठित लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक प्रतिवेदन यस १९औं वार्षिक साधारण सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामीलाई खुसी लागेको छ । संस्थाको वित्तीय अनुशासन, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, कानूनी तथा नीतिगत पालना, सम्पत्ति शुद्धीकरण (AML/CFT) निवारण र साधारण सभाका निर्णयहरूको कार्यान्वयनको अवस्थाबारे अनुगमन तथा समीक्षा गरी तयार पारिएको विस्तृत प्रतिवेदन निम्न बमोजिम पेश गर्दछौं :

१. समितिको कार्यसम्पादन तथा बैठकहरू

- बैठक सङ्ख्या : समीक्षा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा लेखा सुपरिवेक्षण समितिको कूल ५ वटा नियमित तथा विशेष बैठकहरू सम्पन्न भएका छन् ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण र निरीक्षण : समितिले संस्थाको चौमासिक तथा त्रैमासिक रूपमा वित्तीय कारोबार, नगद कोष, हिसाब-किताब, लेखा सञ्चालन तथा प्रशासनिक कार्यहरूको सूक्ष्म निरीक्षण र आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेको छ ।
- सञ्चालक समितिलाई सुझाव : निरीक्षणका क्रममा देखिएका संचालन कमिकम्जोरी भए सच्याउन र संस्थागत सुधारका लागि सञ्चालक समितिलाई समय-समयमा ४ वटा लिखित सुझाव तथा सिफारिसहरू पेश गरिएको थियो ।

२. वित्तीय अवस्था तथा कारोबारको समीक्षा

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को अन्त्यसम्मको संस्थाको समग्र वित्तीय स्थिति संक्षिप्त रूपमा निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

विवरण	आ.व. २०८१/८२ (रु.)	आ.व. २०८२/८३ (रु.)	वृद्धि/घट (%)
शेयर पुँजी	२,१२,२८,७००	२,१५,३२,०००	१.४३%
बचत सङ्कलन	२२,०६,७९,१३५.९	२३,६७,७५,५४२.३	७.२९%
ऋण लगानी (बाँकी)	२२,०३,३५,८८१	२४,९०,४२,१८५.१	१३.०३%
कुल आम्दानी	३,९८,३४,०७९.३८	३,५६,८६,७२९.६	-१०.४१%
कुल खर्च	३,३९,०८,३७३.१	३,०३,४७,५८७.६६	-१०.५०%
खुद बचत (नाफा)	५९,२५,७०६.२७७	५३,३९,१४१.९३९	-९.९०%
जगेडा तथा अन्य कोष	३२७६७९१५.६१	३४४२५९९३.१७	५.०६%

कोषहरूको स्थिति : संस्थाले ऐन बमोजिम जगेडा कोष, शेयर लाभांश कोष, संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष तथा अन्य अनिवार्य कोषहरूमा तोकिएको रकम छुट्याएको पाइएको छ ।

३. कानूनी, नीतिगत तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण (AML/CFT) पालना

ऐन/नियमावलीको पालना : संस्थाले सहकारी ऐन २०७४, नियमावली २०७५, सहकारी विभाग तथा नियमनकारी निकायका निर्देशनहरू एवं संस्थाको विनियम अनुसार कार्य सञ्चालन गरेको छ ।

क) सम्पत्ति शुद्धीकरण (AML/CFT) तथा सदस्य पहिचान (KYM):

- संस्थाका शेयर सदस्यहरूको सदस्य पहिचान (KYM) विवरण अद्यावधिक गर्ने कार्य भइरहेको र नयाँ सदस्यहरूको पूर्ण KYM विवरण लिने गरिएको छ ।
- कानूनी मापदण्ड बमोजिम रु. १० लाख वा सोभन्दा माथिका सीमापार/नगद कारोबार (TTR) र शङ्कास्पद कारोबार (STR) को अभिलेख सुव्यवस्थित राखिएको छ ।
- उच्च जोखिम वर्गका सदस्य तथा उच्च पदस्थ व्यक्तिहरू (PEPs) को कारोबारमा विशेष ध्यान दिइएको छ ।

ख) साधारण सभाका निर्णय कार्यान्वयन :

- अघिल्लो साधारण सभाबाट पारित भएका निर्णय तथा प्रस्तावहरू सञ्चालक समिति र व्यवस्थापन तहबाट कार्यान्वयन भएको पाइएको छ ।
- बाह्य लेखापरीक्षण कैफियत सुधार : आ.व. २०८१/८२ को अन्तिम (बाह्य) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित मुख्य कैफियतहरू सञ्चालक समितिद्वारा अधिकांश सुधार गरिएको छ ।

४. जोखिम व्यवस्थापन, तरलता र आन्तरिक नियन्त्रण

- भाका नाघेको ऋण (NPL) र असुली : वर्तमान आर्थिक मन्दीका बिच पनि संस्थामा भाका नाघेको ऋणको अनुपात ५% भन्दा कम रहेको छ । यसलाई नियन्त्रण गर्न र पुराना ऋण असुली प्रक्रियालाई अझ प्रभावकारी र तीव्र बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।
- ऋण नोक्सानी व्यवस्था (Provisioning) : तोकिएको मापदण्ड अनुसार जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक ऋण नोक्सानी कोष (Loan Loss Provision) पूर्ण रूपमा खडा गरिएको छ ।
- तरलता (Liquidity) व्यवस्थापन : बचतकर्ताहरूको रकमको सुरक्षा र दैनिक कारोबारलाई सहज बनाउन संस्थामा औसत १७.९७% तरलता कायम रहेको छ, जुन तोकिएको मापदण्ड अनुकूल छ ।
- आन्तरिक नियन्त्रण र सूचना प्रविधि: संस्थाको वेब वेस कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रणाली, डेटा सुरक्षा (Backup), नगद सुरक्षा र वित्तीय अभिलेख व्यवस्थित पाइएको छ । यद्यपि सूचना प्रविधि सुरक्षा (Cyber Security) र कर्मचारी क्षमता विकासमा निरन्तर ध्यान दिन आवश्यक छ ।

५. मुख्य निष्कर्ष तथा सुझावहरू

१. ऋण असुलीमा प्राथमिकता : भाका नाघेका र जोखिममा रहेका ऋणहरूको असुलीका लागि विशेष असुली अभियान सञ्चालन गरिनुपर्छ ।
२. AML/CFT सम्बन्धी सचेतना : सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणका नियमहरूलाई कडाइका साथ पालना गर्न सञ्चालक, लेखा समिति र कर्मचारीहरूका लागि AML/CFT सम्बन्धी थप तालिम र सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्छ ।

३. सञ्चालन खर्च नियन्त्रण : संस्थाको प्रशासनिक तथा सञ्चालन खर्चलाई अझ मितव्ययी बनाई खुद नाफा (बचत) वृद्धिमा ध्यान दिनुपर्छ ।

४. उत्पादनशील क्षेत्रमा ऋण : सदस्यहरूको आयआर्जन बढाउन र स्वरोजगार सिर्जना गर्न, साना उद्योग तथा उत्पादनशील क्षेत्रमा ऋण लगानी बढाउनुपर्छ ।

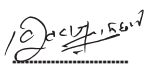
५. सफ्टवेयर र प्रविधि सुधार : सदस्यहरूलाई मोबाइल बैंकिङ तथा प्रविधिमैत्री सेवा प्रदान गर्दा प्रविधिको सुरक्षा (It\ Audit) मा ध्यान दिनुपर्छ ।

६. धन्यवाद ज्ञापन

संस्थामा सुशासन, वित्तीय अनुशासन र पारदर्शिता कायम राख्न निरन्तर सहयोग पुऱ्याउनु हुने सञ्चालक समिति, सल्लाहकारहरू, उपसमितिका संयोजक एवं सदस्यहरू, बाह्य लेखापरीक्षक, व्यवस्थापनका कर्मचारीहरू तथा सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरूले लेखा सुपरिवेक्षण समिति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ । साथै १५औं वार्षिक साधारणसभाबाट हामीलाई लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा निर्वाचित गरि प्रदान गर्नुभएको जिम्मेवारी सुभ्रुभ्र पुर्ण तरिकाले संस्थाको हितका लागि विसम परिस्थितीका विच चार वर्ष कार्यकाल सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नुहुने सबै सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौ ।

धन्यवाद ! जय सहकारी !! जय नव सृजनशील !!!

लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट :

(संयोजक)

विश्वराज लामिछाने

मिति: २०८३/०६/०३ गते शनिबार

(सदस्य)

शारदा शर्मा

(सदस्य)

देवकी धिताल

R. K. PHUYAL & ASSOCIATES

Chartered Accountants

Member of The Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN)

Membership No.893, COP No.688, Firm No.591

PAN NO: 603766271

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

श्री शेयर सदस्य महानुभावहरु,
नवसृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड,
चावहिल, काठमाण्डौ ।

आ.व. २०८२/८३ को वित्तीय विवरण उपर प्रतिवेदन

कैफियत सहितको राय :

हामीले यसै साथ संलग्न नवसृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड को ३२ असार २०८३ को वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात) र सोही मितिमा समाप्त आर्थिक वर्षको नाफा/नोक्सान हिसाब, अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण, नगद प्रवाह विवरण, इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

तल बुदा नं. १ देखि २ सम्म लेखिएका कुराहरु तथा त्यसबाट वित्तीय विवरणहरुमा पर्ने असर बाहेक हाम्रो रायमा, संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखासंग सम्बन्धित टिप्पणीहरुका साथ अध्ययन गर्दा, ३२ असार २०८३ को आर्थिक स्थिति तथा सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) अनुरूप तथा अन्य कानुनी आवश्यकता बमोजिम समुचित तथा यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

१. NFRS बमोजिमको ऋण नोक्सानी व्यवस्था गणना गर्न पर्याप्त तथ्याङ्क नभएकाले संस्थाले सहकारी प्राधिकरण र विभागद्वारा निर्देशन भए बमोजिम ऋण नोक्सानी व्यवस्था गर्ने नीति लिएको पाइयो ।
संस्थाको लगानीमा रहेका सम्पूर्ण ऋणहरुलाई राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड, २०८२ अनुसार असल, कमसल, शंकास्पद र खराब ऋणमा वर्गिकरण गरी रु. १,०३,५४,३८०।५९ ऋण नोक्सानी कोषको व्यवस्था गरेको पाइयो ।
२. संस्थाले आ.व. २०८२/८३ मा केही ऋणी सदस्यहरुको ऋण नविकरण गरेको पाइयो ।

कैफियत सहितको रायका आधारहरु,

हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । यसै प्रतिवेदनको लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी खण्डमा ति लेखापरीक्षण मान अनुसार हाम्रो जिम्मेवारीको थप वर्णन गरिएको छ । हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी भएको लेखा व्यवसायीहरुको आचार संहिता तथा नेपालमा वित्तीय लेखापरीक्षणका लागि सान्दर्भिक आचरणको प्रावधान अनुसार हामी वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षण गर्न स्वतन्त्र छौं र हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी भएको आचार संहिताहरुका अन्य

Kathmandu, Nepal, Email: carajkumarphuyal@gmail.com, Mob No. 9851203839

प्रावधानहरूको पालना गरेका छौं । हामीले प्राप्त गरेका प्रमाणहरूले लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा पर्याप्त र उपर्युक्त आधार प्रदान गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।

लेखापरीक्षणका मुख्य मामिलाहरू (Key Audit Matters) :

लेखापरीक्षणका मुख्य मामिला ती विषयहरू हुन् जुन हाम्रो व्यवसायीक निर्णयमा हालको अवधिको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणमा सबैभन्दा महत्वको विषय रहेको हुन्छ । उक्त मामिलाहरू वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणको क्रममा तथा राय व्यक्त गर्ने क्रममा सम्बोधन गरिएका छन् तथा त्यसमा हाम्रो राय व्यक्त गर्दा, सो मामिलामा अलग राय व्यक्त गरिएको छैन । हामीले तल उल्लेखित व्यहोराहरूलाई निर्धारण गरि मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रूपमा सूचित गर्न यस प्रतिवेदनमा समावेश गरेका छौं :

१	सूचना प्रविधि प्रणाली संस्थाको प्राय सबै कारोबारहरू सूचना प्रविधि मार्फत संचालन हुने तथा डिजिटल भण्डारण हुने भएकोले र कुनै पनि नियन्त्रण त्रुटी, प्रमाणीकरण विफलता, गलत इनपुट डाटा तथा डाटाको गलत प्रयोग हुन सक्ने सम्भावनाले हामीले पहिचान गरेको व्यवस्थापन र नियामकहरूलाई डाटाको गलत रिपोर्टिङ हुन सक्ने उच्च सम्भावनाको कारण हामीले सूचना प्रणालीलाई मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रूपमा मानेका छौं ।	लेखापरीक्षकको सम्बोधन Data Backup को लागी संस्थाले अनुसरण गरेको नीति जाँच गरियो । हामीले सूचना प्रणाली तथा सोको नियन्त्रण प्रणालीहरू पर्याप्त रहेको पायौं तथापी समयानुकूल सुधार गर्दै जानुपर्ने ठान्यौं । हामीले नमूनाको आधारमा ऋणको व्याज आम्दानी र निक्षेपको व्याज खर्चको जाँच गर्यौं । संस्थाको कारोबारको परिमाणलाई मध्येनजर गर्दा संस्थाले सूचना प्रणाली व्यवस्थापन नीति समय सापेक्ष तयार गरि अद्यावधिक गर्नुपर्ने ठान्यौं ।
२	आय कर व्यवस्था संस्थाको कारोबारमा आय कर ऐन र नियमावली अनुसार करको गणनामा गल्ती हुन सक्ने र जरिवाना लाग्ने उच्च सम्भावनाको कारण हामीले आय करको व्यवस्थालाई मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रूपमा मानेका छौं ।	लेखापरीक्षकको सम्बोधन आय कर ऐन, २०५८ र आय कर नियमावली, २०५९ मा भएको व्यवस्था हेरियो । संस्थाले व्यवस्था गरेको आय करको गणनाको जाँच गरियो । संस्थाले सम्पूर्ण कारोबारमा महानगरपालिकामा लाग्ने करको दर (२०%) ले आय कर व्यवस्था गरेको पाइयो ।
३	कानुनी अनुपालना सहकारीले सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५, नियामक निकायको निर्देशन र अन्य ऐनहरूको अनुपालना गर्नुपर्ने हुन्छ । ऐन, नियमावली र निर्देशनको अनुपालना नहुँदा जरिवाना र दण्ड सजाय हुने हुँदा कानुनी अनुपालनालाई मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रूपमा मानेका छौं ।	लेखापरीक्षकको सम्बोधन सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५, नियामक निकायको निर्देशन, आय कर ऐन २०५८, आय कर नियमावली, सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन/नियमावली/निर्देशन, र श्रम ऐन/नियमावलीको अनुपालना जाँच गरियो ।

	नियामक निकायमा पेश गरिएको विवरणहरू जाँच गरियो । संस्थाले कानुनी अनुपालनामा अभै केही कुराहरू कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ठान्यो ।
--	--

अन्य जानकारी

अन्य जानकारीहरू व्यवस्थापनको जिम्मेवारी हो । अन्य जानकारीमा वार्षिक विवरणसँगै प्रस्तुत गरिने वित्तीय विवरण तथा हाम्रो लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन बाहेकको सञ्चालक समिति अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र लेखा सुपरिवेक्षण समितिका संयोजकको प्रतिवेदनहरू पर्दछन् । त्यस्ता प्रतिवेदनहरू यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मिति पश्चात प्राप्त हुने अपेक्षा गरेका छौं ।

वार्षिक वित्तीय विवरण माथिको हाम्रो रायले अन्य जानकारीलाई समेट्दैन तथा यस्ता अन्य जानकारीका सम्बन्धमा हामी कुनै पनि प्रकारको आश्वासन निचोड व्यक्त गर्दैनौं ।

वित्तीय विवरणको हाम्रो लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा, हाम्रो जिम्मेवारी अन्य जानकारी पढी त्यस्ता जानकारीहरू वित्तीय विवरण वा हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका ज्ञानहरूसँग सारभूत रूपमा असंगत रहे वा नरहेको वा अन्य कुनै पनि कारणले सारभूत रूपमा गलत वर्णन देखिने वा नदेखिने सम्बन्धमा विचार गर्नु हो । हामीले गरेको कार्यहरूको आधारमा, यदि अन्य जानकारीहरू सारभूत रूपमा गलत वर्णन गरिएको निष्कर्ष निस्किएमा, त्यस्ता तथ्यहरूको प्रतिवेदन दिनु हाम्रो जिम्मेवारी हो । यस सम्बन्धमा हामीले प्रतिवेदन दिनुपर्ने कुनै तथ्यहरू छैन ।

आर्थिक विवरण र सुशासनप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) अनुरूप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ । यी जिम्मेवारी अन्तर्गत वित्तीय विवरण गलत आँकडा, जालसाजी वा त्रुटीको कारण रहित छ भनी तयारी र प्रस्तुतिकरण गर्ने कार्यसँग सम्बन्धित नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, लागू गर्ने र अद्यावधिक बनाई राख्ने, उपयुक्त लेखानीतिको छनौट गर्ने र लागू गर्ने तथा तत्कालिन अवस्थामा उपयुक्त लेखा अनुमानहरू गर्ने कार्यहरू पर्दछन् ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाले अविच्छिन्नता (**Going Concern**) कायम गर्न सक्ने नसक्ने कुराको पहिचान गर्न व्यवस्थापन जिम्मेवार हुनेछ । साथै संस्था वा संस्थाको कारोबारहरू बन्द हुने अवस्थामा नजौंदासम्म अविच्छिन्नताका आधारमा लेखा सिद्धान्तको प्रयोग तथा त्यसको खुलासा गर्न व्यवस्थापन पूर्ण रूपमा जिम्मेवार रहन्छ ।

सुशासनसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरू संस्थाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको नियमन गर्न जिम्मेवार हुन्छन् ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्यहरू समग्रमा वित्तीय विवरणहरू जालसाजी वा त्रुटिको कारणले हुने सारभूत गलत आंकडा रहित छ, कि छैन भन्ने बारे उचित आश्वासन प्राप्त गर्नु हो, र हाम्रो राय समावेश गर्ने लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। उचित आश्वासन एक उच्चस्तरको आश्वासन हो, तर यो प्रत्याभुति (Guarantee) छैन कि लेखापरीक्षण मान अनुसार सम्पन्न गरिएको लेखापरीक्षणले जहिले पनि सारभूत गलत आंकडा पत्ता लगाउँदछ। गलत आंकडाहरू जालसाजी वा त्रुटिबाट उत्पन्न हुन सक्दछन् र त्यसले, एकल वा समष्टिमा, यदी प्रयोगकर्ताहरूको आर्थिक निर्णयमा प्रभाव पार्ने भएमा मात्र सारभूत रुपमा गलत रहेको मानिन्छ।

हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार लेखापरीक्षण कार्य गर्दा लेखापरीक्षण अवधिभर पेशागत विवेक (Professional Judgment) र व्यवसायिक सन्देह (Professional Skepticism) कायम गरेका छौं।

यस क्रममा, हामीले :

- जालसाजी वा त्रुटिको कारणले वित्तीय विवरणहरू सारभूत रुपमा गलत आंकडा सहितको प्रस्तुत हुन सक्ने जोखिम पहिचान गरी जोखिमको निर्धारण गरेको, जोखिमको प्रभाव अनुकूलको लेखापरीक्षण विधिको ढाँचा तयार गरी त्यसको प्रयोग गरेको र हाम्रो रायको लागि आवश्यक पर्याप्त र उपयुक्त प्रमाणहरू प्राप्त गरेका छौं। जालसाजी (fraud) मा मिलीभगत (Collusion), जालसाजी (forgery), जानाजान छोड्ने काम (intentional omission), गलत आंकडाको प्रस्तुती (wrong representation) वा आन्तरिक नियन्त्रणको उल्लंघन जस्ता कार्य समावेश हुन सक्ने जालसाजीको कारणले गर्दा हुने सारभूत गलत वर्णन पहिचान हुन नसक्ने जोखिम त्रुटिको कारणले हुने सारभूत गलत वर्णन पहिचान हुन नसक्ने जोखिम भन्दा बढि हुन्छ।
- संस्थाको यथार्थ स्थितिको लागि उपयुक्त हुने लेखापरीक्षण विधि अवलम्बन गर्न लेखापरीक्षण सँग प्रासंगिक आन्तरिक नियन्त्रणको बारेमा बुझ्ने कार्य गरेका छौं, तर लेखापरीक्षणको क्रममा आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारिता बारे राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको हुँदैन।
- संस्थाको वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेका लेखानीतिहरूको उपयुक्तता (Appropriateness) र लेखा अनुमानहरूको व्यवहारिकता (Reasonableness) तथा ती सँग सम्बन्धित खुलासाहरूको मूल्याङ्कन गरेका छौं।
- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अनवरत सञ्चालन मान्यतामा आधारित लेखाको उपयुक्तताको बारे, र लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त प्रमाणहरूको आधारमा संस्था अनवरत सञ्चालन मान्यतामा आधारित रही सञ्चालन हुन सक्ने घटना वा अवस्थाको सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको निष्कर्ष निकालेका छौं। हाम्रो निष्कर्षको आधारमा सारभूत अनिश्चितता रहेमा, व्यवस्थापनले वित्तीय विवरणमा सो सन्दर्भमा गरेको खुलासा तर्फ शेयरधनीहरूको ध्यानाकर्षण गराउने जिम्मेवारी हामीमा रहेको छ, साथै व्यवस्थापनले गरेको खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो प्रतिवेदन परिमार्जन गर्नुपर्ने हुन्छ। हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्ने मिति सम्म हामीले प्राप्त गरेको लेखापरीक्षण प्रमाणमा आधारित हुन्छ। तथापि भविष्यका घटना तथा अवस्थाको कारण पनि संस्थाको अनवरत सञ्चालन मान्यता खण्डित हुन सक्छ।

- व्यवस्थापनबाट वित्तीय विवरणमा गरिएका खुलासाहरु लगायत वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतीकरण, संरचना र सामग्रीको मूल्याङ्कन गरेका छौं ।
- लेखापरीक्षकको रायव्यक्त गर्न संस्थाको वित्तीय जानकारी वा व्यवसायिक कृयाकलापसँग सम्बन्धित पर्याप्त र उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गरेका छौं । हामी लेखापरीक्षणको निर्देशन, पर्यवेक्षण तथा कार्यसम्पादनको लागी जिम्मेवार छौं । हामी हाम्रो लेखापरीक्षण रायको लागि मात्र जिम्मेवार रहन्छौं ।

हामीले शासकीय भूमिका वहन गर्नेहरु समक्ष अन्य व्यहोराको अतिरिक्त लेखापरीक्षण गर्ने योजनाबद्ध क्षेत्र र समयावधिका साथै आन्तरिक नियन्त्रणमा रहेको कमजोरी लगायत लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त उल्लेखनीय टिप्पणीहरु सूचित गरेका छौं । शासकीय भूमिका वहन गर्नेहरु समक्ष हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा स्वतन्त्रता सँग सम्बन्धित प्रासंगिक आचारको पालना गरेको व्यहोरा उल्लेख गरी विवरण पेश गरेका छौं । यसका अतिरिक्त हाम्रो स्वतन्त्रतालाई प्रभावपार्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य व्यहोरा र आवश्यकता अनुसार स्वतन्त्रता जगेर्ना गर्न अवलम्बन गरिएका उपायहरुको बारेमा पनि सूचित गरेका छौं ।

अन्य कानूनी र नियमनकारी व्यवस्थाहरु सम्बन्धी प्रतिवेदन

माथि उल्लिखित व्यहोराका अतिरिक्त हामीले गरेको लेखापरीक्षण तथा हामीलाई प्राप्त सूचना एवं उपलब्ध स्पष्टिकरणको आधारमा देहाय बमोजिम थप प्रतिवेदन पेश गर्दछौं :

- हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टिकरण र जवाफ पाएका छौं ।
- हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाका हिसाब किताबहरु प्रचलित ऐन बमोजिम ठीकसँग राखिएका छन् ।
- यो प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा/नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र लेखा टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, बहीखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन् ।
- लेखापरीक्षणको सिलसिलामा पाएसम्मको सूचना एवम् हामीलाई दिइएको जानकारी र स्पष्टिकरण तथा संस्थाको हिसाब किताबको परीक्षणको आधारमा सञ्चालक समिति वा प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानून विपरित काम गरेको वा अनियमित कार्य गरेको वा संस्थाको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा संस्था र निक्षेपकर्ताहरुको हित संरक्षण विरुद्ध कार्य गरेको हाम्रो जानकारीमा आएन ।
- सदस्यले सदस्यता त्याग गर्दा सहकारी नियमावली २०७५ को नियम २४(१) बमोजिम शेरर रकम सदस्यता त्याग गरेको आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित भएको ३० दिन भित्र पाउन बाँकी शेरर लाभांश रकम र संरक्षित पूँजी फिर्ता बापतको रकम समेत फिर्ता गर्न सुझाव गरिन्छ । सहकारी ऐन २०७४ को दफा ३४(३) बमोजिम साधारण सभा बोलाउने निर्णय भईसकेपछि साधारण सभा सम्पन्न नभए सम्म कसैलाई पनि सदस्यताबाट हटाउन नहुने व्यवस्थाको पालना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

- च) संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४, नियमावली, २०६६ र सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी संघ संस्थालाई जारी गरिएको निर्देशन, २०७४ मा भएका व्यवस्थाहरूको अनुपालना गरेको देखिन्छ । सदस्यहरूको कारोबारको जोखिम वर्गिकरणमा अभै थप काम गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- छ) संस्थाले आफ्नो सम्पत्ति र दायित्व स्पष्ट रूपमा खुल्ने गरी संस्थाको संक्षिप्त विवरण र मुख्य गतिविधिहरू सहितको स्वेतपत्र त्रैमासिक रूपमा जारी गर्नुहुन सुझाव गरिन्छ ।
- ज) संस्थाको जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन ऋण उपसमितिले जोखिमको विश्लेषण गरी सोको प्रतिवेदन सञ्चालक समितिमा पेश गर्नुपर्छ । सञ्चालक समितिले उक्त प्रतिवेदन र नियामक निकायबाट प्राप्त निरीक्षण तथा अनुगमनको प्रतिवेदनलाई साधारण सभामा छलफल गरी निर्णय गर्नुहुन सुझाव गरिन्छ ।

सिए. राजकुमार फुयाल
प्रोप्राइटर

मिति : २०८३।०५।१५ गते
स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

आर.के. फुयाल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स
UDIN NO. 260901CA008938Arp5

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

वित्तीय अवस्थाको विवरण (बासलात)

२०८३ साल असार मसान्त

विवरण	टिप्पणी	आ.व. २०८२/८३	आ.व. २०८१/८२
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद समान	४	४२,५५४,४९५.७९	५९,२६७,०९०.५०
मुद्दती मौज्दात	५	-	-
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटी	६	२४९,०४२,१८५.१२	२२०,३३५,८८०.९५
कर्मचारीलाई दिएको ऋण सापटी	७	-	-
धितोपत्रमा लगानी	८	१,३६५,०००.००	१,३६५,०००.००
आयकर सम्पत्ति	९	-	४६२,३९१.०७
लगानी सम्पत्ति (गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति)	१०	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	११	९३१,३४७.५३	१,१४३,४२९.३०
अदृश्य सम्पत्ति	१२	२,८१६.८९	४,३४४.६२
उपयोगको अधिकार सम्पत्ति	१३	२,९५०,६१५.७९	३,४६३,७६६.३६
अन्य सम्पत्तिहरु	१४	१,३६२,७७०.०६	१,१३१,६४०.४२
स्थगन कर सम्पत्ति	१५	७०,००९.९२	-
कुल सम्पत्ति		२९८,२७९,२४१.०९	२८७,१७३,५४३.२२
दायित्व			
तिर्न बाँकी बाह्य ऋण	१६	-	५,५२०,८२४.९०
सदस्यबाट संकलन गरेको बचत	१७	२३६,७७५,५४२.३०	२२०,६७९,१३५.८६
आयकर दायित्व	१८	४५,४५०.७४	-
पट्टा दायित्व	१९	३,८६३,८१५.२७	४,१८०,६७५.९७
अन्य दायित्वहरु	२०	१,६३६,४३९.६१	२,५९९,७४३.३३
स्थगन कर दायित्व	२१	-	१९६,५४७.५४
जम्मा दायित्वहरु		२४२,३२१,२४७.९२	२३३,१७६,९२७.६०
इक्विटी			
शेयर पूँजी	२२	२१,५३२,०००.००	२१,२२८,७००.००
साधारण जगेडा कोष	२३	२२,५०१,२२७.१९	२१,२४१,२११.६९
अन्य कोषहरु	२४	११,९२४,७६५.९८	११,५२६,७०३.९२
कुल पूँजी		५५,९५७,९९३.१७	५३,९९६,६१५.६२
कुल पूँजी तथा दायित्व		२९८,२७९,२४१.०९	२८७,१७३,५४३.२२
सम्भावित दायित्व तथा प्रतिबद्धता	२५	-	-
प्रति शेयर खुद सम्पत्ति		२५९.८८	२५४.३६

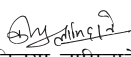
मिति : १५/०५/२०८३

स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

अर्जुन अर्याल
व्यवस्थापक

दामोदर सापकोटा
कोषाध्यक्ष

विजया लामिछाने
सचिव

विश्वनाथ अर्याल
अध्यक्ष

एफसिए. राजकुमार फ्याल
आर.के. फ्याल एण्ड एसोसिएट्स

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

नाफा वा नोक्सान विवरण
२०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्मको

विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष	गत वर्ष
ब्याज आम्दानी	२४	३२,७१८,०२८.१४	३७,३३४,१९६.६५
ब्याज खर्च	२५	१८,२०४,९५८.८६	२२,०५७,९६३.६२
खुद ब्याज आम्दानी		१४,५१३,०६९.२८	१५,२७६,२३३.०३
शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	२६	२,४४२,२२८.६०	२,०४८,८९३.५१
शुल्क तथा कमिशन खर्च	२७	२,८१४.५०	३,५४६.७०
खुद ब्याज, शुल्क तथा कमिशन आम्दानी		१६,९५२,४८३.३८	१७,३२१,५७९.८४
अन्य सञ्चालन आम्दानी	२८	५२६,४७२.८६	४५०,९८९.२२
कुल सञ्चालन आम्दानी		१७,४७८,९५६.२४	१७,७७२,५६९.०६
ऋण तथा अन्य सम्पत्तिमा नोक्सानीको जोखिम व्यवस्था/(फिर्ता)	२९	२,४८२,१८६.५९	१,००८,२८१.७९
खुद सञ्चालन आम्दानी		१४,९९६,७६९.६५	१६,७६४,२८७.२७
सञ्चालन खर्च			
कर्मचारी खर्च	३०	५,८४९,४२५.७२	५,९००,६७१.३१
प्रशासनिक खर्च	३१	२,४४०,३०५.९०	२,७७६,२८८.८३
ह्रासकट्टि र परिपोषण खर्च	३२	७२६,७६०.०७	७१९,०३६.८८
सञ्चालन नाफा		५,९८०,२७७.९६	७,३६८,२९०.२५
गैर सञ्चालन आम्दानी	३३	३२१,६९१.५४	३४३,०२५.१०
गैर सञ्चालन खर्च	३४	-	-
आयकर अधिको नाफा		६,३०१,९६९.५०	७,७११,३१५.३५
आयकर खर्च	३५		
चालु आयकर		१,२२९,३८५.०२	१,३३१,४७५.२०
स्थगन कर आम्दानी/खर्च		(२६६,५५७.४६)	४५४,१३३.८८
खुद नाफा/(नोक्सान)		५,३३९,१४१.९४	५,९२५,७०६.२८

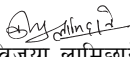
मिति : १५/०५/२०८३

स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

अर्जुन अर्याल
व्यवस्थापक

दामोदर सापकोटा
कोषाध्यक्ष

विजया लामिछाने
सचिव

विश्वनाथ अर्याल
अध्यक्ष

एफसिए. राजकुमार फ्याल
आर.के. फ्याल एण्ड एसोसिएट्स

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण
२०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्मको

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
यस वर्षको खुद नाफा/(नोक्सान)	५,३३९,१४९.९४	५,९२५,७०६.२८
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी		
क) नाफा/(नोक्सान) मा पुनःवर्गिकरण नगरिने बुँदाहरु		
फेयर भ्याल्युमा मुल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणको लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
पुनर्मुल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट बीमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाको आयकर	-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण नगरिने अन्य खुद विस्तृत आम्दानी	-	-
ख) नाफा/(नोक्सान)मा पुनःवर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने बुँदाहरु		
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट गरिएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
विदेशी विनिमय संचालनको वित्तीय सम्पत्ति विनिमयबाट भएको सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाको आयकर	-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने अन्य खुद विस्तृत आम्दानी	-	-
ग) इक्विटी तरिकाबाट लेखांकन गरिएको सम्बद्ध संस्थाको अन्य विस्तृत आम्दानीमा हिस्सा		
यस वर्षको आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-
यस वर्षको जम्मा विस्तृत आम्दानी	५,३३९,१४९.९४	५,९२५,७०६.२८

मिति : १५/०५/२०८३

स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

अर्जुन अर्याल
व्यवस्थापक

दामोदर सापकोटा
कोषाध्यक्ष

विजया लामिछाने
सचिव

विश्वनाथ अर्याल
अध्यक्ष

एफसिए. राजकुमार फुयाल
आर.के. फुयाल एण्ड एसोसिएट्स

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

नगद प्रवाह विवरण

२०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्मको

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कारोबार सञ्चालनबाट भएको नगद प्रवाह		
आयकर व्यवस्था अधिको खुद नाफा	६,३०१,९६९.५०	७,७११,३१५.३५
उठ्न बाँकी व्याज रकम	(२९९,०७९.९६)	(६९,८३९.७८)
कर्जा नोक्सानी जोखिम व्यवस्था	२,४८२,१८६.५९	१,००८,२८१.७९
वाह्य ऋणको व्याज खर्च	१२५,८४१.०३	१,०९६,३४५.१८
हासकट्टि र परिशोधन खर्च	२१३,६०९.५०	७१९,०३६.८८
	८,८१२,४१६.६६	१०,४६५,१३९.४२
चालु सम्पत्ति दायित्वमा कमी/(वृद्धि)		
सदस्यबाट संकलन गरेको बचतमा वृद्धि/(कमि)	१६,०९६,४०६.४४	३३,३८१,१७८.९२
अन्य दायित्व तथा व्यवस्था वृद्धि/(कमि)	(१,२३४,७१३.६८)	(४६८,१९५.६२)
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीमा (वृद्धि)/कमि	(३१,६९१,८९९.८६)	३,१६१,३९६.६१
अन्य सम्पत्तिहरूमा (वृद्धि)/कमि	५३०,३४१.३९	१,१३४,४२६.७६
आयकर भुक्तानी	(१,३३१,४७५.२०)	(१,६२३,३९९.६८)
कारोबार सञ्चालनबाट भएको खुद नगद प्रवाह (क)	(८,८०६,८१४.२५)	४६,०५०,५४६.४२
लगानीबाट भएको नगद प्रवाह		
लगानीमा कमी/(वृद्धि)	-	-
स्थिर सम्पत्ति (खरिद)/विक्री	-	(७३५,३९१.५७)
लगानीबाट खुद नगद प्रवाह (ख)	-	(७३५,३९१.५७)
वित्तीय कारोबारबाट भएको नगद प्रवाह		
शेयर पूँजीमा वृद्धि	३०३,३००.००	७८०,०००.००
वाह्य ऋणमा वृद्धि/(कमि)	(५,५२०,८२४.९०)	(१२,४५३,९७१.०८)
वाह्य ऋणको व्याज खर्च	(१२५,८४१.०३)	(१,०९६,३४५.१८)
लाभांश भुक्तानी	(२,२९०,३७४.७६)	(२,३१७,२३८.४१)
अन्य कोषहरूको वितरण समायोजन	(२७२,०३९.७८)	(१,८०७,६५३.५२)
वित्तीय कारोबारबाट भएको खुद नगद प्रवाह (ग)	(७,९०५,७८०.४७)	(१६,८९५,२०८.१९)
यस अवधिको खुद नगद प्रवाह (क+ख+ग)	(१६,७१२,५९४.७२)	२८,४१९,९४६.६६
नगद तथा नगद समानको शुरुवाती मौज्दात	५९,२६७,०९०.५०	३०,८४७,१४३.८४
नगद तथा नगद समानको अन्तिम मौज्दात	४२,५५४,४९५.७९	५९,२६७,०९०.५०

मिति : १५/०५/२०८३

स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

अर्जुन अर्याल
व्यवस्थापक

दामोदर सापकोटा
कोषाध्यक्ष

विजया लामिछाने
सचिव

विश्वनाथ अर्याल
अध्यक्ष

एफसिए. राजकुमार फ्याल
आर.के. फ्याल एण्ड एसोसिएट्स

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

चावहिल, काठमाडौं

नाफाको बाँडफाँड हिसाव

२०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्मको

विवरण	प्रतिशत	यस वर्षको	गत वर्षको
यस वर्षको मूनाफा		५,३३९,१४१.९४	५,९२५,७०६.२८
घटाउने : संचित नाफा		-	-
घटाउने : NFRS समायोजन कोष		२९९,०७९.९६	६९,८३९.७८
वितरणयोग्य मूनाफा		५,०४०,०६१.९८	५,८५५,८६६.५०
साधारण जगेडा कोष	२५	१,२६०,०१५.४९	१,४६३,९६६.६२
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा नाफा बाँडफाँड अगाडीको नाफा		३,७८०,०४६.४८	४,३९१,८९९.८७
बाँडफाँड			
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	२५	९४५,०११.६२	१,०९७,९७४.९७
सहकारी प्रवर्द्धन कोष	०.५	१८,९००.२३	२१,९५९.५०
अन्य कोषमा बाँडफाँड अगाडीको नाफा		२,८१६,१३४.६३	३,२७१,९६५.४०
अन्य कोषको बाँडफाँड			
शेयर लाभांश कोष	७०	१,९७१,२९४.२४	२,२९०,३७५.७८
सहकारी शिक्षा कोष	५	१४०,८०६.७३	१६३,५९८.२७
सहकारी विकास कोष	५	१४०,८०६.७३	१६३,५९८.२७
सामुदायिक विकास कोष	५	१४०,८०६.७३	१६३,५९८.२७
घाटापूर्ति कोष	५	१४०,८०६.७३	१६३,५९८.२७
स्थिरीकरण कोष	५	१४०,८०६.७३	१६३,५९८.२७
अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष	५	१४०,८०६.७३	१६३,५९८.२७
जम्मा	१००	२,८१६,१३४.६३	३,२७१,९६५.४०

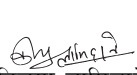
मिति : १५/०५/२०८३

स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

अर्जुन अर्याल
व्यवस्थापक

दामोदर सापकोटा
कोषाध्यक्ष

विजया लामिछाने
सचिव

विश्वनाथ अर्याल
अध्यक्ष

एफसिए. राजकुमार फुयाल
आर.के. फुयाल एण्ड एसोसिएट्स

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण
२०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्मको

विवरण	शेयर पूँजी	साधारण जगेडा कोष	अन्य कोष	जम्मा
१ श्रावण, २०८१ सालको मौज्दात	२०,४४८,७००.००	१९,४८०,८६३.१३	११,२९६,२१९.४३	५१,२२५,७८२.५७
समायोजन	-	-	-	-
१ श्रावण, २०८१ सालको समायोजित मौज्दात	२०,४४८,७००.००	१९,४८०,८६३.१३	११,२९६,२१९.४३	५१,२२५,७८२.५७
यस वर्षको आय विवरणबाट	-	१,४६३,९६६.६२	४,३९१,८९९.८७	५,८५५,८६६.५०
कोष समायोजन	-	२९६,३८१.९३	(४,२३१,२५५.१६)	(३,९३४,८७३.२३)
NFRS समायोजन कोष	-	-	६९,८३९.७८	६९,८३९.७८
फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणको लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
पुनर्मूल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
नगद प्रवाहको हेजिङबाट गरिएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
विदेशी विनिमय संचालनको वित्तीय सम्पत्ति विनिमयबाट भएको सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
शेयर पूँजीमा वृद्धि/(कमी)	७८०,०००.००	-	-	७८०,०००.००
३२ असार, २०८२ सम्मको मौज्दात	२१,२२८,७००.००	२१,२४१,२११.६९	११,५२६,७०३.९३	५३,९९६,६१५.६२

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

विवरण	शेयर पूँजी	साधारण जगेडा कोष	अन्य कोष	जम्मा
१ श्रावण, २०८२ सालको मौज्दात	२१,२२८,७००.००	२१,२४१,२११.६९	११,५२६,७०३.९३	५३,९९६,६१५.६२
समायोजन	-	-	-	-
१ श्रावण, २०८२ सालको समायोजित मौज्दात	२१,२२८,७००.००	२१,२४१,२११.६९	११,५२६,७०३.९३	५३,९९६,६१५.६२
यस वर्षको आय विवरणबाट	-	१,२६०,०१५.४९	३,७८०,०४६.४८	५,०४०,०६१.९८
कोष समायोजन	-	-	(३,६८१,०६४.३८)	(३,६८१,०६४.३८)
NFRS समायोजन कोष	-	-	२९९,०७९.९६	२९९,०७९.९६
फेयर भ्याल्युमा मुल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणको लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
पुनर्मुल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
नगद प्रवाहको हेजिङबाट गरिएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
विदेशी विनिमय संचालनको वित्तीय सम्पत्ति विनिमयबाट भएको सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
शेयर पूँजीमा वृद्धि/(कमी)	३०३,३००.००	-	-	३०३,३००.००
३२ असार, २०८३ सम्मको मौज्दात	२१,५३२,०००.००	२२,५०१,२२७.१८	११,९२४,७६५.९९	५५,९५७,९९३.१८

मिति : १५/०५/२०८३

स्थान : चावहिल, काठमाडौं ।

अर्जुन अर्याल
व्यवस्थापक

दामोदर सापकोटा
कोषाध्यक्ष

विजया लामिछाने
सचिव

विश्वनाथ अर्याल
अध्यक्ष

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

एफोर्सिए, राजकुमार फुयाल
आर.के. फुयाल एण्ड एसोसिएट्स

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड चावहिल, काठमाडौं

४ नगद तथा नगद समान

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
नगद मौज्जात	-	३१३.९८
बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग रहेको मौज्जात	२८,६९९,४९९.३९	३७,२००,३४०.६४
सहकारी संघ संस्थासँग रहेको मौज्जात	९३,८६३,०८४.४०	२२,०६६,४३५.८८
सहकारी संघसँग रहेको नियमित मौज्जात	-	-
वित्तीय संस्था र सहकारी संघसँगको ३ महिना भन्दा कमको मुद्दती मौज्जात	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	४२,५५४,४९५.७९	५९,२६७,०९०.५०

नगद तथा नगद समानलाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा अपलेखित लागतमा पहिचान गरिन्छ । भल्टमा राखिएको नगदको भौतिक तथा वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणको लागि बीमा गरिएको छ । तरलता र व्यावसायिक आवश्यकताका आधारमा भल्टमा रकमको व्यवस्थापन गरिएको छ । नगद तथा नगद समानमा रहेको मौज्जातमा स्थानीय बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी संघमा रहेको मौज्जातलाई समावेश गरिएको छ ।

वित्तीय लगानीलाई तीन वा तीन महिना भन्दा कम परिपक्वता रहेको अवस्थामा नगद तथा नगद समानको रुपमा वर्गीकृत गरिएको छ । यी लगानीहरूमा बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी संघसँगको मौज्जात (Placement) पर्दछन् जुन अत्याधिक तरल मानिन्छ र संस्थाले छोटो प्रतिबद्धता प्रबन्ध गर्ने उद्देश्यका लागि राखिएको हुन्छन् ।

५ मुद्दती मौज्जात

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
वित्तीय संस्था र सहकारी संघसँगको ३ महिना भन्दा बढीको मुद्दती मौज्जात	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	-	-

आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना पछि परिपक्वता हुने अवस्थामा रहेका वित्तीय संस्था र सहकारी संघमा मुद्दती मौज्जातलाई यसमा देखाइएको छ ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड चावहिल, काठमाडौं

६ सदस्यलाई दिएको ऋण सापटी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अपलेखित लागतमा मूल्याङ्कन गरिएको ऋण सापटी	२५८,६६२,३१९.००	२२६,९७०,४१९.१४
घटाउने : हानी / नोक्सानी व्यवस्था		
सामूहिक व्यवस्था	१०,३५४,३८०.५९	७,८७२,१९४.००
एकल व्यवस्था	-	-
जम्मा	२४८,३०७,९३८.४१	२१९,०९८,२२५.१४
जोड्ने : असुल गर्न बाँकी व्याज	७३४,२४६.७१	१,२३७,६५५.८१
जम्मा	२४९,०४२,१८५.१२	२२०,३३५,८८०.९५

NFRS बमोजिमको ऋण नोक्सानी व्यवस्था गणना गर्न पर्याप्त तथ्याङ्क नभएकाले सहकारीले विभागद्वारा निर्देशन भए बमोजिम ऋण नोक्सानी व्यवस्था गर्ने नीति लिएको छ । प्रत्येक ऋण पर्याप्त धितो र धन जमानतमा मात्र लगानी भएकाले संस्थाको व्यवस्थापन NFRS बमोजिमको नोक्सानी व्यवस्था हाल संस्थामा कायम रहेको ऋण नोक्सानी व्यवस्था रकम भन्दा कम हुनेमा ढुक्क छ ।

६.१ ऋणको प्रकारका आधारमा सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीको विश्लेषण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
व्यवसायिक ऋण	१९०,३०७,९९३.००	१६८,३७७,१८६.१४
धितो ऋण	४,२००,०००.००	१,०००,०००.००
घर जग्गा ऋण	३१,०००,००५.००	१९,९१९,११५.००
लघु ऋण	४,९८०,३३९.००	४,९२१,०७९.००
सदस्य सुविधा ऋण	३,५०७,८२५.००	६,३६३,२०५.००
मासिक किस्ता ऋण	१२,५१०,३२५.००	१४,२६३,४९३.००
शैक्षिक ऋण	-	७२५,९४५.००
कृषि तथा पशुपालन ऋण	३७४,३५०.००	-
कर्मचारी ऋण	१,८३७,२६५.००	१,३६४,५२१.००
छोटो अवधि ऋण	१,९६३,४७७.००	२,२६०,७५०.००
आवधिक रसिद ऋण	७,९८०,७४०.००	७,७७५,१२५.००
जम्मा	२४९,६६२,३१९.००	२२६,९७०,४१९.१४

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

६.२ सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीमा हानी/नोक्सानी व्यवस्था

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
एकल व्यवस्था		
श्रावण १ को मौज्दात	७,८७२,१९४.००	६,८६३,९१२.२१
यस वर्षको हानी नोक्सानी	२,४८२,१८६.५९	१,००८,२८१.७९
ऋण नोक्सानीको जोखिम व्यवस्था/(फिर्ता)	-	-
अपलेखन	-	-
असार अन्त्यको मौज्दात	१०,३५४,३८०.५९	७,८७२,१९४.००
सामुहिक हानी नोक्सानी व्यवस्था		
श्रावण १ को मौज्दात	-	-
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-
ऋण नोक्सानीको जोखिम व्यवस्था/(फिर्ता)	-	-
अपलेखन	-	-
असार अन्त्यको मौज्दात	-	-
हानी नोक्सानीको लागि जम्मा व्यवस्था	१०,३५४,३८०.५९	७,८७२,१९४.००

७ कर्मचारीलाई दिएको ऋण सापटी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कर्मचारीलाई दिएको ऋण सापटी	-	-
फेयर भ्याल्यु मूल्याङ्कन गर्दाको कर्मचारी लाभ समायोजन	-	-
जम्मा	-	-
घटाउने : हानी/नोक्सानी व्यवस्था		
सामूहिक व्यवस्था	-	-
एकल व्यवस्था	-	-
जम्मा	-	-

कर्मचारीहरूलाई सदस्यको रुपमा मात्र ऋण लगानी भएको छ । यसरी लगानी भएको ऋणको ब्याज दर जोखिम नभएको बजार दर भन्दा तल छैन ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

८ धितोपत्रमा लगानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अपलेखित लागतमा मूल्याङ्कन गरिएको धितोपत्रमा लगानी	-	-
अन्य विस्तृत आम्दानीको माध्यमबाट फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएका धितोपत्रमा लगानी	१,३६५,०००.००	१,३६५,०००.००
जम्मा	१,३६५,०००.००	१,३६५,०००.००

सूचिकृत नभएको इक्वीटी शेयरहरु लागत मूल्यमा अभिलेखन गरीएको छ किनभने वित्तीय विवरणको अन्त्य मितिमा यी लगानीका बजार मूल्यलाई प्रतिनिधित्व गर्ने सबै भन्दा उचित मूल्य नै लागत मूल्य हो । व्यवस्थापनले संस्थासँग भएका सूचिकृत नभएको शेयर लगानीहरुको हानी/ नोक्सानी मूल्याङ्कन गरेको छ र लगानी मूल्यमा स्थायी गिरावट भएको प्रमाण नहुँदा हानी/ नोक्सानी जरुरी हुँदैन भन्ने निष्कर्ष निकालेको छ ।

८.१ अन्य विस्तृत आम्दानीको माध्यमबाट फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएका धितोपत्रमा लगानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड (शेयर)	१०,०००.००	१०,०००.००
नेफस्कून (शेयर)	७००,०००.००	७००,०००.००
बागमती प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि(शेयर)	५००,०००.००	५००,०००.००
जिल्ला सहकारी संघ, काठमाण्डौ	५,०००.००	५,०००.००
काठमाण्डौ जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ(शेयर)	१५०,०००.००	१५०,०००.००
जम्मा	१,३६५,०००.००	१,३६५,०००.००

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

९ आयकर सम्पत्ति

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
चालु आयकर सम्पत्ति	१,१८३,९३४.२८	१,७९३,८६६.२७
गत वर्षहरुको कर सम्पत्ति	४६२,३९१.०७	-
चालु वर्षको आय कर सम्पत्ति	७२१,५४३.२१	१,७९३,८६६.२७
चालु आयकर दायित्व	१,२२९,३८५.०२	१,३३१,४७५.२०
गत वर्षहरुको कर दायित्व	-	-
चालु वर्षको आयकर दायित्व	१,२२९,३८५.०२	१,३३१,४७५.२०
खुद कर सम्पत्ति/दायित्व	(४५,४५०.७४)	४६२,३९१.०७

चालु कर सम्पत्तिहरुमा आन्तरिक राजस्व कार्यलयलाई भुक्तानी गरिएको किस्तावन्दी आय कर, स्रोतमा कर कट्टी गरिएको दावि योग्य रकम तथा पछिल्ला वर्षहरुबाट सारिएका अग्रिम कर भुक्तानी र ती वर्षमा तिर्नु पर्ने आयकर (जुन त्यस वर्षमा प्रयोग हुने कर दर प्रयोग गरेर गणना गरिएको) को खुद रकम समावेश हुन्छन् । त्यस्तै आय कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ को प्रावधान अनुसार व्यवस्था गरिएको रकम समावेश हुन्छन् ।

९.१ आयकर दायित्वको गणना

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
आयकर व्यवस्था अधिको मुनाफा	६,३०१,९६९.५०	७,७११,३१५.३५
क. आयमा समावेश गर्नु नपर्ने रकमहरु		
असुल गर्न बाँकी व्याज रकम	(२९९,०७९.९६)	(६९,८३९.७८)
लाभोश आम्दानी	(२३,५३१.७१)	(६४,८०९.७७)
ख. आयमा समावेश गर्नुपर्ने अन्य रकमहरु		
ग. आयको गणना गर्दा कट्टी नहुने खर्चहरु		
लेखा अनुसारको ह्रास खर्च	२१३,६०९.५०	२०५,८८६.३१
लेखा अनुसारको पट्टा व्याज खर्च	३०९,८०७.३०	४०७,४९१.७७
लेखा अनुसारको ह्रास (ROU) खर्च	५१३,१५०.५७	५१३,१५०.५७
घ. आयको गणना गर्दा कट्टी नभएको खर्चहरु भुक्तानीको आधारमा यस आ.व. मा खर्च दावी गर्न सकिने रकम		
यस आ.व. मा उपदान कोषबाट भएको खर्च	-	(१,२०२,०४५.२३)
वास्तविक घरबहाल खर्च	(६२६,६६८.००)	(६२६,६६८.००)
कर अनुसारको ह्रास खर्च	(२४२,३३२.११)	(२१७,१०५.२३)
करयोग्य आम्दानी	६,१४६,९२५.०९	६,६५७,३७६.००
आयकर व्यवस्था (२०%)	१,२२९,३८५.०२	१,३३१,४७५.२०

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

१० लगानी सम्पत्ति (गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति)

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएको लगानी सम्पत्ति		
श्रावण १ को मौज्दात	-	-
यस वर्षको थप/घट	-	-
यस वर्षको फेयर मूल्यमा परिवर्तन	-	-
समायोजन/स्थानान्तरण	-	-
खुद रकम	-	-
परल (लागत) मूल्यमा मापन गरिएको लगानी सम्पत्ति		
श्रावण १ को मौज्दात	-	-
यस वर्षको थप/घट	-	-
संचित ह्यासकट्टी	-	-
समायोजन/स्थानान्तरण	-	-
संचित हानी/नोक्सानी	-	-
खुद रकम	-	-
जम्मा	-	-

संस्थाले खराब ऋणको राफसाफ गर्दा आफ्नो अधिनमा रहेको धितोलाई गैर-बैकिङ्ग सम्पत्तिको रूपमा लिई लगानी सम्पत्तिमा वर्गीकृत गरेको छ। यस्ता सम्पत्तिहरू प्रारम्भिक रूपमा फेयर भ्याल्युमा मापन गरि वित्तीय लगानी सम्पत्ति वा अन्य सम्पत्तिहरूमा देखाइन्छ। यी सम्पत्तिलाई सम्पत्तिको स्वभाव र बैकको असुली गर्ने उद्देश्यको आधारमा बैकको लेखा नीति अनुसार मापन गरिन्छ। जग्गा तथा भवनलाई लगानी सम्पत्तिमा वर्गीकृत गरिन्छ र ऋणको असुलीमा प्राप्त अन्य सम्पत्तिलाई अन्य सम्पत्तिहरूमा वर्गीकृत गरिन्छ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

११ सम्पत्ति तथा उपकरण

विवरण	जरगा	भवन	फर्निचर तथा कार्यालय उपकरण	सवारी साधन	अन्य उपकरण	लिजहोल्ड सम्पत्ति	जम्मा मूल्य
सम्पत्तिको विवरण							
आवण १, २०८१ को मौज्जात	-	-	७७१,८७०.१८	-	-	४४६,७०७.३४	१,२२८,५७७.५२
यस वर्ष थप	-	-	२२२,२४१.००	-	-	-	२२२,२४१.००
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्जात	-	-	९९४,१११.१८	-	-	४४६,७०७.३४	१,४४०,८१८.५२
यस वर्ष थप	-	-	-	-	-	-	-
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-	-
असार मसान्त २०८३ को मौज्जात	-	-	९९४,१११.१८	-	-	४४६,७०७.३४	१,४४०,८१८.५२
हासकट्टी तथा हानी नोक्सानी							
आवण १, २०८१ को मौज्जात	-	-	९०,५१६.६५	-	-	१२,५१२.५३	१०३,०२९.१८
यस वर्षको हासकट्टी	-	-	११३,०१८.५८	-	-	९१,३४१.४७	२०४,३६०.०५
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्जात	-	-	२०३,५३५.२३	-	-	१०३,८५४.००	३०७,३८९.२३
यस वर्षको हासकट्टी	-	-	१२०,६७५.४७	-	-	९१,४०६.३०	२१२,०८१.७७
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-	-
असार मसान्त २०८३ को मौज्जात	-	-	३२४,२१०.७०	-	-	१९५,२६०.३०	५१९,४७१.००
बुद्ध कृतिाबी मूल्य							
असार मसान्त २०८२ को मौज्जात	-	-	७९०,५७५.९५	-	-	३४२,८५३.३४	१,१३३,४२९.३०
असार मसान्त २०८३ को मौज्जात	-	-	६६९,९००.४८	-	-	२६१,४७७.०४	९३१,३७७.५३

सम्पत्ति र उपकरण लागत मूल्यमा देखाइएको छ । पछि आउने खर्चहरू सम्पत्तिको मूल्यमा त्यसबेला मात्र समावेश गरिन्छ जव उक्त खर्चले सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्रवाह हुने आर्थिक लाभ साथै रुपमा मापन गर्न सकिन्छ । अन्य मर्मत र सुधार खर्च भएका छन् भने वित्तीय अवधिको अन्य संचालन खर्चमा देखाइन्छ ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

१२ अदृश्य सम्पत्ति

विवरण	सफ्टवेयर	अन्य	जम्मा मूल्य
अदृश्य सम्पत्तिको विवरण			
श्रावण १, २०८१ को मौज्जात	५,८७०.८९	-	५,८७०.८९
यस वर्ष थप	-	-	-
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्जात	५,८७०.८९		५,८७०.८९
यस वर्ष थप	-	-	-
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८३ को मौज्जात	५,८७०.८९		५,८७०.८९
परिशोधन तथा हानी नोक्सानी			-
श्रावण १, २०८१ को मौज्जात			-
यस वर्षको परिशोधन	१,५२६.२६	-	१,५२६.२६
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्जात	१,५२६.२६		१,५२६.२६
यस वर्षको परिशोधन	१,५२७.७३	-	१,५२७.७३
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८३ को मौज्जात	३,०५३.९९	-	३,०५३.९९
खुद किताबी मूल्य			-
असार मसान्त २०८२ को मौज्जात	४,३४४.६२	-	४,३४४.६२
असार मसान्त २०८३ को मौज्जात	२,८१६.८९	-	२,८१६.८९

अमूर्त सम्पत्तिहरूमा कम्प्युटर सफ्टवेयरको मूल्य समावेश छ । अमूर्त सम्पत्तिहरूलाई प्रारम्भिकमा परल मूल्यमा अभिलेख गरिएका छन् । प्रारम्भिक पहिचान पछि, अमूर्त सम्पत्तिलाई लागत रकममा सञ्चित परिपोधन र सञ्चित हानी समावेश गरी पहिचान गरिन्छ ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड चावहिल, काठमाडौं

१३ उपयोगको अधिकार सम्पत्ति

विवरण	उपयोगको अधिकार सम्पत्ति
लागत	
श्रावण १, २०८१ को मौज्दात	३,९७६,९१६.९३
यस वर्ष थप	-
पुनःमूल्याङ्कन	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	३,९७६,९१६.९३
यस वर्ष थप	-
पुनःमूल्याङ्कन	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८३ को मौज्दात	३,९७६,९१६.९३
परिशोधन तथा हानी नोक्सानी	
श्रावण १, २०८१ को मौज्दात	
यस वर्षको परिशोधन	५१३,१५०.५७
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	५१३,१५०.५७
यस वर्षको परिशोधन	५१३,१५०.५७
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८३ को मौज्दात	१,०२६,३०१.१४
खुद किताबी मूल्य	
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	३,४६३,७६६.३६
असार मसान्त २०८३ को मौज्दात	२,९५०,६१५.७९

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

१४ अन्य सम्पत्तिहरु

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
खल्ली पे	१,०४७,१०७.६७	३४९,९३१.९१
अग्रिम भुक्तानी	१५,६६२.४०	-
प्रभु मेनेजमेन्ट प्राईभेट लिमिटेड (धरौटी)	३००,०००.००	३००,०००.००
अन्य पाउँनुपर्ने हिसाब	-	१९८,३१४.६६
रेमिटयान्सबाट पाउँनुपर्ने हिसाब	-	१८८,२९३.८४
एटिएम मौज्दात हिसाब	-	९५,१००.००
जम्मा	१,३६२,७७०.०७	१,१३१,६४०.४१

अन्य सम्पत्तिहरुमा ती सम्पत्तिहरु समावेश छन्, जुन वित्तीय विवरणहरुमा छुट्टै वर्गीकरण नगरी देखाइएको छ । लिनुपर्ने रकम, अग्रिम भुक्तानी र धरौटी र अग्रिम भुक्तानी भएका कर्मचारी लाभ (Prepaid Employee Benefit) रकमहरु अन्य सम्पत्तिमा वर्गीकृत छन् । अग्रिम भुक्तान भएको कर्मचारी लाभ ती लाभहरु हुन् जो कर्मचारी ऋणमा कम ब्याजदरका परिणाम स्वरूप फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गर्दा उत्पन्न हुन्छ । यी लाभहरुलाई कर्मचारीले उपयोग गरेको ऋणको अवधिमा अपलेखन गरिन्छ ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

१५ स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व

विवरण	कर आधार	किताबी मूल्य	अस्थायी फरक	करको दर	स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व
	आ.व. २०८२/८३	आ.व. २०८२/८३			आ.व. २०८२/८३
सदस्यलाई दिएको कर्जामा पाउँनुपर्ने व्याज	-	३६८,९१९.७४	-	२०%	-
सम्पत्ति र उपकरण	७३९,९३४.२६	९३४,१६४.४२	-	२०%	-
उपदान	-	-	-	२०%	-
पट्टा सम्पत्ति	-	२,९५०,६१५.७९	-	२०%	-
पट्टा दायित्व	-	३,८६३,८१५.२७	३,८६३,८१५.२७	२०%	७७२,७६३.०५
२०८३ असार ३२ को खुद स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व)					७०,००९.९२
२०८२ साउन १ कोस्थगन कर दायित्व	-				-
चालुवर्षमा घटेको/(बढेको)					१९६,५४७.५४
ताफा अथवा नोक्सानमा लेखांकन भएको स्थगन कर					२६६,५५७.४६
अन्य विस्तृत आम्दानीमा लेखांकन भएको स्थगन कर					-
इक्वीटीमा प्रत्यक्ष लेखांकन भएको स्थगन कर					-

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

विवरण	कर आधार	किताबी मूल्य	अस्थायी फरक	करको दर	स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व
	आ.ब. २०८१/८२	आ.ब. २०८१/८२			आ.ब. २०८१/८२
सदस्यलाई दिएको कर्जामा पाउँनुपर्ने व्याज सम्पत्ति र उपकरण	-	६९,८३९.७८	-	२०%	१३,९६७.९६
उपदान	९,८२,२६६.३७	१,१४७,७७३.९२	-	२०%	३३,१०१.५१
पट्टा सम्पत्ति	१,४६४,३००.००	-	-	२०%	-
पट्टा दायित्व	-	३,४६३,७६६.३६	-	२०%	२९२,८६०.००
२०८२ असार ३२ को खुद स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व	-	-	१,४६४,३००.००	२०%	-
२०८१ साउन १ को स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व	-	४,१८०,६७५.९७	-	२०%	६९२,७५३.२७
चालुवर्षमा घटेको/बढेको			४,१८०,६७५.९७	२०%	८३६,१३५.१९
नाफा अथवा नोक्सानमा लेखांकन भएको स्थगन कर					१९६,५४७.५४
अन्य विस्तृत आम्दानीमा लेखांकन भएको स्थगन कर					२५७,५८६.३३
इक्वीटीमा प्रत्यक्ष लेखांकन भएको स्थगन कर					४५४,१३३.८८
					४५४,१३३.८८
					-
					-

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

१६ तिर्न बाँकी बाह्य ऋण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
नेपाल सरकार	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्था	-	-
सहकारी संघ	-	५,५२०,८२४.९०
अन्य	-	-
जम्मा	-	५,५२०,८२४.९०

तिर्न बाँकी सापट भनेका सहकारीद्वारा स्वीकृत दीयत्वहरु हुन् जसको निर्धारित अथवा निर्धारण योग्य भुक्तानीहरु हुन्छन् । प्रारम्भिक मान्यताको लागि, यी वित्तीय उपकरणहरु, प्रभावी ब्याजदर (EIR) प्रयोग गरी अपलेखित लागतमा पहिचान गरिन्छ । यी सापटीहरु सरकारी वा वित्तीय संस्थाहरुबाट हुन सक्छ ।

१७ सदस्यबाट संकलन गरेको निक्षेप

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
आवधिक बचत	६५,६९८,५००.००	७०,३४५,९००.००
साधारण बचत	११,५७४,२०८.०१	७,४७६,९०५.०४
बाल बचत	३,९०९,०६४.५५	२,७५५,९९३.३८
खुत्रुके बचत	२,४५९,२६५.८३	३,९३९,७०४.९६
जेष्ठ नागरिक बचत	५४४,०७७.६३	३९८,७६७.९२
नियमित मासिक बचत	८२,८८९,४२३.३३	७४,९८९,०७९.०९
नवसृजनशील विशेष बचत	६९६,७०२.६०	५४३,३८५.६५
उपदान तथा विदा बचत	३,२०२,४५४.००	९,८३०,६९२.९९
शैक्षिक बचत	९,९८५,२५९.७५	६४८,९८२.७७
दैनिक बचत	३४,३७९,६९०.०८	३२,२६७,३२५.५८
भविष्य बचत	९९३,४९२.२५	९,०९७,०९६.९९
लखपति बचत ३ वर्षे	६७०,७६९.६६	७७५,४३६.६४
राइफाइसन बचत	११,९२५,०६९.७५	८,५७६,९२७.९९
लाभांश बचत	८,९२७,८९४.७८	६,९८५,४९०.७९

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

सुपर बचत	-	-
ऋण ब्याज भुक्तानी बचत खाता	६,९००.००	९,१००.००
नवसृजनशील दिगो बचत	-	४,५८०,८४०.६४
नारी बचत	८,७६०,८५०.०८	५,९७९,१९४.४७
जम्मा	२३६,७७५,५४२.३०	२२०,६७९,१३५.८६
जोड्ने : भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज खर्च	-	-
जम्मा	२३६,७७५,५४२.३०	२२०,६७९,१३५.८६

१८ पट्टा दायित्व

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
चालु दायित्व	५१२,०७२.४३	७२०,६६६.६०
दिर्घकालिन दायित्व	३,३५१,७४२.८५	३,४६०,००९.३७
जम्मा	३,८६३,८१५.२७	४,१८०,६७५.९७

पट्टा परिपक्वताको विश्लेषण : छुट नगरिएको सम्झौतामा आधारित नगद प्रवाह

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
१ वर्ष ननाघेको	७४७,६९१.५९	७२०,६६६.६०
१ वर्ष नाघेको तर ५ वर्ष भन्दा कम	३,६३०,५१५.७३	३,१५१,११४.७१
५ वर्ष भन्दा माथि	८२२,०३२.९१	२,०४९,१२५.५२
जम्मा	५,२००,२४०.२३	५,९२०,९०६.८३

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

१९ अन्य दायित्वहरु

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कर्मचारी बोनस दायित्व	६३०,१९६.९५	७७१,१३१.५४
कर्मचारी उपदान कोष	-	-
भुक्तानी दिन बाँकी बाह्य लेखापरीक्षण शुल्क	१४८,००८.००	१५०,०००.००
साहु र दिन बाँकी	३६०,८९८.५६	२३०,७३३.३०
वैधानिक दायित्व	१३२,००९.१३	२८०,०६२.४४
ब्याज मुलतबी हिसाब	३६५,३२६.९७	१,१६७,८१६.०५
जम्मा	१,६३६,४३९.६१	२,५९९,७४३.३३

१९.१ साहु र दिन बाँकी विवरण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
भुक्तानी दिनुपर्ने खर्चहरु	३६०,८९८.५६	२३०,७३३.३०
Retention रकम	-	-
जम्मा	३६०,८९८.५६	२३०,७३३.३०

१९.२ वैधानिक दायित्वको विवरण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
स्रोतमा कर कट्टी (ब्याज कर)	११३,६७३.३६	२१४,९२६.७८
स्रोतमा कर कट्टी (लेखापरीक्षण शुल्क कर)	१,९९२.००	-
स्रोतमा कर कट्टी (पारिश्रमिक कर)	६७६.७७	२,४६६.०६
स्रोतमा कर कट्टी (बहाल कर)	१५,६६७.००	६२,६६९.६०
स्रोतमा कर कट्टी (बैठक भत्ता कर)	-	-
स्रोतमा कर कट्टी (अन्य कर)	-	-
जम्मा	१३२,००९.१३	२८०,०६२.४४

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

२० शेयर पूँजी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
शेयर पूँजी	२१,५३२,०००.००	२१,२२८,७००.००
जम्मा	२१,५३२,०००.००	२१,२२८,७००.००

साधारण शेयर पूँजीले, जारी साधारण शेयरको पार (par) मूल्यको प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

२१ साधारण जगेडा कोष

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
श्रावण १ को मौज्जात	२१,२४१,२११.६९	१९,४८०,८६३.१४
जोड्ने: अन्य कोषहरुबाट रकमान्तर भएको	-	२९६,३८१.९३
जोड्ने: यस वर्षको खुद नाफाको २५% रकम	१,२६०,०१५.४९	१,४६३,९६६.६२
जम्मा	२२,५०१,२२७.१९	२१,२४१,२११.६९

सहकारी ऐन २०७४ को दफा ६८ मा भएको व्यवस्था अनुसार, प्रत्येक वर्षको खुद मुनाफाको कम्तीमा २५% बराबरको रकम साधारण जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ ।

२२ अन्य कोषहरु

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	९४५,०११.६२	१,०९७,९७४.९७
सहकारी प्रवर्द्धन कोष	४०,८५९.७३	१५०,१९६.९९
शेयर लाभांश कोष	२,०६१,११६.८९	२,३८०,१९६.६१
स्थिरीकरण कोष	१,०४०,८०७.००	९४३,५९८.२७
सहकारी शिक्षा कोष	९६५,२५८.४८	८७१,९५१.७१
सहकारी विकास कोष	१,८७५,८८८.२६	१,७३५,०८१.५३
सामुदायिक विकास कोष	१,२४२,३१०.५४	१,१७४,८८३.८१
घाटापूर्ति कोष	२,०७६,०२२.८४	१,९३५,२१६.११
अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष	१,०८३,८८०.०८	९४३,०७३.३५
संचित नाफा	२२४,६९०.७९	२२४,६९०.७९
सम्पत्ति पूर्ण: मूल्याङ्कन कोष	-	-
नियामक कोष (NFRS कोष)	३६८,९१९.७४	६९,८३९.७८
जम्मा	११,९२४,७६५.९८	११,५२६,७०३.९२

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

२३ सम्भावित दायित्व तथा प्रतिवद्धता

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सम्भावित दायित्व	-	-
वितरण नगरिएको सुविधाहरु	-	-
पूँजी प्रतिवद्धता	-	-
पट्टा प्रतिवद्धता	-	-
मुद्दा मामिला	-	-
जम्मा	-	-

सम्भावित दायित्वहरु सम्भाव्य दायित्व हुन् जुन विगतका घटनाले सिर्जना हुन्छ र जसको पहिचान, बैकका नियन्त्रणमा नभएका भविष्यका अनिश्चित घटनाहरु, घट्दा या नघट्दा हुन्छ। यी पहिचान नगरिएका विगतको घटनाका कारणका वर्तमान दायित्व पनि हुन सक्दछ, जसको दायित्वको पहिचान हुने विश्वसनीय आधार छैन आर्थिक लाभ हुन श्रोत बाहिरिने सम्भावना न्युन छ। सम्भावित दायित्वहरुलाई NAS 37 “Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets” बमोजिम मूल्याङ्कन गरिएको छ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड चावहिल, काठमाडौं

२४ ब्याज आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीको ब्याज आम्दानी	३१,९८८,१८८.७८	३६,५४६,९०९.७२
नगद तथा नगद समानबाट ब्याज आम्दानी	४३०,७५९.४०	७१७,४५५.१५
मुद्दीती मौज्दातको ब्याज आम्दानी	-	-
जोड्ने : असुल गर्न बाँकी ब्याज रकम	२९९,०७९.९६	६९,८३९.७८
जम्मा	३२,७१८,०२८.१४	३७,३३४,१९६.६५

नगद प्रवाहको अनिश्चितताका कारण सहकारीले खराब कर्जाको प्रोत्भावी ब्याज आम्दानी पहिचान गरेको छैन ।

२५ ब्याज खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सदस्यबाट संकलन गरेको निक्षेपमा ब्याज खर्च	१८,०७९,११७.८३	२०,९६९,६१८.४४
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई बाध्य ऋणमा तिरेको	-	-
सहकारी संघ संस्थालाई बाध्य ऋणमा तिरेको	१२५,८४१.०३	१,०९६,३४५.१८
अन्य	-	-
जम्मा	१८,२०४,९५८.८६	२२,०६५,९६३.६२

२६ शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
ऋण व्यवस्थापन शुल्क आम्दानी	२,२५१,४०५.००	१,८७०,०२५.००
अन्य शुल्क र कमिशन	१९०,८२३.६०	१७८,८६८.५१
जम्मा	२,४४२,२२८.६०	२,०४८,८९३.५१

२७ शुल्क तथा कमिशन खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
ऋण व्यवस्थापन शुल्क खर्च	-	-
अन्य शुल्क र कमिशन	२,८१४.५०	३,५४६.७०
जम्मा	२,८१४.५०	३,५४६.७०

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

२८ अन्य आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
शेयर लाभांश आम्दानी	२३,५३१.७१	६४,८०९.७७
अन्य विविध आम्दानी	५०२,९४१.१५	३८६,१७९.४५
जम्मा	५२६,४७२.८६	४५०,९८९.२२

२९ ऋण तथा अन्य सम्पत्तिको नोक्सानको लागि नोक्सानी व्यवस्था/फिर्ता

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीमा	२,४८२,१८६.५९	१,००८,२८१.७९
सम्पत्ति तथा उपकरणमा क्षयिकरण	-	-
अदृश्य सम्पत्ति क्षयिकरण	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	२,४८२,१८६.५९	१,००८,२८१.७९

३० कर्मचारी खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कर्मचारी तलब तथा ग्रेड खर्च	३,६३९,६३९.८५	३,७३४,६४९.४३
कर्मचारी उपदान खर्च	-	६३,८४२.७७
चाडपर्व खर्च	२०७,९०६.९२	२०२,१४६.७७
कर्मचारी पोशाक खर्च	८,४००.००	८१,०००.००
कर्मचारी सञ्चयकोष खर्च	५४०,५५८.००	५२५,५८१.६०
कर्मचारी संचित विदा खर्च	८२२,७२४.००	५२२,३१९.२०
कर्मचारी तालिम तथा वृद्धि विकास खर्च	-	-
कर्मचारी बोनस खर्च	६३०,१९६.९५	७७१,१३१.५४
जम्मा	५,८४९,४२५.७२	५,९००,६७१.३१

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

३१ प्रशासनिक खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
वैठक भत्ता	२९१,७७८.००	३२७,०७५.००
साधारण सभा खर्च	८८८,९८६.६०	९३४,८८४.९९
नविकरण खर्च	१४,००५.००	२३,९५७.००
सफ्टवेयर नविकरण खर्च	२१६,९६०.००	१६७,०५३.००
मसलन्द खरिद	५०,३९०.००	८७,२८५.००
वाह्य लेखापरीक्षण शुल्क	१५०,०००.००	१५०,०००.००
भ्रमण तथा यातायात	१०,५००.००	६,०३३.००
तालिम तथा शिक्षा	१२,०००.००	-
सञ्चार खर्च	५२,२९०.००	९२,७९५.००
पानी/विद्युत खर्च	५७,९४०.००	५३,९६८.००
क्यालेन्डर छपाई खर्च	१११,३५८.००	११४,४८५.००
मर्मत खर्च	३२,५१०.००	२५,२३२.००
बीमा खर्च	३०,६७१.००	४३,०३६.५०
कानुनी परामर्श खर्च	-	६,२१०.००
सदस्य हित खर्च	२०,६००.००	११,६००.००
पर्व तथा पूजा खर्च	२२,२३५.००	१५,३७०.००
अतिथी सत्कार खर्च	१२१,८६०.००	१०८,६६२.३९
विविध खर्च	२,६९५.००	८,१३८.१८
पत्र-पत्रिका खर्च	३,०००.००	३,०००.००
कार्यालय खर्च	१,९००.००	३५,६९३.००
प्रोवेसन कार्यक्रम खर्च	-	१११,३७०.००
कार्यालय सरसफाई खर्च	३८,८२०.००	४२,९४९.००
लिज ब्याज खर्च एनएफआरएस	३०९,८०७.३०	४०७,४९१.७७
जम्मा	२,४४०,३०५.९०	२,७७६,२८८.८३

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

३२ हासकट्टि र परिशोधन खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सम्पत्ति र उपकरणमा हासकट्टी	२१२,०८१.७७	२०४,३६०.०५
अदृश्य सम्पत्तिमा परिशोधन	१,५२७.७३	१,५२६.२६
उपयोग अधिकार सम्पत्तिको हासकट्टी	५१३,१५०.५७	५१३,१५०.५७
जम्मा	७२६,७६०.०७	७१९,०३६.८८

३३ गैर सञ्चालन आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अपलेखन गरिएको ऋण असुली	-	-
अन्य आम्दानी	३२१,६९१.५४	३४३,०२५.१०
जम्मा	३२१,६९१.५४	३४३,०२५.१०

सञ्चालन आयसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नभएका आयहरू यस शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ ।

३४ गैर सञ्चालन खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
ऋण अपलेखन	-	-
अन्य खर्च	-	-
जम्मा	-	-

सञ्चालन खर्चसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नभएका खर्चहरू यस शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ ।

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
चावहिल, काठमाडौं

३५ आयकर खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
हालको कर खर्च	१,२२९,३८५.०२	१,३३१,४७५.२०
यस वर्ष	१,२२९,३८५.०२	१,३३१,४७५.२०
गत वर्षको लागि समायोजन		-
स्थगन कर खर्च	(२६६,५५७.४६)	४५४,१३३.८८
अल्पकालिन भिन्नताहरुको शुरुवात र रिभर्सल	(२६६,५५७.४६)	४५४,१३३.८८
पहिले लेखाङ्कन नगरिएको कर नोक्सानी	-	-
जम्मा आयकर खर्च	९६२,८२७.५६	१,७८५,६०९.०८

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड चावहिल, काठमाडौं

अन्य थप खुलासा

३६ सम्बन्धित व्यक्तिसँगको कारोबार :

प्रत्येक सम्भावित सम्बन्धित पक्षको सम्बन्ध ध्यानमा राख्दा, कानुनी आधार भन्दा सम्बन्धको महत्व र प्रभावलाई प्राथमिकता दिइन्छ । यस लेखापरीक्षणको अवधिमा देहायका व्यक्तिहरु यस संस्थासँग सम्बन्धित रहेका छन् । संस्थाका सञ्चालक तथा प्रबन्धकलाई सम्बद्ध व्यक्तिको रूपमा लिइएको छ । आर्थिक वर्ष २०८२/२०८३ मा सम्बद्ध व्यक्तिको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं	नाम	पद
१	विश्वनाथ अर्याल	सञ्चालक समिति अध्यक्ष
२	रामप्रसाद लुईटेल	सञ्चालक समिति उपाध्यक्ष
३	विजया लामिछाने	सञ्चालक समिति सचिव
४	दामोदर सापकोटा	सञ्चालक समिति कोषाध्यक्ष
५	इन्द्रमणी नेपाल (राजिनामा)	सञ्चालक समिति सदस्य
६	गोमा पराजुली	सञ्चालक समिति सदस्य
७	एककृष्ण पराजुली	सञ्चालक समिति सदस्य
८	मुक्तीनाथ पराजुली	सञ्चालक समिति सदस्य
९	प्रदिप रिसाल (राजिनामा)	सञ्चालक समिति सदस्य
१०	अर्जुन अर्याल	व्यवस्थापक

सञ्चालक र लेखा समिति सदस्यलाई गरिएको भुक्तानीको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

खर्च शीर्षक	रकम (रु.)
बैठक भत्ता	२९१,७७८.००

मुख्य व्यवस्थापकीय जिम्मेवारी पाएको व्यक्ति प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, मुख्य प्रबन्धक तथा प्रबन्धकले यस आ.व. मा प्राप्त गरेको तलब भत्ता तथा सुविधाको रकम देहाय बमोजिम रहेको छ ।

पद	नाम	तलब तथा भत्ता रकम (रु.)
व्यवस्थापक	अर्जुन अर्याल	१,०६३,४८०.००

३७ भुक्तानी हुन बाँकी लाभांश

यस आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा गत वर्षहरुको भुक्तानी हुन बाँकी लाभांश रकम रहेको छैन ।

३८ औसत व्याज दर

संस्थाको लिने दिने व्याज दर बीचको औसत फरक (Spread) ६% भित्र रहेको छ ।

३९ वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति पछिको घटनाहरु

वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति पछिको घटनाहरु त्यस्ता घटनाहरु हुन जुन उचित तथा अनुचित हुन सक्छन् जुन वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति र वित्तीय विवरण जारी गर्नलाई आधिकारिक गरेको मिति बिच घटेको हुन्छ । वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति पछि यस्तो कुनै पनि घटना घटेको छैन जसको समायोजन वा खुलासा वित्तीय विवरणमा आवश्यक छ ।

४० जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धमा

संस्थामा विद्यमान जोखिमहरु पहिचान गरी त्यस सम्बन्धमा आवश्यक रणनीतिहरु तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ ।

४०.१ जोखिम सुशासन (Risk Governance)

संस्थाले उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न नीति र प्रक्रियाहरु तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ । कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने स्पष्ट जिम्मेवारी र उपयुक्त संस्कृतिको विकास गर्ने लगायतका विषयहरुमा संस्थाले कर्मचारीहरुलाई प्रशिक्षित गरेको छ । संस्थामा ऋण, बजार र तरलता जोखिमहरु कुशलतापूर्वक व्यवस्थित गर्न, जोखिम सम्बन्धी नीतिको स्थापना, पूँजी व्यवस्थापन र तरलता, पूँजी पर्याप्तता र संरचना, व्याजदर जोखिम र कर जोखिमको व्यवस्थापन सहित जोखिम व्यवस्थापनको नीतिहरुको स्थापना र अनुपालनको लागी सञ्चालक समिति जिम्मेवार छ ।

संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता सम्बन्धमा सञ्चालक समिति, लेखा समिति, व्यवस्थापन र बाह्य लेखापरीक्षकद्वारा नियमित समीक्षा गरिन्छ । लेखा समितिले नीति र मापदण्डको अनुपालन र नियमित लेखापरीक्षण, विशेष लेखापरीक्षण, सूचना प्रणालीको लेखापरीक्षण साथै जोखिममा आधारित आन्तरिक लेखापरीक्षण मार्फत संस्थामा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र संरचनाहरुको प्रभावकारिताको अनुगमन गर्दछ । लेखापरीक्षण दौरानमा देखिएका कैफियतहरु तत्काल सुधारात्मक उपायहरु आरम्भ गर्नका लागि सुझाव सहित प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई रिपोर्ट गरिन्छ ।

४०.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

संस्थामा रणनीति र उद्देश्यहरू अनुरूपको उपलब्धि हासिल गर्ने गरी उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारी सञ्चालक समितिको हुन्छ । संस्थाको व्यवसायको विस्तार र वृद्धिको क्रममा लाभदायक व्यवसायका अवसरहरू उपयोग गर्न, क्षति निम्त्याउन सक्ने जोखिमलाई हटाउन वा घटाउन उचित नियन्त्रण संयन्त्र भएको सुनिश्चित गर्ने अभिभारा सञ्चालक समितिको हुन्छ । सञ्चालक समितिले संस्थामा जोखिम लेखाङ्कन, जोखिम मूल्याङ्कन, जोखिम न्यूनीकरण र नियन्त्रण र अनुगमनको नीति र प्रक्रियाहरू व्यवस्था गरेको छ ।

४०.३ ऋण जोखिम

ऋण जोखिम भनेको ऋण प्रवाहका शर्तहरू बमोजिम संस्थालाई भुक्तानी गर्ने दायित्व पूरा गर्न ऋणी असक्षम हुने जोखिम हो । संस्थाले उपयुक्त उपायहरू अवलम्बन गरी ऋण जोखिम न्यूनीकरणको लागि कार्यान्वयन गरेको छ । ऋण जोखिमको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि संस्थाले विभिन्न नीतिहरू, प्रक्रियाहरू, दिशानिर्देशहरू तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ । संस्थाले ऋण जोखिम आंकलन गर्न हरेक ऋणिको अनौपचारिक रूपमा आन्तरिक Rating गर्दछ जसले संस्थालाई समग्र पोर्टफोलियोको जोखिम व्यवस्थापन गर्न मद्दत गर्दछ । संस्थाले व्यापारिक ऋण लिनेहरू ऋणीहरूको व्यवसाय अवलोकनको माध्यमबाट अनुगमन गर्दछ र व्यक्तिगत ऋणहरूको हकमा उहाँहरूको दायित्व वहन क्षमता नियमित रूपमा अपडेट गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

ऋण स्वीकृत गर्नुपूर्व धितो, जमानी आदिको पर्याप्तता यकिन गर्ने सम्बन्धमा ग्राहकसँग समन्वय गर्न संस्थामा छुट्टै कर्जा विभाग रहेको छ । साथै, संस्थामा सञ्चालक समितिका सदस्य संलग्न भएको ऋण उपसमिति रहेको छ जसले धितो मुल्याङ्कन, ऋणको जोखिमको अध्ययन गरी रु १०,००,००० भन्दा माथिको ऋण संचालक समितिमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्दछ ।

विद्यमान आर्थिक मन्दि र समग्र आर्थिक स्थितीको कारण सहकारी संस्थाहरूको संकटोन्मुख भइरहेको अवस्थामा संस्थामा समेत सो आवस्था आउन सक्ने जोखिमलाई मध्यनजर गदै सो सम्बन्धमा ऋण र समस्याग्रस्त ऋण व्यवस्थापनका लागि उपचारात्मक कदम चाल्न संस्थासँग उपयुक्त कानुनी कदम चाल्ने लगायतका प्रभावकारी प्रक्रिया र कार्यविधिहरू छन् । यो बाहेक संस्थासँग ऋण जोखिम मूल्याङ्कन नीति, प्रक्रियाहरू र नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयनमा छन् ।

४०.४ बजार जोखिम

संस्थाको वासलातमा रहेको सम्पत्ति वा दायित्वको मूल्यमा बजार मूल्यमा हुने घटबढले हुने जोखिमलाई बजार जोखिम भनी परिभाषित गरिएको छ । बजार जोखिम त्यस्तो जोखिम हो जसका कारण वित्तीय उपकरणको भविष्यमा नगद प्रवाह घटबढ हुन्छ । बजार जोखिमले तीन प्रकारका जोखिमलाई जनाउँदछ : (क) मुद्रा जोखिम (ख) बजार व्याजदर (व्याजदर जोखिम) र (ग) बजार मूल्य (मूल्य जोखिम) ।

- क विदेशी मुद्राको सटही जोखिमको कारण संस्थाको सम्पत्तिमा आउने सक्ने ह्रासको जोखिमलाई मुद्रा जोखिम भनिन्छ । संस्थाले विदेशी मुद्रामा कारोबार गर्ने नभिले कारण मुद्रा जोखिम अत्यन्त न्यून रहेको छ ।
- ख व्याजदर जोखिम व्याजदर जोखिम त्यो जोखिम हो, जसका कारण वित्तीय उपकरणको भविष्यमा हुने नगद प्रवाह बजार व्याजदरका कारण तलमाथि हुन्छ ।
- ग मूल्य जोखिम भन्नाले सम्पत्तिको मूल्यमा आउने ह्रासका कारण संस्थालाई हुने हानीसँग सम्बन्धित छ ।

४०.५ तरलता जोखिम

नगद वा अन्य वित्तीय सम्पत्ति प्रदान गरेर वित्तीय दायित्वसँग सम्बन्धित दायित्वहरु पूरा गर्ने संस्थाले कठिनाई भोग्न सक्ने जोखिमलाई तरलता जोखिम भनी परिभाषित गरिएको छ । सामान्य र असामान्य दुवै परिस्थितिमा नगद प्रवाहको समय नभिल्ला संस्थाले भुक्तानी योग्य दायित्वहरु पूरा गर्न असमर्थ हुन सक्ने सम्भावनाको कारण तरलता जोखिम उत्पन्न हुन सक्छ ।

यो जोखिमलाई कम गर्न व्यवस्थापनले मूल निक्षेप बाहेक विभिन्न स्रोतहरुको व्यवस्था गरेको छ र तरलतालाई विचार गरी सम्पत्ति व्यवस्थापन गर्ने र भविष्यमा नगद प्रवाह र तरलतालाई दैनिक रुपमा अनुगमन गर्ने नीति अपनाएको छ ।

वित्तीय विवरण सम्बन्धित नीति तथा टिप्पणीहरू २०८३ साल असार मसान्तको

१ सामान्य जानकारी

नवसृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड वि.सं. २०६५ सालमा साविक सहकारी ऐन, २०४८ अनुसार स्थापना भएको सहकारी संस्था हो । यसको मुख्य कार्यलय चावहिल, काठमाण्डौमा अवस्थित छ । सदस्यहरूलाई मितव्ययिताको भावना जागृत गराई नियमित रुपले बचत गर्ने बानीको विकास गर्ने, सदस्यहरूको व्यक्तिगत एवं सामुहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वावलम्बी एवं आत्मनिर्भर समाजको निर्माणमा योगदान पुऱ्याउने, सदस्यहरूको आयआर्जन क्षमताको पहिचान गरी उत्पादनशिल र आयमुलक क्षेत्रमा सदस्यहरू मार्फत लगानी प्रवर्द्धन गरी छरिएर रहेको पूँजीको उपयोग बढाई सदस्यहरूको आर्थिक, सामाजिक अवस्थामा सुधार गर्ने उद्देश्यले संस्थाको स्थापना भएको हो । यस संस्थाको स्थायी लेखा नम्बर ३०३०१७०६० रहेको छ ।

संस्थाको प्रमुख गतिविधिहरूमा बचत सकलन, ऋण लगानी आदि पर्दछन् । यी सेवाहरू संस्थाले आफ्नो कार्य क्षेत्र भित्रका शेयर सदस्यहरूलाई प्रदान गर्दै आएको छ ।

२ वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरू

२.१ अनुपालन सम्बन्धी उद्घोषण

संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक वित्तीय विवरणहरू नेपाल लेखामान बोर्ड (Accounting Standards Board, Nepal- ASBN) बाट जारी भई नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (Institute of Chartered Accountants of Nepal- ICAN) द्वारा अनुपालनको लागि सुचित गरिएका नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा (Nepal Financial Reporting Standard- NFRS) भएका व्यवस्था अनुसार तयार गरिएका छन् । उक्त वार्षिक वित्तीय विवरणहरू सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ तथा सहकारी विभागबाट जारी गरिएको निर्देशकहरूका अधिनमा रही तयार पारिएका छन् ।

वार्षिक विवरण तयार गर्दा अपनाईएका प्रमुख नीतिहरू बुँदा नं ३ मा प्रस्तुत गरिएका छन् ।

२.१.१ Reporting Pronouncement

वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदन नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) मा भएका प्रावधान बमोजिम तयार गरिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान बोर्डले जारी गरेको अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान (IFRS) मा आधारित रहेर नेपाल लेखामान बोर्डले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) जारी गरेको हो । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दा NFRS बमोजिम तयार गर्नुपर्ने सूचना जारी गरेको छ । प्रस्तुत वार्षिक वित्तीय विवरणहरू नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान बमोजिम तयार गरिएका छन् ।

२.१.२ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुपालनको सम्बन्धमा जारी वैकल्पिक व्यवस्था

नेपाल लेखामान बोर्डको सिफारिसमा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा भएको प्रावधान बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्दा तल उल्लिखित केही वैकल्पिक व्यवस्था (Carve Out) अपनाउन सकिने गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु को लागि मात्र व्यवस्था गरिएता पनि यस सहकारी संस्थाले व्यवहारिक कठिनाई र Materiality लाई मध्ये नजर राख्दै नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुपालनको लागि निम्न लिखित वैकल्पिक व्यवस्था अनुसार आफ्नो वित्तीय प्रतिवेदन तयार पारेको छ ।

क) NFRS 9 - वित्तीय उपकरण: पहिचान, लेखाङ्कन तथा मापन (ऋण नोक्सानी व्यवस्था सम्बन्धी)

NFRS 9 को Para 5.5 को व्यवस्था बमोजिम बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले ऋणनोक्सानी व्यवस्था (Loan Loss Provision) कायम गर्दा “Expected Credit Loss Model” अपनाएर गनुपर्ने प्रावधान अनुसार गर्न नसकिने अवस्था हुँदा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ । यो अनिवार्य व्यवस्था अनुसार संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंकको एकिकृत निर्देशन बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था वा NFRS 9 को 5.5 बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था मध्य जुन बढी हुन्छ सोलाई ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरी लेखाङ्कन गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । तर सहकारी संस्था नेपाल राष्ट्र बैंकको नियमन भन्दा बाहिर हुने कारणले यस संस्थाले सहकारी विभागद्वारा जारी निर्देशन बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था वा NFRS 9 बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था मध्ये जुन बढी हुन्छ सोलाई ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरी लेखाङ्कन गरेको छ ।

ख) NFRS 9- वित्तीय उपकरण- पहिचान तथा मापन (प्रभावकारी ब्याज दर-Effective Interest Rate सम्बन्धी)

NFRS 9 को Para 5.4 व्यवस्था बमोजिम बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले ऋण लगानीबाट हुने ब्याज आमदानी गणना गर्दा सेवा शुल्क र कमिशनलाई समेत समायोजन गरी हुन आउने प्रभावकारी ब्याजदर (Effective Interest Rate) मा गणना गर्ने व्यवस्था रहेकोमा सो गर्न अव्यवहारिक भएको अवस्थामा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने छ ।

वैकल्पिक व्यवस्था बमोजिम ऋणलगानी गर्दा प्राप्त हुने सेवा शुल्क तथा कमिशनलाई ऋणबाट प्राप्त ब्याज आमदानी लेखाङ्कनको लागि समायोजित ब्याज दरमा समायोजन नगरी प्रोदभावी (Accrual Basis) लेखाङ्कनका आधारमा सो सेवा शुल्क तथा कमिशन आमदानी पाकेकै वर्ष लेखाङ्कन गर्न सकिने छ । सहकारीले उपरोक्त वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गरेको छ ।

२.१.३ प्रतिवेदनको समयावधि तथा वित्तीय विवरणको स्वीकृति

संलग्न वित्तीय विवरणले मिति ०१ श्रावण २०८२ देखि मिति ३२ असार २०८३ को अवधिलाई समेटि मिति ३२ असार २०८३ को वित्तीय अवस्था प्रस्तुत गरेको छ । उक्त वित्तीय विवरण र सो

को ३२ असार २०८२ को वित्तीय अवस्थामासँगको तुलनात्मक स्थितिको अवस्थाको प्रकाशन तथा वार्षिक साधारण सभामा स्वीकृतीको लागि पेश गर्न सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ ।

२.२ वित्तीय विवरणको उत्तरदायित्व

संस्थाको वित्तीय विवरण तयार पार्ने उत्तरदायित्व सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । समितिले उक्त उत्तरदायित्वलाई वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेबमोजिम स्वीकार गर्दछ । वित्तीय विवरणमा निम्न विवरणहरू समावेश गरिएका छन् ।

- (क) संस्थाको आषाढ मसान्त, २०८३ मा कायम वित्तीय अवस्थाको जानकारी प्रदान गर्ने वित्तीय अवस्थाको विवरण (Statement of Financial Position)
- (ख) संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वित्तीय प्रगतिको जानकारी प्रदान गर्ने नाफा नोक्सान हिसाब तथा अन्य विस्तृत आयको विवरण (Statement of Profit or Loss and Statement of Other Comprehensive Income)
- (ग) संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नगद प्रवाहको जानकारी प्रदान गर्ने नगद प्रवाह विवरण (Statement of Cash Flows),
- (घ) संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा जेथामा भएको परिवर्तनको जानकारी प्रदान गर्ने इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण (Statement of Change In Equity),
- (ङ) संस्थाको वित्तीय विवरण तयार गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रमुख लेखा नीतिहरू र वित्तीय विवरणसँग सम्बन्धित अन्य सान्दर्भिक जानकारीहरू समेटिएको लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू ।

२.३. कार्यात्मक तथा प्रस्तुतीकरण मुद्रा

संलग्न वित्तीय विवरणहरू निकटतम रुपैयाँमा प्रस्तुत गरिएको छ । आर्थिक विवरणमा देखाईएका सम्पत्ति तथा दायित्वहरू नेपाली रुपैयाँमा लेखिएका छन् जुन संस्थाको कार्यात्मक मुद्रा पनि हो ।

२.४. महत्वपूर्ण लेखांकन निर्णय र अनुमान

NFRS को प्रावधान बमोजिम लेखा नीति अपनाएर वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दा NFRS ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उपयुक्त तथा समुचित अनुमान (Estimate), धारणा (Assumption), तथा स्वविवेक (Judgement) हरुलाई आधार बनाईएको हुन्छ । सहकारीको व्यवस्थापनले उक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको समय अनुकूल पुनरावलोकन गरी आवश्यक भएको अवस्थामा NFRS ले निर्दिष्ट गरे अनुसार समायोजन गर्ने गरेको छ ।

वित्तीय विवरणको तयारीमा निम्न क्षेत्रको अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको प्रयोगले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ :

- ✓ वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instruments)
- ✓ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण (Classification of Financial Assets and Financial Liabilities)
- ✓ वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment losses on Financial Assets)
- ✓ गैर वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment losses on Non-Financial Assets)
- ✓ स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यलय उपकरणको उपयोग अवधि निर्धारण (Useful Economic Life of Property and Equipment)
- ✓ आयकर तथा स्थगन कर निर्धारण (Taxation and Deferred Tax)
- ✓ परिभाषित लाभ दायित्व निर्धारण (Defined Benefit Obligations)
- ✓ सम्भावित दायित्व निर्धारण (Provision for Liabilities, Commitments and Contingencies)
- ✓ लगानी सम्पत्तिको वर्गीकरण (Classification of Investment Property)

२.४.१ वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instrument)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको बजार मूल्य निर्धारण बुँदा नं ५.१ मा उल्लिखित मुल्याङ्कन तालिका अनुसार निर्धारण गरिन्छ र सो क्रममा विभिन्न मूल्याङ्कन विधि तथा statistical Models को प्रयोग गरिन्छ ।

२.४.२ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण (Classification of Financial Asset and Liabilities)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रस्तुती र मापन Amortized Cost (परीशोधित मूल्य) अथवा बजार मूल्य मध्ये कुनै एकमा आधारित मूल्यांकन विधिका अनुसार गरी निम्न वर्गहरूमा वर्गीकृत गरिएको छ :

- ✓ Amortized Cost (परीशोधित मूल्य) मा वर्गीकरण गरिएका,
- ✓ Fair Value Through Profit or Loss (FVTPL) मा वर्गीकरण गरिएका,
- ✓ Fair Value Through Other Comprehensive Income (FVTOCI) मा वर्गीकरण गरिएका

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण अनुसार मूल्यांकन र लेखाङ्कन फरक पर्ने हुन सक्छ । सहकारीले सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रस्तुती तथा मूल्यांकनलाई उपयुक्त लेखा नीति अवलम्बन गरी वर्गीकरण गर्ने गरेको छ ।

२.४.३ वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था (Impairment Losses on Financial Assets)

वित्तीय सम्पत्तिमा भएको नोक्सानीको व्यवस्था सहकारी विभागले जारी गरेको सहकारी संघसंस्थामा सुशासन प्रवर्द्धनको लागि एकीकृत निर्देशन २०७९ को बुँदा नं २० बमोजिम वा NFRS 9 को Para 5.5 को ‘Expected Credit Model’ मध्ये जुन रकम बढी हुन्छ सो रकमलाई नोक्सानी व्यवस्थाको लागि छुट्याईएको छ ।

NFRS 9 को Para 5.5 बमोजिम Amortized Cost मा वर्गीकरण गरिएका वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था गर्न निम्न लिखित बुँदाहरूमा उपयुक्त स्वविवेक, अनुमान र धारणाहरू अवलम्बन गरेको छ :

- ✓ नोक्सानी व्यवस्था मूल्याङ्कनको लागि उपयुक्त पद्धतिको छनौट
- ✓ एकल रुपमा महत्व राख्ने वित्तीय सम्पत्तिको परिभाषा
- ✓ नोक्सानी व्यवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने प्रश्नहरू
- ✓ भविष्यमा वित्तीय सम्पत्तिबाट हुन सक्ने नगद प्रवाहको अनुमान
- ✓ आर्थिक अवस्था तथा पोर्टफोलियोका कारणहरूलाई समावेश गर्न गरिएको Historical Data को विश्लेषणको परिणामलाई समायोजन गरिएको ।

नोक्सानी व्यवस्थाको मूल्याङ्कनको प्रक्रियामा व्यवस्थापनले अवलम्बन गर्ने स्वविवेक उक्त मूल्याङ्कनको अभिन्न अंग हुन्छ र यसरी मूल्याङ्कन गर्दा व्यवस्थापनले उपलब्ध तथ्याङ्क औचित्यताका आधारमा समायोजन गर्ने गरेको छ ।

२.४.४ गैर वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानीको व्यवस्था

सहकारीले आवधिक रुपमा गैर वित्तीय सम्पत्तिमा गर्नु पर्ने नोक्सानी व्यवस्थाको परिक्षण गरी रहेको हुन्छ । यस्तो सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्थाको लागि व्यवस्थाको उक्त सम्पत्तिबाट भविष्यमा हुन सक्ने नगद प्रवाहको अनुमान गरी सो लाई उपयुक्त Discount दरले आजको मूल्यमा ल्याई “Value in Use” मापन गर्नु पर्ने हुन्छ ।

२.४.५ स्थिर सम्पत्तिको उपयुक्त प्रयोग अवधि

सहकारीले उपयुक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको आधारमा आवधिक रुपमा स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यलय उपकरणको ह्रासकट्टीको विधि, उपयुक्त प्रयोग अवधि तथा उक्त अवधिको अन्त्यमा बाँकी रहने मूल्य (Residual Value) पुनरावलोकन गर्ने गरेको छ ।

२.४.६ कर तथा स्थगन कर

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आयमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

चालु कर

चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट आन्तरिक राजश्व विभागलाई तिर्नु पर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनको लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वित्तीय स्थितिको विवरण मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोही अनुरूप चालु आय करको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संसोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधार मानी गणना गरिन्छ ।

स्थगन कर

सम्पत्ति तथा दायित्वहरूको वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा कर कानूनका हिसाबले गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नतालाई वित्तीय विवरणमा स्थगन कर सम्पत्ति (वा स्थगन कर दायित्व) का रूपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रूपमा पहिचान गरिदैन ।

२.४.७ सम्भावित दायित्वको लागि व्यवस्था

सम्भावित दायित्वहरूमा विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता दायित्वहरू जसको अस्तित्व तथा परिणाम भविष्यका एक वा एक भन्दा बढी तथा सहकारीको नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहने अनिश्चित घटना क्रमहरूले निश्चयित गर्ने तथा विगतका घटना क्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखांकन नगरिएको दायित्वहरू पर्दछन् ।

- ✓ दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको अथवा
- ✓ दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको ।

२.४.९ लगानी सम्पत्तिको वर्गिकरण

कुनै सम्पत्ति लगानी सम्पत्तिको रूपमा वर्गिकरण गर्न योग्य भए वा नभएको निर्धारण गर्नको लागि व्यवस्थापनको स्वविवेक आवश्यक पर्दछ । सहकारीले यी स्वविवेकको एकनास रूपले प्रयोग गर्न मापदण्डहरूको विकास गरेको छ । कुनै सम्पत्ति जुन भाडा वापत कमाउन वा पूँजीको मूल्यवृद्धिको लागि राखिएको छ वा दुवै उद्देश्यको लागि धारण गरिएको छ र त्यो सम्पत्तिले सहकारीले अन्य सम्पत्तिहरू भन्दा स्वतन्त्र रूपमा नगद प्रवाह उत्पन्न गर्न सक्दछ भने त्यो सम्पत्तिलाई लगानी सम्पत्तिको रूपमा वर्गिकरण गरिन्छ । त्यसैगरी कुनै सम्पत्ति जुन संचालनका लागि वा सेवा प्रदान गर्नका लागि वा प्रशासनिक उद्देश्यका लागि प्रयोग गरिन्छ र त्यो सम्पत्तिले एकल रूपमा प्रत्यक्ष नगद प्रवाहहरू उत्पन्न गर्न सक्दैन भने त्यस्ता सम्पत्तिलाई सम्पत्ति, प्लान्ट तथा उपकरणको

रुपमा वर्गीकरण गरिन्छ । सहकारीले वार्षिक रुपमा आफ्ना सम्पत्तिहरूको वर्तमान उपयोगलाई ध्यानमा राखि सम्पत्तिको वर्गीकरण गर्दछ ।

२.५ लेखा नीतिमा परिवर्तन

संलग्न वित्तीय प्रतिवेदनहरू पहिलो पटक NFRS को अनुपालनमा बनाईएका वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदनहरू हुन् । पहिलो पटक NFRS बमोजिम वित्तीय प्रतिवेदनहरू तयार गर्दा NFRS 1 मा भएको व्यवस्था बमोजिम बिगतमा NFRS लागु हुनु अधिको GAAP बमोजिम तयार गरिएका वित्तीय विवरणहरूलाई NFRS अनुसार पुनरलेखन गर्नु पर्दा सो को वित्तीय स्थिति विवरण, नाफा नोक्सान हिसाब विवरण, नगद प्रवाह विवरणमा पर्न जाने प्रभावको बारे बुँदा नं ५.८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.६ जारी भई बाध्यकारी नभएका नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरू

वित्तीय उपकरणको रिपोर्टिङको लागि, NAS 32 वित्तीय उपकरण, प्रस्तुतिकरण, NAS 39 वित्तीय उपकरण लेखाङ्कन र मापन र NFRS 7 बमोजिमको वित्तीय उपकरण प्रकटिकरण लागू गरिएको छ । वित्तीय उपकरणहरूको वर्गीकरणको लागि NFRS 9 अनुपालना गरिएको छ ।

NFRS को विभिन्न मितिमा उद्घोषण पछि IASB बाट केही नयाँ लेखामान र वर्तमान लेखामानमा संशोधन र व्याख्य जारी भएको छ । एसबी नेपालले यसलाई NFRS सँग समावेश गराएपछि यी लागू गरिएको छ । ICAN ले NFRS 2018 घोषणा गरी लागू गरेको छ ।

२.७ संस्थाको निरन्तरता/अविच्छिन्नतामा आधारित लेखा नीति (Going Concern)

संस्थाको व्यवस्थापनले आफ्नो व्यवसाय निरन्तर रुपमा (Going Concern Basis) चलि रहन्छ भन्ने क्षमताको समीक्षा गरेको छ । संस्थाको व्यवसाय भविष्यमा अनवरत रुपमा चलि रहनको लागि व्यवस्थापनसंग पर्याप्त स्रोतहरू छन् भनी विश्वस्त छ । यसका लागि सञ्चालक समितिले नाफा, नगद प्रवाह, पूँजीगत स्रोतहरू जस्ता अवस्थाहरूको भविष्यको प्रक्षेपण गर्नका साथै हाल र भविष्यको अवस्थाहरू विश्लेषण गरेको छ ।

२.८ तुलनात्मक जानकारी

लेखा नीतिहरू सबै अवधिमा समान रुपले अवलम्बन गरिएको छ । गत आर्थिक वर्षका वित्तीय रकमहरूलाई आवश्यकता अनुसार पूर्ववर्गीकरण गरिएका छन् ।

२.९ वित्तीय स्थितीको विवरण मिति पश्चातका घटनाहरू

आर्थिक वर्षको अन्त्य देखि वार्षिक वित्तीय विवरण (मिति अषाढ ३२, २०८२ को वित्तीय अवस्था दर्शाउने वित्तीय विवरणहरू) प्रकाशन वा जारी गर्न स्वीकृत नहुन्जेलको समयावधिमा सो विवरणले पेश गरेको वित्तीय अवस्था सम्बन्धी थप जानकारी दिने वा उल्लेख्य असर पार्ने कुनै पनि अनुकुल

वा प्रतिकूल घटनाहरूलाई वित्तीय स्थितिको विवरणको मिति पश्चात्तका घटनाहरू भन्ने गरिन्छ । यस सम्बन्धी थप जानकारी NAS 10 “Events after reporting date” भनी बुँदा नं ५.४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३ प्रमुख लेखा नीतिहरू

३.१ मापनको आधार

प्रस्तुत वित्तीय विवरण तल उल्लेखित अवस्थामा बाहेक ऐतिहासिक मूल्यका आधारमा तयार गरिएको छ ।

- ✓ अन्य व्यापारिक लगानी तथा लगानी सेक्युरिटीज (इक्विटी शेयर) मा गरेको लगानीलाई NFRS 9 बर्मोजिम उचित मूल्यमा मापन गरिएको छ ।
- ✓ परिशोधित लागत (Amortized Cost) मा मापन गरेको वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्वलाई करिबी प्रभावकारी व्याज दरको आधारमा मापन गरिएको छ ।

३.२ नगद र नगद समान

नगद तथा नगद समान अन्तर्गत नगद मौज्दात, बैंकमा तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात र माग, तिन महिना वा सोभन्दा कम अवधि भएका अत्याधिक तरल वित्तीय सम्पत्ति तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम पर्दछ । यस्ता नगद तथा नगद समानहरूको उचित मूल्यमा हुने परिवर्तनको जोखिम एकदमै कम हुन्छन् र सहकारीले यी सम्पत्तिहरूको प्रयोग अल्पकालिन प्रतिवद्धता पुरा गर्न गर्दछ ।

वित्तीय स्थितिको विवरणमा नगद तथा नगद समान परिशोधित लागत (Amortized Cost) मा मापन गरिएको छ ।

३.३ वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्व

क) प्रारम्भिक पहिचान तथा लेखाङ्कन

सहकारीले प्रारम्भिक रुपमा आफ्नो वित्तीय अवस्थाको विवरणमा वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वलाई तब मात्रै लेखाङ्कन गरिन्छ जब यो उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष (Party to Contractual Provision) हुन्छ ।

सहकारीले सुरुमा ऋण र सापटी, निक्षेप र सहायक दायित्वहरू उनीहरूको उत्पत्ति भएको मितिमा लेखाङ्कन गर्दछ जुनवेला सहकारी उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष बन्छ । ईक्विटी उपकरणमा लगानीलाई व्यापारको मितिमा लेखाङ्कन गरिन्छ । वित्तीय सम्पत्तिको नियमित हुने खरिद र विक्रीलाई चुक्ता हुने मितिमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

ख) वित्तीय सम्पत्तिको वर्गीकरण तथा तत्पश्चात्को मापन

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पहिचान भईसके पश्चात् सो को मापन उक्त वित्तीय उपकरणको वर्गीकरणले निर्यौल गर्ने गर्दछ । सुरुवातमा पहिचान गर्दा वित्तीय सम्पत्तिलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ :

- ✓ परिशोधित मूल्य (Amortized Cost) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति
- ✓ बजार मूल्यमा (Fair Value) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

उक्त वर्गीकरण तथा तत्पश्चात्को मापन निम्न दुई मापदण्डहरूको आधारमा गरिन्छ :

- ✓ वित्तीय सम्पत्तिलाई व्यवस्थापन गर्न अपनाईएको व्यवसायिक मोडेल (Business Model)
- ✓ वित्तीय सम्पत्तिबाट प्राप्त हुने नगद प्रवाहको प्रकृति

३.३.१ परिशोधित मूल्य (Amortized Cost) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

निम्न लिखित दुवै मापदण्डहरू पुरा हुँदाको अवस्थामा वित्तीय सम्पत्तिलाई परिशोधित मूल्यमा वर्गीकरण गरी मापन गरिन्छ ।

१. Business Model परिक्षण :

कुनै वित्तीय सम्पत्ति प्राप्त गर्दा सो लाई पुरै करार अवधि सम्मै निसर्ग धारण गरी करार अनुसार नगद प्रवाह संकलन गर्ने उद्देश्य भएको ।

२. नगद प्रवाहको प्रकृति र विशेषताको परिक्षण

सम्झौता गरिएको शर्त नामामा उल्लेख गरे बमोजिम तोकिएको मितिमा बाँकी रहेको साँवा तथा त्यसमा पाकेको ब्याजको भुक्तानीको लागि मात्र नगद प्रवाह हुने ।

यस परिक्षणको लागि ब्याज भन्नाले तोकिएको अवधिको वक्यौता साँवामा निहित Credit Risk र सो को Time Value of Money को लागि भुक्तानी हुने ब्याजलाई मात्र बुझिन्छ । Fair Value Through Profit or Loss (FVTPL) मा वर्गीकरण गरिएको बाहेक उपरोक्त दुवै मापदण्ड पुरा गर्ने सबै ऋणपत्र उपकरणहरू (Debt Instrument) प्रभावकारी ब्याज दर (Effective Interest Rate) को करिबी दर प्रयोग गरी परिशोधित मूल्यमा हानी घटाएर मापन गरिएको छ ।

Amortized Cost मा मापन भई Hedging को लागि प्रयोग नभएका वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग हुँदा वा क्षिण हुँदा वा बजार मूल्यमा पुनर्वर्गीकृत हुँदा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाउने गरिएको छ ।

३.३.२ बजार मूल्यमा (Fair Value) मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

Amortized Cost मा मापन गरिएका बाहेकका वित्तीय सम्पत्तिहरू बजार मूल्यमा वर्गीकरण तथा मापन गरिन्छन् । बजार मूल्य भित्र निम्न दुई उपवर्ग रहेको छन् :

१. नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value Through Profit or Loss),

२. अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value Through Other Comprehensive Income)

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई उक्त सम्पत्ति प्राप्त गर्दाको समयमा नै छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले प्राप्त गरिएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरूको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाइन्छ ।

३.३.३ अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिको ईक्विटी शेयरमा लगानी भई सिर्जित वित्तीय सम्पत्ति (FVTOCI)

छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी फाईदा आर्जन गर्ने उद्देश्य राखी लगानी गरिएका बाहेक ईक्विटी शेयरमा गरिएका लगानीलाई अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिमा वर्गीकरण र मापन गरिएको छ । यो वर्गमा वर्गीकरण गर्दा सो निर्णय अपरिवर्तनीय हुने गर्छ । यो वर्गमा वर्गिकृत ईक्विटी शेयरमा लगानी भएको वित्तीय सम्पत्तिबाट आर्जन हुने लाभांश आम्दानी सो पाकेको वर्ष नाफा नोक्सान खातामा देखाउने गरिन्छ ।

यस्ता वित्तीय सम्पत्तिको आवधिक पुनर्मूल्याङ्कन गर्दा बजार मूल्यमा भएको परिवर्तनले हुने फाईदा वा घाटालाई अन्य विस्तृत आयमा देखाई जेथा (Equity) मा भएको परिवर्तन सम्बन्धिको विवरणमा प्रस्तुत गर्ने गरिएको हुन्छ । उक्त वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग गर्दा हुने सञ्चित नाफालाई Equity मा भएको परिवर्तन सम्बन्धिको विवरणबाट सोभै सञ्चित मुनाफामा रकामन्तर गरिन्छ, तथापि सञ्चित नाफा मध्ये बिक्री/निसर्ग गरिएको आ.व. सँग सम्बन्धित नाफालाई उक्त आ.व को नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तथापी सो नाफाको कारणले उत्पन्न हुने कर्मचारी बोनस तथा करको खर्चलाई नाफा नोक्सान खातामा नै देखाईएको छ । अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्यमा समायोजन हुने प्रकृतिको Equity शेयरमा लगानी भई सिर्जित वित्तीय सम्पत्तिको थप विवरण बुँदा ५.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ग) वित्तीय दायित्वका दायित्वको वर्गीकरण तथा मापन

NFRS 9 – “वित्तीय उपकरण” (Financial Instruments) अनुसार वित्तीय दायित्वलाई सोको वर्गीकरणका आधारमा मापन गर्ने गरिन्छ । वित्तीय दायित्वहरूलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ;

- ✓ नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व
- ✓ Amortized Cost मा वर्गिकृत वित्तीय दायित्व

३.३.४ नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरूलाई उक्त दायित्व सृजना हुँदा छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले सृजित भएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरूको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाइन्छ । प्रस्तुत वित्तीय प्रतिवेदनमा नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका कुनै पनि वित्तीय दायित्व रहेको छैन ।

३.३.५ Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व बाहेक अन्य सबै वित्तीय दायित्वलाई Amortized Cost मा वर्गिकृत गरिएको छ । शुरुवाती मापन पश्चात् परिषेधित लागतमा लेखाङ्कन गरिएका वित्तीय दायित्वलाई करिबी प्रभावकारी व्याजदर को प्रयोगबाट मापन गरिएको छ । सो वित्तीय दायित्वको परिशोधन खर्च तथा दायित्व निसर्ग हुँदाको समयको फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

घ) वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पुनरवर्गीकरण

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पुनरवर्गीकरण व्यवस्थापनको छनौटमा उपकरण अनुसार फरक हुन सक्छ । वित्तीय सम्पत्तिको पुनरवर्गीकरण सो सम्पत्ति प्राप्त गर्दाको समयमा व्यवस्थापनले छनौट गरेको व्यावसायिक Model मा परिवर्तन भएको अवस्थामा मात्र गर्न सकिन्छ । NFRS 9 ले अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिको Equity शेयरमा लगानी भई सृजित सम्पत्तिलाई पुनरवर्गीकरण गर्न बन्देज लगाएको छ ।

व्यवस्थापनको अवधारणामा कुनै वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वको पुनर्वर्गीकरण गर्नु जरुरी देखिएमा यस्तो पुनर्वर्गीकरणबाट लेखामा हुने प्रभाव तथा समायोजनहरू सो पुनर्वर्गीकरणको मितिमा तथा सो मिति पश्चात् मात्र लागू हुन्छ । सो मिति अघिका कुनै पनि वित्तीय विवरणलाई पुनरलेखन गरिंदैन ।

कुनै वित्तीय सम्पत्ति नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुनै प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति वर्गमा पूर्ववर्गीकरण गरिँदा सो गर्दाको मितिको बजार मूल्यमा मापन र लेखाङ्कन गरिन्छ। यसरी मापन गर्दा उक्त वित्तीय सम्पत्तिको पूर्ववर्गीकरण हुनु अधिको किताबी मूल्य र पूर्ववर्गीकरण गर्दाको बजार मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान खातामा समायोजन गरिन्छ।

ड) वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्ग

३.३.६ वित्तीय सम्पत्तिको निसर्ग

निम्न उल्लेखित कुनै पनि अवस्थामा संस्था को वित्तीय सम्पत्ति पुर्ण वा आंशिक रूपमा निसर्ग भएको स्थिति हुन आउँछः

- ✓ सम्भौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार समाप्त हुँदा
- ✓ सम्भौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार हस्तान्तरण गरिएमा सो सँग जोडिएको सम्पूर्ण जोखिम तथा प्रतिफल पनि हस्तान्तरण हुँदा
- ✓ यसरी निसर्ग भएको वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग हुँदा रहेको किताबी मूल्य र सो निसर्गबाट प्राप्त जम्मा मूल्य तथा सो सँग सम्बन्धित अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा रहेको सञ्चित फाईदा वा घाटाको योगमा फरक भएमा सो फरक रकमलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ।

३.३.७ वित्तीय दायित्वको निसर्ग

कुनै वित्तीय दायित्वसँग जोडिएको दायित्वहरु समाप्त भएको अवस्थामा सो दायित्व निसर्ग भएको मानिन्छ। यसरी निसर्ग हुँदा उक्त वित्तीय दायित्वको किताबी मूल्य र निसर्ग हुँदा तिरेको मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ।

च) वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको फेयर भ्यालु निर्धारण

तरल बजारमा कारोवार हुने वित्तीय उपकरण (डेरिभेटिभ उपकरण सहित) को फेयर भ्यालु वासालातको मितिको बिड (Bid) अथवा प्रस्तावित अन्तिम मूल्य (Closing Price) हो। सक्रिय बजार नहुने वित्तीय उपकरणहरुको फेयर भ्यालु विभिन्न मूल्य निर्धारण विधिहरु (गणितीय विधि) प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ। यो विधिहरुलाई चाहिने निवेशहरु (inputs) सम्भव भएसम्म अवलोकन गर्न सकिने बजार तथ्याङ्कबाट लिइन्छ। फेयर भ्यालु विभिन्न मूल्य निर्धारण विधिहरुको प्रयोग गरी मापन गरिन्छ। यस प्रकृया अर्न्तगत भविष्यमा अपेक्षित नगद प्रवाह निर्धारण गर्ने र वासालात मितिसम्म “डिस्काउन्ट”(छुट) गर्नु पर्दछ। यी उपकरणहरुको लागि अनुमान गरिएको भविष्यमा अपेक्षित नगद प्रवाह मार्केट(बजार) तथ्याङ्कको धारणा (assumption) मा भर पर्दछ। त्यसैले फेयर भ्यालुको अनुमान फरक पर्ने हुँदा बजारबाट प्राप्त (realizable) नहुन सक्दछ। विभिन्न बजार धारणाहरु (assumptions) अर्न्तर्गत मानहरु पनि महत्वपूर्ण रूपले (significantly) फरक पर्न सक्दछ।

संस्थाले निम्न फेयर भ्यालु पदानुक्रम अनुसार फेयर भ्यालु मापन गरेको छ। यसले मापन गर्न प्रयोग हुने निवेश (inputs) को महत्वलाई झल्काउँदछ।

स्तर-१:- समान उपकरणका लागि सक्रिय बजारमा उद्धृत बजार मूल्यहरु (Unadjusted)।

स्तर-२:- अवलोकन योग्य निवेशहरु (observable inputs) को आधारमा या त सिधै (मूल्यको रूपमा) वा अप्रत्यक्ष रूपमा (मूल्यबाट प्राप्त) मूल्य निर्धारण विधि। यस वर्ग अन्तर्गत उपकरणहरुको मूल्य निम्न तरिकाहरु प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ -

(क) समान उपकरणका लागि सक्रिय बजारमा उद्धृत बजार मूल्य वा

(ख) सक्रिय बजार भन्दा कम मानिने बजारहरुमा समान उपकरणका लागि उद्धृत मूल्य वा

(ग) अन्य मूल्य निर्धारण विधिहरु जहाँ सबै महत्वपूर्ण निवेशहरु (inputs) प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा बजार तथ्याङ्कबाट निरीक्षण गर्न सकिन्छ।

स्तर-३:- निरीक्षण गर्न नसकिने महत्वपूर्ण निवेशहरु (significant unobservable inputs) प्रयोग गरिने मूल्य निर्धारण विधि। यस वर्ग अन्तर्गत समान उपकरणहरुको उद्धृत मूल्यलाई आधार मानी मूल्य निर्धारण गरिने उपकरणहरु पर्दछन्। यसरी मूल्याङ्कन गर्दा महत्वपूर्ण निरीक्षण गर्न नसकिने समायोजन (significant unobservable adjustments) वा धारणाहरु (assumptions) तय गर्न आवश्यक पर्दछ।

संलग्न वित्तीय प्रतिवेदनमा भएका सम्पत्ति तथा दायित्वको बजार मूल्यको निकर्षण गर्न अपनाइएको पद्धतिको बारे थप जानकारी बुँदा नं. ५.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

छ) वित्तीय सम्पत्तिमा हुने नोक्सानी

संस्थाले वित्तीय विवरण बनाउँदा कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सान भए नभएको बारे प्रमाण सहित आंकलन गर्ने गरेको हुन्छ। उक्त प्रमाणले त्यस्तो सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई नकारात्मक असर गरेको दर्शाएमा सो वित्तीय सम्पत्ति नोक्सान भएको ठहर गरी त्यसमा नोक्सानी व्यवस्था गर्ने गरिएको हुन्छ।

यस्तो नोक्सानी रहेको छ भन्ने अवस्थाको उजागर कुनै एक प्रमाणबाट मात्र नभई प्रमाणहरुको सामुहिक आंकलनबाट पनि गर्नुपर्ने हुन्छ। यस्तो नोक्सानी व्यवस्था उजागर गर्ने केही प्रमाणहरु यस प्रकार रहेका छन्:

- ✓ खराब वित्तीय अवस्था
- ✓ सम्झौताका शर्तहरुको उल्लङ्घन गरेको जस्तै ब्याज तथा साँवा भुक्तानीमा अनियमितता
- ✓ ऋणी टाट पल्टिन सक्ने सम्भावना रहेका
- ✓ वित्तीय सम्पत्तिबाट सुरुवातमा भविष्यमा प्राप्त हुन सक्ने भनी आंकलन गरिएको नगद प्रवाह भन्दा हाल गरिएको आंकलन कम भएमा

३.४.८.१ नोक्सानी व्यवस्था/नोक्सानी व्यवस्था फिर्ता तथा अपलेखन

वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था मापन गर्दाको किताबी मूल्य तथा सो सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुन सक्ने भनि आंकलन गरिएको नगद प्रवाहलाई उक्त सम्पत्तिको पहिलो पटक पहिचान र लेखाङ्कन गर्दा प्रयोग गरिएको समायोजित व्याज दरले **Discounting** गर्दा हुनआउने रकम बीचको फरकलाई जनाइन्छ। यस्तो नोक्सानी व्यवस्थालाई नाफा नोक्सान खातामा खर्च जनाइन्छ र वित्तीय सम्पत्तिको किताबी मूल्यबाट उक्त नोक्सानी बराबरको रकम घटाएर प्रस्तुत गरिन्छ।

नोक्सानी व्यवस्था गर्नु पर्ने भनी उजागर गर्ने प्रमाणहरूले दर्शाएको अवस्थामा सुधार हुँदा सो सम्पत्तिमा पहिले गरिएको नोक्सानी व्यवस्थालाई फिर्ता गरी नाफा नोक्सान खातामा आम्दानी जनाइन्छ तथा यसरी पहिले गरिएको नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता गर्दा सो सम्पत्तिको किताबी मूल्यलाई फिर्ता भए बराबरको रकमले बढाएर देखाइन्छ।

३.४.८.२ एकल ऋणको नोक्सानी व्यवस्था

एकल रुपमा महत्वपूर्ण ऋणको नोक्सानी व्यवस्था गर्न निम्न आधारहरूलाई मध्यनजर गरिएको हुन्छ:

- ✓ सो एकल ग्राहक समूहमा प्रवाहित सम्पूर्ण ऋण रकम
- ✓ ग्राहकको व्यापारको सम्भाव्यता तथा ऋण भुक्तानी गर्न सक्ने क्षमता
- ✓ भुक्तानी तथा असुलीको अनुमानित रकम र भुक्तानी मिति
- ✓ धितोबाट उठ्न सक्ने अनुमानित रकम

३.४.८.३ सामुहिक ऋण नोक्सानी व्यवस्था

उस्तै प्रकृतिका ऋणहरूलाई समूहमा वर्गीकरण गरिन्छ। सामुहिक ऋण नोक्सानी व्यवस्थाको आंकलन सांख्यिकीय (Statistical) पद्धतिको माध्यमबाट गरिन्छ। यस्तो सामुहिक ऋणमा विगतमा भएको नोक्सानी दरलाई "Net Flow Rate" विधिबाट निर्धारण गरिन्छ। यस विधि अनुसार विगतमा प्रवाहित ऋणहरूलाई समूह अनुसार भाखा नाघेको आधारमा विभिन्न अवधिमा वर्गीकरण गरी सो समूहको 'Default' को सम्भाव्यता अनुमान गरिन्छ। उक्त सम्भाव्यतालाई आवधिक रुपमा पुनरावलोकन गर्ने गरिन्छ।

३.४.८.४ पुनरसंरचना र पुनरतालिकीकरण भएका ऋणको नोक्सानी व्यवस्था

संस्थाले सम्भव भएसम्म ऋणको धितो अधिग्रहण गर्नु भन्दा सम्भाव्यताको आंकलन गरी त्यस्ता ऋणलाई पुनरतालिकीकरण अथवा पुनरसंरचना गरिएको हुन्छ। यसरी पुनरतालिकीकरण वा पुनरसंरचनाको लागि संस्था तथा ऋणी दुवै पक्ष सहमत भए पश्चात् सो ऋणमा गर्नु पर्ने ऋण नोक्सानी व्यवस्था सो ऋणको सुरुवातको समायोजित व्याज दरकै आधारमा गरिन्छ। यसरी ऋण

नोक्सानी व्यवस्था गरे पश्चात सो ऋणलाई भाखा नाघेको ऋणको रुपमा गणना गरिंदैन । यस्ता ऋणलाई एकल रुपमा महत्वपूर्ण राख्ने वा सामुहिकृत ऋणमा वर्गीकरण गरी ऋण नोक्सानी व्यवस्थाको आंकलन गर्ने गरिन्छ ।

३.४.८.५ NFRS 9 - वित्तीय उपकरण - पहिचान, लेखाङ्कन तथा मापन (ऋण नोक्सानी व्यवस्था सम्बन्धी)

प्रस्तुत वित्तीय विवरण तयार गर्दा बुँदा २.१.२(क) मा प्रस्तुत गरिएको वैकल्पिक व्यवस्थाको उपयोग गरिएको छ । तदनुसार, संस्थाले ऋण लगानीमा रु. १,०३,५४,३८०।५९ ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरेको छ ।

३.४.९ प्रचलित ब्याज दर भन्दा कममा कर्मचारीलाई प्रवाहित सापटी

संस्थाले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई मानव संसाधन व्यवस्थापन नियमावलीको प्रावधान भित्र रही सहूलियत ब्याज दरमा ऋण सापटी प्रवाह गर्ने गरेको छ । कर्मचारीबाट ऋण सापटीको भुक्तानीका लागि भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई सोही प्रकृतिका ऋणको बजारमा प्रचलित ब्याज दरले Discounting गरी सो ऋणको बजार मूल्य निर्धारण गरिन्छ । ऋणको शुरुवाती Transaction Price तथा उक्त बजार मूल्यको फरक कर्मचारी सुविधाको रुपमा र बाँकी रकमलाई वित्तीय सम्पत्तिको रुपमा Amortised Cost मा मापन गर्ने गरी लेखाङ्कन गरिएको छ ।

कर्मचारीलाई प्रवाहित ऋण सापटीसँग सम्बन्धित अग्रिम भुक्तानी भएको कर्मचारी सुविधालाई उक्त ऋण सापटीको अवधिमा परिशोधन गरी खर्च लेख्ने गरिन्छ । सो ऋणको बजार मूल्यमा समायोजित ब्याज दर अनुसार हुने ब्याज आम्दानीको फरकलाई परिशोधन खर्चको रुपमा उक्त अग्रिम भुक्तानी भएको कर्मचारी सुविधाबाट परिशोधन गर्दै लेखाङ्कन गरिएको छ ।

३.४.१० Amortized Cost को मापन

कुनै वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको Amortized Cost को रुपमा सो को शुरुवाती किताबी मूल्यमा साँवा भुक्तानीको रकम, संचित परिशोधन खर्च तथा संचित नोक्सानी व्यवस्थाको रकम समायोजन गरे पछिको रकमलाई जनाईन्छ ।

कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने वा वित्तीय दायित्वको लागि भविष्यमा भुक्तानी हुने रकमलाई Discount गर्दा हुने आउने मूल्य सो वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको आजको किताबी मूल्य बराबर हुन्छ भने, यसरी भविष्यमा प्राप्त हुने वा भुक्तानी हुने रकमलाई Discount गर्न प्रयोग भएको उक्त ब्याज दरलाई समायोजित ब्याजदर भनिएको छ । संस्थाले समायोजित ब्याज दरका आधारमा वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको Amortized Cost मापन गर्ने गरेको छ ।

३.४ लगानी सम्पत्ति (Investment Properties)

एनएफआएस १६ (सम्पत्ति तथा उपकरण) बमोजिम वर्गीकरण गरिएको सम्पत्ति तथा उपकरण र एनएफआएस ५ (विक्रीका लागि उपलब्ध गैर अचल सम्पत्ति र बन्द गरिएको संचालन) बमोजिम

वर्गीकरण गरिएको बाहेक जग्गा वा भवन वा दुबै लगानी सम्पत्ति हुन् । संस्थाले गैर वैकिङ्ग सम्पत्तिको रुपमा प्राप्त गरेको जग्गा वा भवन वा दुबैलाई लगानी सम्पत्तिको रुपमा वर्गीकरण गरेको छ । संस्थाले लगानी सम्पत्तिलाई NAS 16 अनुसार ऐतिहासिक मुल्यमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिएको छ र उक्त लगानी सम्पत्ति अन्तर्गतको भवनको ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रासकट्टी तथा सञ्चित क्षयिकरणको नोक्सानीलाई घटाएर प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ ।

३.५ सम्पत्ति तथा उपकरण

सहकारीले NAS 16 – “Property, Plant & Equipment” को व्यवस्था अनुसार आफ्ना स्थिर सम्पत्ति र कार्यालय उपकरणहरूको पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ ।

संस्थालाई स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको उपयोगबाट भविष्यमा अवश्यम्भावी आर्थिक लाभ हुने सम्भावना रहेको तथा सो स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको लागत मापन गर्न सकिएको अवस्थामा मात्र त्यस्ता स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको पहिचान गर्ने गरिन्छ । संस्थाले NFRS 16 पट्टा (Lease) को प्रावधान अनुसार आर.ओ.यू सम्पत्ति लाई समेत सम्पत्ति तथा उपकरण अन्तर्गत नै प्रस्तुत गर्ने नीति लिएको छ ।

पहिचान भएका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको लागतलाई मापन गरी लेखाङ्कन गरिन्छ । लागत मापन गर्दा सो स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण प्राप्त वा निर्माणका लागि भएका पूँजीकृत गर्न मिल्ने सबै खर्चलाई सो सम्पत्तिको लागतको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । उक्त प्रकृति बाहेकका अन्य खर्चहरूलाई खर्च भएकै अवधिमा प्रोदभावी आधारमा नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई “Cost Model” मा लेखाङ्कन तथा प्रस्तुत गर्ने संस्थाको लेखा नीति रहेकोछ । यस Model अनुसार स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई सोको ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रासकट्टी तथा सञ्चित क्षयिकरणको नोक्सानीलाई घटाएर प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ ।

संस्थाले आफ्नो कुनै पनि वर्गका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणका लागि पुनरमूल्याङ्कन Model अपनाएको छैन ।

स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण बिक्री गरिएमा अथवा सो को प्रयोगबाट भविष्यमा कुनै पनि आर्थिक लाभ लिन नसकिने अवस्था आंकलन भएमा, सो सम्पत्तिको किताबी मूल्यलाई निसर्ग गर्ने गरिन्छ । यसरी निसर्ग गरिँदा सोमा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिन्छ ।

ह्रासकट्टी

संस्थाले स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण उपयोगको लागि उपलब्ध भएपछि निसर्ग हुने समयसम्मको अवधिमा ह्रासकट्टी गर्ने गरेको छ । लिजहोल्ड सम्पत्ति र आर.ओ.यू सम्पत्ति बाहेक, संस्थाले स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई सोको अनुमानित प्रयोग अवधिको आधारमा समदर ह्रासकट्टी प्रणाली (Straight Line Method) अनुसार ह्रासकट्टी गर्ने गरेको छ भने लिजहोल्ड र आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई भने पट्टा अवधिमा अपलेखन हुने गरी परिशोधन नीति अपनाइएको छ । सहकारीका विभिन्न प्रकृतिका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको अनुमानित उपयोग अवधि निम्न बमोजिम छ ।

सम्पत्तिको प्रकृति	अनुमानित उपयोग अवधि
भवन	५० वर्ष
कार्यालय उपकरण	५ वर्ष
परिवहन साधन	१० वर्ष
फर्निचर तथा फिक्सर	१० वर्ष
अन्य सम्पत्ति	१० वर्ष
आर.ओ.यू सम्पत्ति	पट्टाको अवधि
लीज होल्ड सम्पत्ति	पट्टाको अवधि

स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण निसर्ग वा विक्रीको लागि वर्गीकृत (Held for Sale) भएमा ह्रासकट्टी स्थगित गरिन्छ । यस्ता सम्पत्ति सक्रिय प्रयोगबाट निष्क्रिय नहुन्जेल, सोमा ह्रासकट्टी गरी राखिन्छ । ह्रासकट्टीको पद्धति, अनुमानित उपयोग अवधि तथा सो अवधि पश्चात बाँकी रहने मूल्य (Residual Value) को आवधिक रुपमा पूनरावलोकन तथा उचित समायोजन गर्ने गरिन्छ ।

सम्पत्तिको बाँकी रहने मूल्य, अनुमानित उपयोग अवधि तथा ह्रासकट्टीको विधिहरु समय सापेक्ष राख्न नियमित रुपमा पूनरावलोकन तथा उचित समायोजन गर्ने गरिन्छ ।

३.६ अदृश्य/अमूर्त सम्पत्ति

खरिद गरिएको कम्प्यूटर सफ्टवेयर लाइसेन्सहरुको खरिद गर्न र प्रयोग गर्न सकिने अवस्थामा ल्याउनको निम्ति लागेको लागतलाई पूँजीकृत गरिन्छ । कम्प्यूटर सफ्टवेयर लागतलाई अपेक्षित

उपयोगी अवधिको आधारमा परिशोधन गरिन्छ। सफ्टवेयर चालु अवस्थामा राख्न लाग्ने रकमलाई खर्चको रूपमा मान्यता दिइन्छ।

सफ्टवेयरलाई प्रयोगको लागि उपलब्ध मिति देखि समादर विधिमा, अनुमानित उपयोगी अवधिमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा यसको परिशोधन गरिन्छ। हालको र तुलनात्मक अवधिको लागि सफ्टवेयरको अनुमानित उपयोगी अवधि ५ वर्ष हो।

अभौतिक सम्पत्ति विक्री गरिएमा अथवा सोको उपयोगबाट भविष्यमा कुनै पनि आर्थिक लाभ लिन नसकिने अवस्था भएमा सोको किताबी मूल्यलाई निसर्ग गर्ने गरिन्छ। यसरी अभौतिक सम्पत्ति निसर्ग गरिँदा सो मा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिन्छ।

३.७ आयकर

संस्थाले आयकर लेखाङ्कन **NAS 12 – Income Tax** को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ। आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ।

क) चालु कर

चालु कर भनेको यस वर्षको नाफा वा नोक्सानमा हुने अपेक्षित तिर्नु पर्ने वा पाउनु पर्ने करको रकम हो जुन रिपोर्टिङ्ग मितिमा लागू गरिएको वा ठोस रूपमा लागू गरिएको करका दरहरू प्रयोग गरी गणना गरिन्छ।

ख) स्थगन कर

आर्थिक वर्षको अन्त्य मितिमा कर आधार र किताबी मूल्यको अस्थायी भिन्नताहरूमा स्थगन कर पहिचान गरिन्छ। स्थगन कर आर्थिक वर्षको अन्त्य मितिमा संस्थामा लागू हुने त्यो दर प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ जुन सम्बन्धित स्थगन आय कर सम्पत्ति प्राप्त हुँदा वा स्थगन आयकर दायित्व समाप्त हुँदा लागू हुने अपेक्षा गरिएको हुन्छ। स्थगन कर सम्पत्तिहरू तब मात्र मापन गरिन्छ जब भविष्यमा अस्थायी भिन्नताहरूको अन्त्य गर्न करयोग्य मुनाफा उपलब्ध हुनेछ भनी अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

३.८ पट्टा दायित्व

संस्थाले पट्टा (Lease) को पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन **NFRS 16 – Lease** को प्रावधान बमोजिम गरेको छ। **NFRS 16** अनुसार पट्टालाई सम्झौताको रूपमा परिभाषित गरिएको छ जस अनुसार कुनै पहिचान गरिएको सम्पत्ति कुनै मूल्यको बदलामा केही समय अवधिको लागि नियन्त्रण गर्ने अधिकार उक्त सम्झौताले प्रदान गर्छ। **NFRS 16** अनुसार छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) को पट्टा तथा अंतर्निहित सम्पत्ति कम मूल्य भएको पट्टाको हकमा भाडा भुक्तानी खर्चको लेखाङ्कन पट्टा अवधि भर समदर (Straight Line Basis) गणना विधि अनुसार गरिएको छ भने अन्य पट्टाहरूको हकमा भने आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको रूपमा लेखाङ्कन गर्ने

गरेको छ । यसरी पहिचान भएको आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई सम्पत्ति अन्तर्गत प्रस्तुत गरी ह्यासकट्टी गरिएको छ भने पट्टा दायित्वमा लाग्ने वित्तीय खर्चलाई ब्याज खर्चमा देखाइएको छ ।

पहिचान

पट्टाको प्रारम्भिक मितिमा संस्थाले आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको पहिचान गर्दछ । NERS 16 अनुसार पट्टामा लिने संस्थाले तल उल्लेखित पट्टाहरुको सन्दर्भमा छुटको सुविधा लिएको बाहेक अन्य सबै पट्टाहरुको लागि पट्टा अवधि भरी आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको पहिचान गर्नुपर्छ ।

छुटको सुविधा लिन सकिने पट्टाहरु

- ✓ छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) वा
- ✓ अंतर्निहित सम्पत्तिको मूल्य कम भएको

छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) को पट्टामा तिरेको भुक्तानीलाई सिधै अन्य सञ्चालन खर्च अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रारम्भिक मापन

पट्टा दायित्वको मापन

प्रारम्भिक मितिमा बाँकी रहेको पट्टा अवधि भरी भुक्तानी गर्नुपर्ने पट्टा रकमलाई पट्टामा निहित दर वा पट्टेदारको वृद्धिशील उधार दरले वर्तमान मूल्यमा मापन गर्नुपर्छ ।

संस्थाले पट्टेदारको वृद्धिशील उधार दर १० प्रतिशत को दरले पट्टा दायित्वको मापन गरेको छ ।

आर.ओ.यू सम्पत्ति

आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई शुरुमा लागतमा लेखाङ्कन गरिन्छ । आर.ओ.यू सम्पत्तिको लागतमा निम्न रकमहरु जोडिएका हुन्छन् ।

- आर.ओ.यू सम्पत्ति = प्रारम्भिक प्रत्यक्ष लागत + NAS 37 अनुसार स्थापित गर्न, हटाउन वा पुनर्स्थापना गर्न लाग्ने अनुमानित लागत + प्रिपेड लिज भुक्तानी – प्राप्त पट्ट प्रोत्साहन

पछिको मापन (Subsequent Measurement)

आर.ओ.यू सम्पत्ति

प्रारम्भिक मिति पश्चात्, आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई NAS 16 अन्तर्गत पुनर्मूल्याङ्कन मोडल लागू नगरेको खण्डमा लागत मोडलमा मापन गरिन्छ ।

लागत मोडलमा मापन गरिएको आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई त्यसको लागतमा संचित ह्रासकटि र संचित हानी नोक्सानी घटाई धारा ३४.३ मा निर्दिष्ट गरिएको पट्टा दायित्वको पुन मापन बापतको रकम समायोजन गरी देखाउने गरेको छ । संस्थाले लागत मोडलमा मापन गरिएको आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई NAS 16 सम्पत्ति तथा उपकरणको प्रावधान अनुसार नै ह्रासकटिको लेखाङ्कन गर्ने गरिएको छ ।

पट्टा दायित्व

पट्टा दायित्वलाई अन्य वित्तीय दायित्व सरह (जस्तै परिशोधित लागतको आधारमा) नै लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ । पट्टा दायित्वलाई प्रारम्भिक मिति पश्चात निम्न हिसाबले मापन गरिन्छ :

- ✓ पट्टा दायित्वमा प्रतिविम्बित हुने ब्याज खर्चले वृद्धि गर्ने
- ✓ पट्टा दायित्वको भुक्तानीलाई प्रतिविम्बित गर्ने रकमले कम गर्ने र
- ✓ कुनै प्रकारको पुनर्मूल्याङ्कन वा पट्टा संशोधन वा संशोधित फिक्स्ड लिज भुक्तानीको प्रतिविम्बित गर्ने खालको पुनः निर्धारित रकम

खर्चको पहिचान र मापन

पट्टामा लिने पक्षले पट्टासँग सम्बन्धित निम्न खर्चहरूको पहिचान गर्ने गर्दछ ।

- ✓ आर.ओ.यू सम्पत्तिको ह्रासकटि
- ✓ पट्टा दायित्वमा ब्याज खर्च
- ✓ आर.ओ.यू सम्पत्तिको हानी
- ✓ परिवर्तनशिल पट्टा भुक्तानी रकम जुन पट्टा दायित्वमा समावेश गरिएको थिएन ।

आर.ओ.यू सम्पत्तिको ह्रासकटि खर्च र हानीलाई नाफा नोक्सान विवरणको ह्रास कटि र परिशोधन खर्च अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ भने पट्टा दायित्वमा ब्याज खर्चलाई नाफा नोक्सान विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.९ सम्भावित दायित्वहरु

संस्थाले सम्भावित दायित्वहरुको पहिचान तथा लेखाङ्कन NAS 37 – Provisions, Contingent Liabilities & Contingent Assets को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ । सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन्:

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता सम्भावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व संस्थाको नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहेका भविष्यका एक वा एकभन्दा बढि अनिश्चित घटनाक्रमहरुले निक्कै गर्दछ ।

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको

संस्थाको जानकारीमा आएको सम्पूर्ण सारभूत (Material) दायित्वको लागि पर्याप्त व्यवस्था गरिएको छ । सारभूत दायित्वको भविष्यमा उत्पन्न हुने परिणाम मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको खण्डमा त्यस्ता दायित्वलाई सम्भावित दायित्व अन्तर्गत देखाइन्छ ।

३.१० आयको पहिचान

अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक, संस्थाले आम्दानीलाई NFRS 15 – “Revenue from Contracts with Customers” को प्रावधान बमोजिम पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ ।

३.१०.१ ब्याज आम्दानी

ब्याज आम्दानीमा ऋण लगानी, नाफा-नोक्सानको माध्यमबाट Fair Value मा मापन गरिएका बाहेकका सुरक्षणपत्रमा गरिएको लगानी, नगद तथा नगद समान, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको नगद, कर्मचारीलाई प्रदान गरेको ऋण सापटीमा प्राप्त ब्याज रकमहरु समावेश हुन्छ । यसरी ब्याज आम्दानी जनाउँदा संस्थाले माथि उल्लेखित बुँदा २.१.२ को (ख) अनुसार वैकल्पिक व्यवस्थालाई अवलम्बन गरेको छ ।

संस्थाले धितोको “खुद प्राप्त मूल्य” जतिसुकै भए पनि उक्त ऋणमा उठ्नु पर्ने साँवा तथा ब्याज १२ महिना भन्दा बढी बक्यौता रहेको अवस्थामा, उपरोक्त ब्याजलाई ब्याज आम्दानी जनाउने गरेको छैन ।

३.१०.२ शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

ऋण सेवाबाट प्राप्त हुने शुल्क तथा कमिशन, ऋण नवीकरण वा स्वीकृत भएपश्चात आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिन्छ । ऋण सम्बन्धी अन्य सहायक सेवा तथा सदस्यलाई प्रदान गरिने अन्य सेवा सुविधा वापत प्राप्त हुने अन्य सबै शुल्कहरु सेवा प्रदान गरे पश्चात आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिन्छ । यस सम्बन्धमा संस्थाले बुँदा २.१.२ (ख)मा उल्लेखित वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गरेको छ ।

३.१०.३ लाभांश आम्दानी

संस्थालाई शेयर लगानीबाट प्राप्त हुने नगद लाभांश सो लाभांश प्राप्त हुने अधिकार स्थापित भएको मितिमा आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

बासिन्दा कम्पनीले घोषणा गरेको नगद लाभांशलाई श्रोतमा करकट्टी गरिए पश्चात् बाँकी रहेको खुद रकमका आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.१०.४ खुद व्यापारिक आम्दानी

संस्थाले व्यापारिक लगानी तथा दायित्वमा हुने ब्याज, लाभांश, तथा बजार मूल्यको उतारचढावले हुने आम्दानी वा खर्चलाई यस शिर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरेको छ । हाल संस्था कुनै प्रकारको खुद व्यापारिक आम्दानी भने रहेको छैन ।

३.१०.५ अन्य सञ्चालन आम्दानी

ब्याज आम्दानी, शुल्क तथा कमिशन आम्दानी तथा व्यापारिक आम्दानी अन्तर्गत देखाइएका बाहेक अन्य प्रकृतिको आम्दानीलाई यस शिर्षक अन्तर्गत देखाइएको छ । विदेशी मुद्रा विनिमय दरमा भएको घटबढको कारणले हुने फाईदा वा घाटा, Equity शेयरमा भएको लगानीबाट हुने लाभांश आम्दानी, स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण वा लगानीको उद्देश्य भएका स्थिर सम्पत्तिको निसर्गबाट हुने आम्दानी आदिलाई यस शिर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.११ खर्चको लेखाङ्कन

३.११.१ ब्याज खर्च

सदस्यहरुको निक्षेप खाता, संस्थाले प्राप्त गरेको अन्य सापटी र पट्टा दायित्वको ब्याजलाई पाकेको आधारमा (Accrual Accounting) लेखाङ्कन गरिन्छ । प्रभावकारी ब्याज दरको करिबी दर प्रयोग गरी ब्याज खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.११.२ कर्मचारी खर्च

कर्मचारी खर्चको पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कनको लागि संस्थाले NAS 19 – “Employee Benefits” को प्रावधान बमोजिम गरेको छ ।

क) अल्पकालीन कर्मचारी खर्चहरु

ज्याला, तलब, भत्ता, विदा बापतको रकम भुक्तानी तथा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १२ महिना भित्र भुक्तानी गरिने त्यस्ता सुविधाहरु (सवारी साधन सुविधा, सहूलियतपूर्ण ऋण) अल्पकालीन कर्मचारी खर्चहरुमा पर्दछन् । अल्पकालीन कर्मचारी खर्चको लेखाङ्कन कर्मचारीले सेवा प्रदान गरे पश्चात् वा सेवा प्रदान गरेको कारण क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने अधिकार सिर्जना भए पश्चात गरिन्छ ।

अल्पकालीन कर्मचारी खर्चलाई Discount नगरी मापन गरिन्छ र सेवा प्रदान गरेको बखतनै खर्च जनाइन्छ ।

ख) रोजगार पछिको सुविधा

NAS 19 (कर्मचारी सुविधा अनुसार परिभाषित योगदान योजना रोजगार पछि प्राप्त हुने लाभ योजना हो जसमा संस्थाले निश्चित रकम छुट्टै बैंक खाता/कोषमा योगदान गर्दछ र यदि कर्मचारीहरूको वर्तमान तथा पूर्व सेवा वापतको सम्पूर्ण कर्मचारी लाभ भुक्तानी गर्न यथेष्ट सम्पत्ति नभएको खण्डमा कुनै कानुनी र निर्मित दायित्व आउँदैन ।

परिभाषित योगदान योजनामा कर्मचारीले संस्थालाई दिएको सेवाको अनुपातमा रोजगारदाताले तिर्नु पर्ने योगदानलाई कर्मचारी खर्च भनेर **Due** भएको दिन खर्चमा लेखाइन्छ गरिन्छ । तिन बाँकी योगदानलाई दायित्वको रूपमा अन्य दायित्वमा देखाइन्छ । संस्थाले प्रशिक्षण अवधि पूरा भएका प्रत्येक कर्मचारीको तलबको २० प्रतिशत सामाजिक सुरक्षा कोषमा जम्मा गरेको छ । माथि उल्लेखित खर्चहरू NAS 19 बमोजिम परिभाषित योगदान योजना अन्तर्गत योगदान गरिएको भनेर पहिचान गरिएको छ ।

परिभाषित लाभ योजना भनेको परिभाषित योगदान योजना बाहेकका अन्य रोजगार पछिको सेवा सुविधा हो । यसर्थ NAS 19 बमोजिम कर्मचारी उपदानलाई परिभाषित लाभ योजना मानिएको छ । संस्थाले आफ्नो सबै कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा सुचिकृत गराई सकेको हुनाले कर्मचारी उपदान वापतको सेवा सुविधा रहेको छैन ।

३.११.३ पट्टा खर्च

संस्थाले पट्टा (Lease) को पहिचान, मापन तथा लेखाइन्छ NFRS 16 – Lease को प्रावधान बमोजिम गरेको छ । जस अनुसार छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) को पट्टा तथा अंतर्निहित सम्पत्ति कम मूल्य भएको पट्टाको हकमा भाडा भुक्तानी खर्चको लेखाइन्छ पट्टा अवधि भर समदर (Straight Line Basis) गणना विधि अनुसार गरिएको छ भने अन्य पट्टाहरूको हकमा भने आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको रूपमा लेखाइन्छ गर्ने गरेकोछ । यसरी पहिचान भएको आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई सम्पत्ति तथा उपकरण अन्तर्गत प्रस्तुत गरी ह्रासकट्टी काटिएको छ भने पट्टा दायित्वमा लाग्ने वित्तीय खर्चलाई ब्याज खर्चमा देखाइएको छ ।

३.१२ शेयर पूँजी

शेयर पूँजीलाई चुक्ता मूल्यमा लेखाइन्छ गरिन्छ । शेयर सदस्यहरूलाई वार्षिक साधारण सभामा मत राख्न सक्ने र पारित लाभांश पाउने अधिकार हुन्छ । संस्थाको साधारण शेयर बाहेक अन्य कुनै प्रकृतिका शेयर रहेको छैन ।

३.१३ कोषहरु

जगेडा कोष र अन्य कोष

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६८ मा भएको व्यवस्था अनुसार संस्थाले आर्थिक वर्षको खूद मुनाफा रकमको २५ प्रतिशत रकम साधारण जगेडा कोषमा रकमान्तर गरिन्छ। सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७० मा भएको व्यवस्था अनुसार संस्थाले साधारण जगेडा कोष छुट्याई बाँकी रहेको रकमबाट संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषमा २५% र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा ०.५% रकम रकमान्तर गरिन्छ। सहकारी ऐन, २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ र संस्थाको विनियम बमोजिम अन्य शिर्षकमा संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा नाफा बाँडफाँड पछीको नाफा बाँडफाँड गरिन्छ।

NFRS समायोजन कोष

संस्थाले NFRS बमोजिमको लेखा नीति अपनाएर वित्तीय विवरण बनाउने क्रममा यस अधिको लेखा नीतिको तुलनामा भएको परिवर्तन र सोका कारण सम्पत्ति तथा दायित्वको मूल्याङ्कनमा देखिने भिन्नतालाई यस NFRS समायोजन कोष अन्तर्गत प्रस्तुत गर्ने नीति लिएको छ। यस कोष अन्तर्गत ब्याज मुलतवीबाट जनाइएको ब्याज आम्दानी, स्थगन कर सम्पत्ति बराबरको रकम र एनएफआरएस बमोजिम जनाइएको ख्याति पर्दछन्।

३.१४ इकाई रिपोर्टिङ (Segment Reporting)

संस्थाले रिपोर्टिङ इकाई (Reporting Segment) को पहिचान गरी NFRS 8 – Operating Segments बमोजिम रिपोर्टिङ इकाईको छुट्टै वित्तीय विवरण तयार गरी समष्टीगत वित्तीय विवरणसँग भिडान गरी प्रस्तुत गर्नुपर्ने हुन्छ। छुट्टै इकाई रिपोर्टिङ आवश्यक नभएकाले छुट्टै इकाई रिपोर्टिङ गरिएको छैन।

सहकारीका मूल्यहरू

क) आधार मूल्य

सहकारीका आधारभूत मूल्यहरू सहकारी र यसका सदस्यहरूबीचको सम्बन्धसंग सम्बन्धीत छ । सहकारीका आधारभूत मूल्यहरूले सहकारी र सदस्यहरूबीच निम्न पक्षहरूमा सम्बन्ध स्थापित गर्ने कार्य गर्दछ ।

१. स्वावलम्बन

सहकारी र यसका सदस्यहरू दुबै पक्षले आपसमा विश्वास कायम राख्न स्वावलम्बिपना अबलम्बन गर्न सक्नुपर्दछ । सहकारी तथा यसका सदस्यहरूले आफ्नो काम आफै गर्नु पर्छ, अरुमा निर्भर हुनु हुँदैन । आफूहरूले गर्न सक्ने काममा अरुमाथि निर्भर हुने कुरामा विश्वास गर्नुपर्दछ । आफूहरूले गर्न नसकेको वा एकलै असम्भव काम, कुरामा अरुको सहयोग लिनुपरे पनि आफूले गर्न सक्ने कार्य आफूले नै गर्न पर्दछ । स्वावलम्बनलाई सहकारी तथा सदस्यहरूको सम्बन्ध थप बलियो बनाउन सदैव आत्मासाथ गर्न नै स्वावलम्बन मूल्य प्रतिको निष्ठा हो, अवलम्बन जरूरी छ ।

२. स्वउत्तरदायित्व

सहकारी संघ संस्थाको गठन र नियन्त्रण सदस्यद्वारा हुने हुँदा संस्थाका सबै निर्णयमा निर्णयाधिकारी वा संलग्नले पूर्ण जिम्मेवारी लिनुपर्दछ । आफूले गरेको कामको उत्तरदायित्व आफैमा रहन्छ भन्ने विषयलाई सदैव आत्मसाथ गर्नुपर्दछ । सहकारी र यसका सदस्यहरू आ-आफ्नो काम कर्तव्य, भूमिका र दायित्वबाट जसरी विमुख हुन सक्दैनन, त्यसरी नै त्यसप्रतिको उत्तरदायित्व समेत बहन गर्नु भन्ने विश्वासका साथ सहकारी र सदस्यहरूबीच सम्बन्ध स्थापित हुनुपर्दछ भन्ने मर्मलाई स्वउत्तर दायित्व मूल्यले समेटेको हुन्छ ।

३. प्रजातन्त्र

सहकारीका सदस्यहरूको मतको शासन नै प्रजनतन्त्र हो । सहकारीमा प्रजातन्त्रको अभ्यासको सुन्दर पक्ष एक व्यक्ति एक मतको आधारमा निर्वाचित सञ्चालक समितिले सहकारी सञ्चालन गर्ने र लेखा समितिले सहकारीको समग्र पक्षको आन्तरिक परीक्षण तथा मूल्यांकन गर्ने हो । त्यसैगरी विनियम अन्तर्गत महत्वपूर्ण निर्णयहरू साधारण सभाको बहुमतबाट हुने, सबैलाई सहकारी सञ्चालनमा प्रतिनिधित्व गर्न समान अधिकार रहने, गतिविधिको सूचनामा सबैको सहज पहुँच कायम हुने विनियम तथा पारित नीति नियमको आधारमा विधिपूर्वक शासन वा सहकारी सञ्चालन गरिने मुख्य पक्षहरू प्रजातन्त्रको मूल्य अन्तर्गत रहन्छन् ।

४. समानता

सहकारीका सबै सदस्यहरूको अधिकार समान हुन्छ । सहकारीले सबैमा समानताका आधारमा व्यवहार गर्नुपर्दछ । सहकारीमा आफ्ना सदस्यहरूबीच राजनीतिक आस्था, धर्म, बर्ण, जात जाती, रंग, र वर्ग आदि कुनै आधारमा कसैमाथि भेदभाव नगरी समानताको मूल्यमा सबैको समुन्नतिका लागि अवसर प्रदान गरिन्छ ।

५. समता:

सहकारीमा समानताको साथै न्याय वा समताको मर्मलाई समेत अत्मसात गरी काम कार्यबाही गरिनुपर्दछ । सहकारी उद्यम सञ्चालन गर्दा प्राप्त हुने कुनै पनि प्रतिफल समता वा न्यायलाई विचार गरी न्यायोचित रूपमा वितरण गरिनुपर्दछ । सदस्यहरूका बिच कुनै किसिमको शोषण नभई न्यायिक, आर्थिक तथा अधिकारको सम्बन्ध हुनुपर्छ । सहकारीमा प्राप्त हुने अन्य अवसरहरूमा पनि सबैको समान पहुँच हुनुपर्छ । सहकारी व्यवसायबाट प्राप्त हुने लाभांश वितरण शैरका आधारमा समानरूपमा वितरण गरिने भए पनि अन्य सबै प्रतिफल न्यायिक मूल्यको आधारमा वितरण गर्नु नै न्याय मूल्यको मुल मर्म हो ।

६. ऐक्यवद्धता:

सहकारी व्यवसायको विभिन्न बृहत लक्ष्य, उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न सबैमा ऐक्यवद्धता जरूरी छ । मन, बचन र कर्ममा सबै ऐक्यवद्ध भई काम गर्न सक्नु नै सहकारीमा ऐक्यवद्धता मूल्यको मर्म हो । सहकारीका सदस्यहरूबीच आर्थिक तथा समाजिक र अन्य लक्ष्य हासिल गर्न एकतामा विश्वास गर्दै आपसमा मिलिजुली काम गर्नु पर्दछ । ऐक्यवद्धता नै सर्वशक्तिको आधार हो । यसैको आधारमा अधिकतम प्रतिफल प्राप्त हुन्छ भन्ने मूल्यलाई आत्मासाथ गर्न सक्नु नै ऐक्यवद्धता मूल्य मार्फत समग्र सफलताको सूचक हो ।

ख) नैतिक मूल्यहरू:

सहकारीका नैतिक मूल्यहरूले सहकारी र यसका सदस्यहरूबाट समुदायमा प्रदर्शित हुने वा गर्नुपर्ने व्यवहारलाई आदर्श बनाउन मार्गनिर्देश गर्छन् । सहकारी प्रति समुदायको दृष्टिकोण सदैव सकारात्मक बनाउन नैतिक मूल्यका मर्महरूलाई सहकारी र यसका सदस्यहरूले सधैं प्रदर्शित गर्नु पर्दछ । नैतिक मूल्यहरू सबल मानव चेतनाको सूचक अनि शक्ति हुन । तसर्थ सहकारी तथा यसका सदस्यहरू समुदायको बीचमा नैतिक मूल्यहरू सम्बन्धित छन । यसको परिपरणबाट नै समुदायमा बलियो संस्थागत स्वरूप कायम गर्दै सहकारी सञ्चालित हुने आधार स्थापित हुन सक्दछ । सहकारी तथा यसका सदस्यहरूको आत्मिय एवं मानविय क्षमताको शक्तिको सिर्जनाको आधार नैतिक मूल्य हुन । निम्न किसिमका नैतिक मूल्यहरूलाई सहकारीले सदैव आत्मसाथ गर्न जरूरी छ ।

१) इमान्दारिता:

नैतिक मूल्यको महत्वपूर्ण आधार सतम्भ इमान्दारिता हो । सहकारीमा आवद्ध सबै सदस्यहरू इमान्दार हुनुपर्छ । सहकारीका क्रियाकलापहरू पारदर्शी हुनुपर्छ । पारदर्शिता नै सबैमा विश्वास सिर्जना गर्ने महत्वपूर्ण आधार हुन । सहकारी तथा सदस्यहरूले आफ्ना विनियम, नीति, नियम, कानून, सिद्धान्त, मूल्य तथा नैतिक चरित्र आदि सबैको अनिवार्य पालना गर्नु नै नैतिकता मूल्यको मियो हो । सहकारी तथा यसका सदस्यहरूले समुदायप्रति गरेको प्रतिबद्धता पुरा गर्दा इमान्दारिता मूल्य प्रदर्शित हुन्छ । इमान्दारिता नै समुदायमा संस्थाको दिगोपनाको मुख्य आधार हो यसलाई सदैब ख्याल राख्नु पर्दछ ।

२) खुलापन:

सहकारीको सदस्यता नीति नियमको परिधि अर्न्तगत स्पष्ट र खुल्ला रहन्छ । सहकारीमा सदस्य बन्न तथा सदस्यता त्याग गर्ने सन्दर्भमा सहकारीले जाति, धर्म, वर्ण, लिङ्ग, आस्था, विचार आदि कुनै आधारमा विभेद गर्न हुँदैन । यद्यपी नयाँ सदस्य बनाउने सन्दर्भमा अन्तिम निर्णय साधारण सभाको रहन्छ । सहकारीका गतिविधि तथा सूचनाहरूमा पारदर्शिता तथा यसमा सरोकारबालाहरूको सूचना पहुँच कायम गराउनु खुलापनको महत्वपूर्ण पक्ष हो । समुदायमा सहकारीमा खुलापन रहेको छ भन्ने पूर्ण विश्वास दिलाउनु सक्नु नै खुलापन मूल्यको मूल मर्म हो, यसलाई आत्मसात गर्न जरूरी छ ।

३) सामाजिक उत्तरदायित्व:

समुदायका व्यक्ति तथा प्रारम्भिक संस्थाहरूको समुच्च मिलनबाट सहकारी स्थापना हुन हुँदा सहकारी समाज, समुदायको अभिन्न अङ्गको रूपमा रहेको हुन्छ । तसर्थ, यिनीहरूले समाजका कुसंस्कार, विभेद सामाजिक असम्यता हटाउने, वातावरण संरक्षण गर्न सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्नुपर्छ । साथै सामुदायिक विकासमा सहकारीको जनशक्ति परिचालन गर्न अगुवाई लिन सक्नुपर्दछ । सामाजिक विकासको लागि गर्ने अगुवाईले सहकारीलाई समुदाय, समाजमा विश्वासिलो संस्थाको रूपमा स्थापित गराउन मद्दत गर्दछ र यसको लाभबाट सहकारी तथा यसका सदस्यहरू समेत लाभान्वित हुन सक्दछन् । सहकारी समुदायमा आधारित संस्था भएको कारण सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्नबाट सहकारी विमुख हुन सक्दैन, सहकारीको दिगोपनाको महत्वपूर्ण आधार सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्नु हो ।

४) अरूको हेरचाह:

सहकारीले सदस्यहरूका अतिरिक्त समुदायका अन्य व्यक्तिहरूको आवश्यकता र चाहाना समेतलाई ध्यान दिएर कार्य गर्न सक्नु पर्दछ । समुदायका फरक क्षमता भएका (अपाङ्ग), जेष्ठ नागरिक, महिला, असक्त, शोषित पीडित तथा सिमान्तकृत मानिसहरूको लागि सहकारी तथा यसका सदस्यहरूले समभाव, समानुभाव प्रस्तुत गर्न सक्नु नै अरूको हेरचाह मूल्य प्रतिको निष्ठा हो । सहकारीले आफ्नो जनशक्ति तथा कार्यक्रमहरूलाई अरूको हेरचाह गर्नतर्फ परिचालित हुन विशेष उप्रेरित गर्न सक्नु पर्दछ ।

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

टिपोट

[illegible]

राष्ट्रिय सहकारी नियन्त्रण प्राधिकरण

पुल्चोक, ललितपुर, नेपाल ।

(स्थापना-२०८१)

बचत बरकार

अनुसूची-३

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

सहकारी संस्थाको सञ्चालन इजाजतपत्र

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण (National Cooperative Regulatory Authority)

पुल्चोक, ललितपुर (Pulchowk, Lalitpur)

सहकारी संस्थाको सञ्चालन इजाजतपत्र (Operative License of Co-operative)

इजाजतपत्र नं.: २०६५-०९५००

बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको दर्ता अभिलेखिकरण मापदण्ड, २०८२ को दफा ४ बमोजिम देहायको सहकारी संस्थालाई राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणमा दर्ता अभिलेखिकरण गरी यो सञ्चालन इजाजतपत्र जारी गरिएको छ ।

सहकारी संस्थाको नाम: नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

दर्ता नं र दर्ता गर्ने निकाय: १६८७/०६४/०६५, भुमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, हेतौडा ment, Cooperatives and Poverty Alleviation, Bagmati Province

कार्यक्षेत्र: काठमाडौँ महानगरपालिका, बुढानिलकण्ठ नगरपालिका, कागोच्चरी मनोहरा नगरपालिका र गोकर्णेश्वर नगरपालिका

कार्य: बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार

जारी गर्ने अधिकारी

नाम: मुकेश कर्ण

पद: उप-निर्देशक

जारी मिति: २०८३-०९-१३

नव सृजनशील मोबाइल बैंकिङ्ग

मोवाइल बैंकिङ्ग (Mobile Banking)
लाई कसरि सुरक्षित राख्ने ?

OTP/PIN/Password
जोष्य राख्न

Biometric Lock फिङ्गरप्रिन्ट
Face ID प्रयोग गर्ने

अपरिचित लिङ्क र म्यासेज
(Phishing) बाट बच्ने :

SIM Lock र
स्क्रिन लक सक्रिय गर्ने :

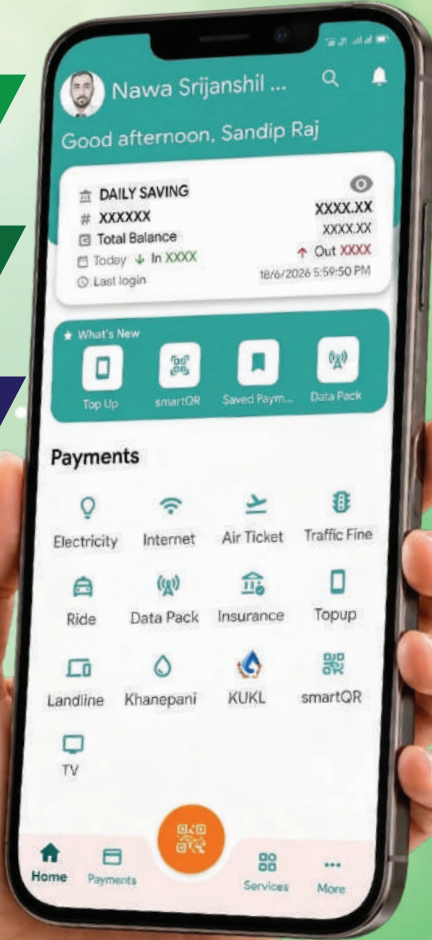
नियमित रूपमा
एप अपडेट गर्ने :

कारोबार पछि अनिवार्य
Log Out गर्ने :

SIM कार्ड ब्लक वा हराएमा
तुरन्त संस्थामा सूचना दिने :

नव सृजनशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

NAWA SRIJANSHIL SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.